

Sieci transportowe cz.1: SDH

Sławomir Kula
na prawach rękopisu

Instytut Telekomunikacji
Wydział Elektroniki i Technik Informatycznych
Politechnika Warszawska

Warszawa, styczeń 2023

Wprowadzenie i pojęcia podstawowe

Podział warstwowy sieci

LAN

Sieci dostępowe

Sieci transportowe
(szkieletowe)

Przykład sieci transportowej

Trochę podstawowych pojęć

Sygnał cyfrowy

Sekwencja występujących po sobie, w określonych chwilach bitów albo grup bitów (np. bajtów).

Postać fizyczna sygnału cyfrowego zależy od konwersji bitów na sygnał analogowy reprezentujący bit lub bity.

Przepływność binarna sygnału

Liczba bitów sygnału przypadająca na jednostkę czasu, zwykle sekundę, np. [bit/s]. Przepływność może być stała albo zmienna.

Przepustowość

Przepustowość zwana inaczej pojemnością określa maksymalne możliwości przesyłania sygnałów w jakimś kanale przesyłowym⁵ (transmisyjnym), przepustowość wyraża się najczęściej w [bit/s].

Trochę podstawowych pojęć

Zapis heksadecymalny (szesnastkowy)

0	0	10	A
1	1	11	B
2	2	12	C
3	3	13	D
4	4	14	E
5	5	15	F
6	6		
7	7		
8	8		
9	9		

Przykład

C7 hex

C   7 hex

12   7 dziesiętny

8+4   4+2+1

1100   0111 binarny

Kod szesnastkowy

Przykład 1

11000101 =>

1100 0101

$$2^3 + 0 \cdot 2^2 + 2^1 + 0 \cdot 2^0 = 10$$

A

$$0 \cdot 2^3 + 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 2^0 = 5$$

5

Przykład 2

7D

$$0 \cdot 2^3 + 1 \cdot 2^2 + 1 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 7 \quad 1 \cdot 2^3 + 1 \cdot 2^2 + 0 \cdot 2^1 + 1 \cdot 2^0 = 13$$

0111 1101

0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	A
11	B
12	C
13	D
14	E
15	F

Trochę podstawowych pojęć

Bitowa stopa błędów BER (Bit Errored Ratio)

$$BER = \frac{\text{liczba bitów przekłamanych}}{\text{liczba wszystkich bitów przesłanych}}$$

Pakietowa stopa błędów PER (Packet Errored Ratio)

$$PER = \frac{\text{liczba pakietów z błędnymi bitami}}{\text{liczba pakietów przesłanych}}$$

Trochę podstawowych pojęć

Utrata (zanik) sygnału LOS (Loss Of Signal)

Brak lub zbyt mała moc sygnału odbieranego.

Utrata pakietów PLR (Packet Loss Ratio)

Stopa pakietów, które nie docierają do odbiornika lub są obciążone zbyt dużą liczbą błędów.

Trochę podstawowych pojęć

Sieć telekomunikacyjna

Urządzenia połączone za pomocą mediów transmisyjnych, umożliwiające przesyłanie sygnałów w celu realizacji usług telekomunikacyjnych.

Topologia sieci

Struktura połączeń urządzeń sieciowych za pomocą mediów.

Architektura sieci

Ustalone zasady przesyłania sygnałów w sieci o danej topologii.

System teletransmisyjny (transportowy)

Zbiór zasad stanowiących podstawę szczególnej metody transmisji między dwoma lub wieloma punktami w sieci.

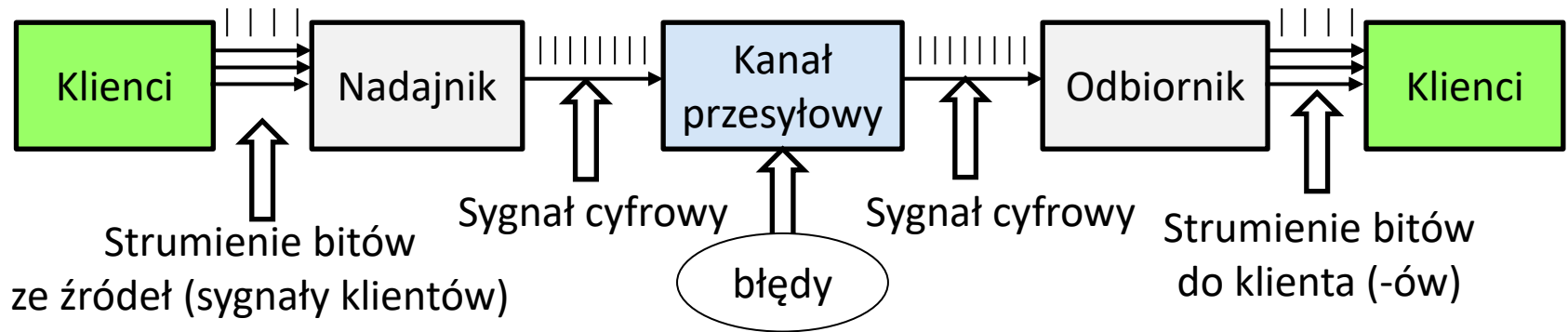
Cyfrowe systemy i sieci transportowe (teletransmisyjne)

Podstawowe wymagania nakładane na systemy i sieci transportowe

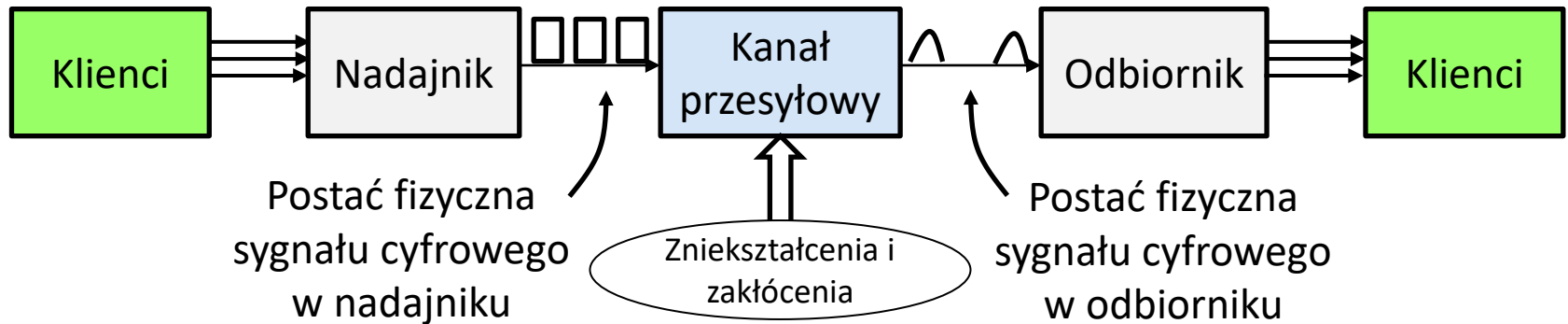
- Bezbłędny przesył strumienia bitów od nadawcy do odbiorcy
- W przypadku przesyłania sygnałów cyfrowych klienta zachowanie parametrów czasowych (częstotliwości i fazy)
- Minimalizacja opóźnień
- niezawodność

Postać informacyjna a postać fizyczna transmitowanych sygnałów

Postać informacyjna

Postać fizyczna

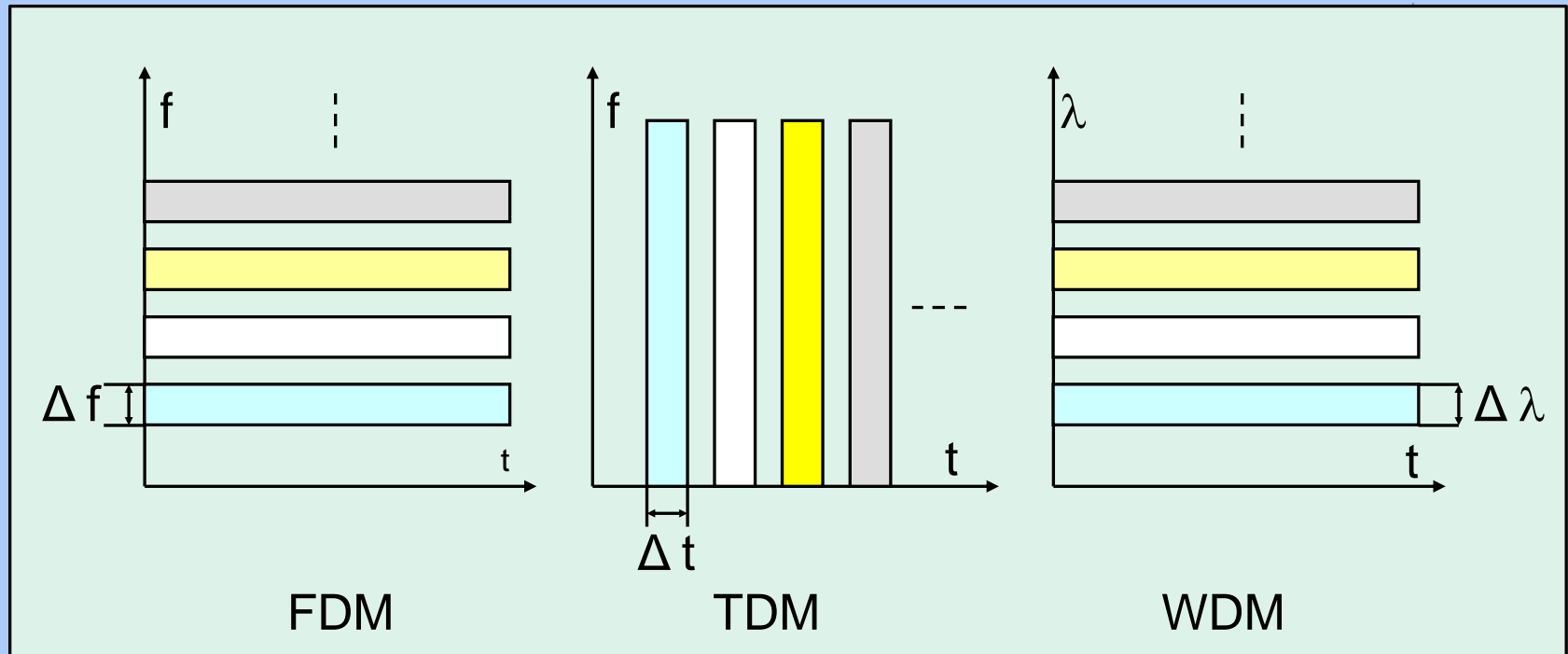

Multipleksacja (zwielokrotnianie)

Multipleksacja - definicja

Multipleksacja, inaczej zwielokrotnianie to proces przekształcania (łączenia) wielu sygnałów w jeden sygnał w celu przesłania go pojedynczym kanałem telekomunikacyjnym. Proces odwrotny nazywa się demultipleksacją.

Techniki multipleksacji (zwielokrotniania)

FDM – zwielokrotnianie w dziedzinie częstotliwości (Frequency Devision Multiplexing)

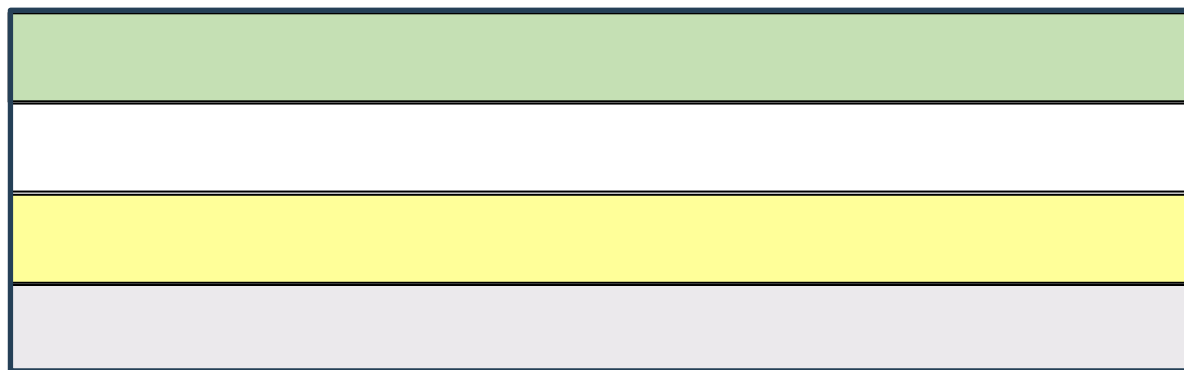
TDM – zwielokrotnianie w dziedzinie czasu (Time Devision Multiplexing)

WDM – zwielokrotnianie w dziedzinie długości fali (Wavelength Devision Multiplwexing)

Ramka sygnału po multipleksacji czterech sygnałów techniką TDM - przykład

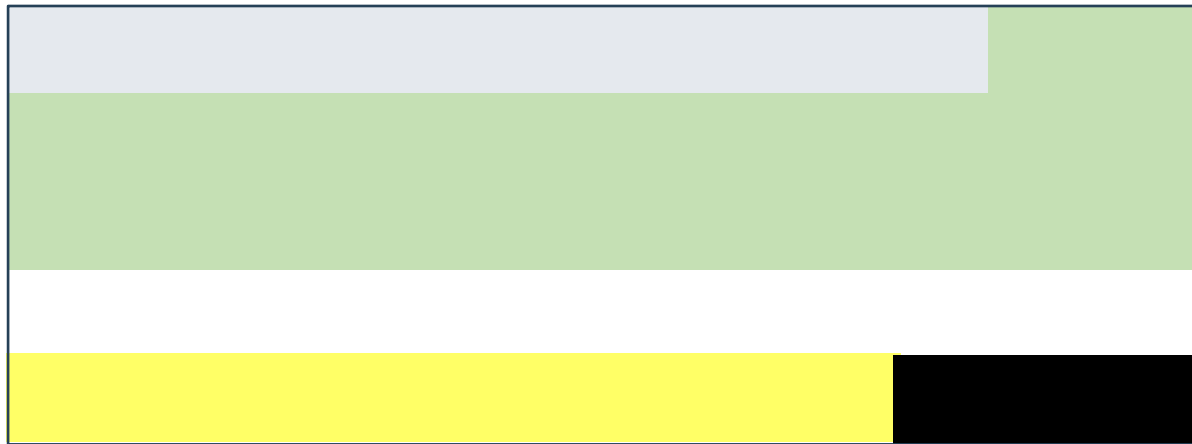
Ramka

Strumienie bajtów sygnałów multipleksowanych

Uogólniona procedura ramkowania (GFP) - idea

Ramka

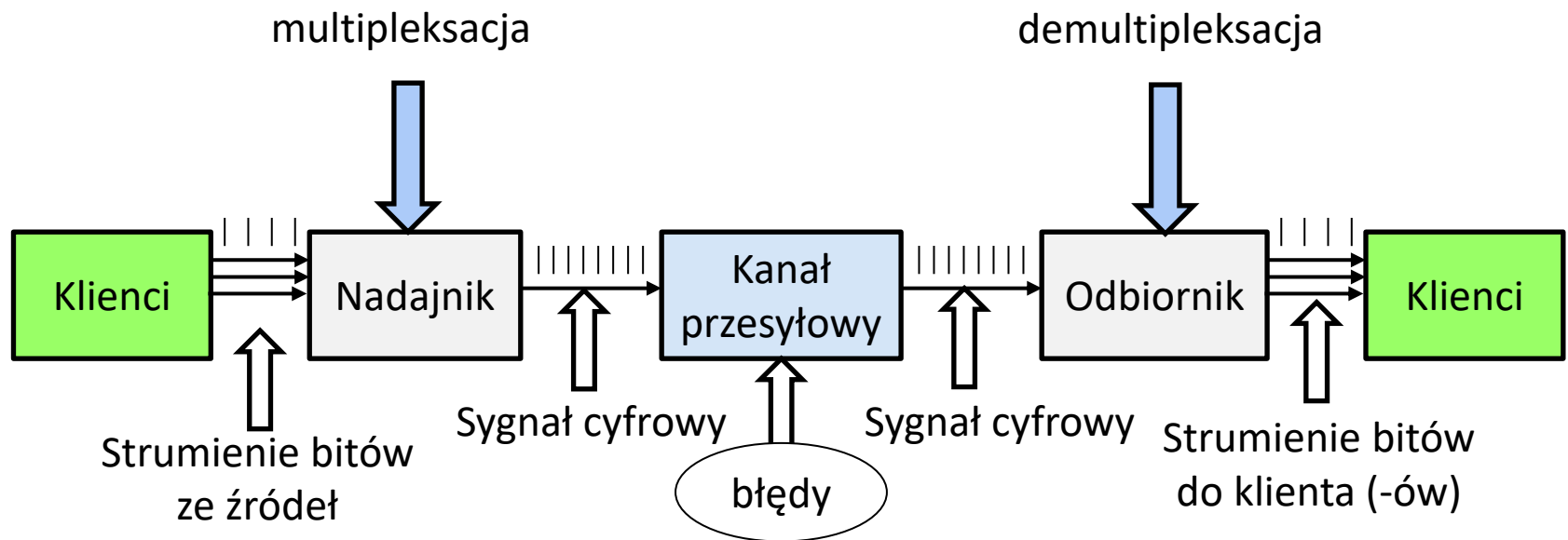

Strumienie bajtów sygnałów multipleksowanych

■ Ramki puste 4B

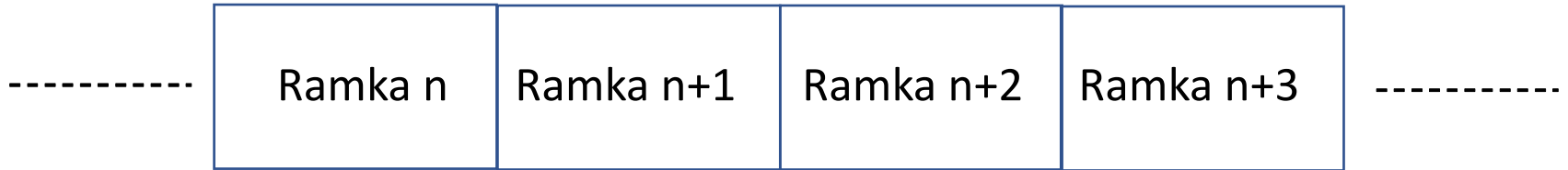
GFP – (Generic Framing Procedure)

Generowanie nadawanego sygnału

Struktury informacyjne sygnału wielokrotnionego

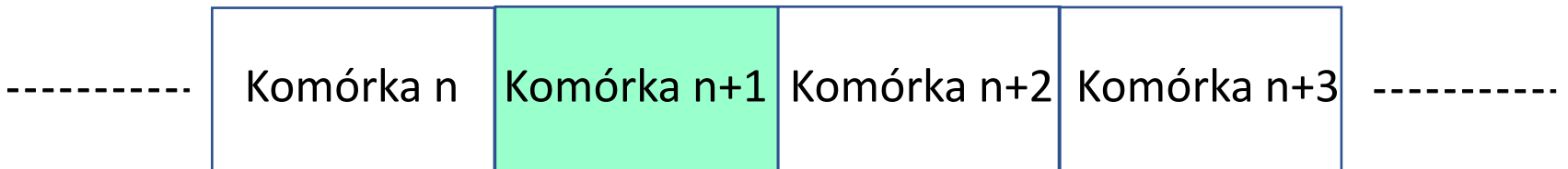
Ramki

Pakiety

Komórki

nieramkowane strumienie bitów

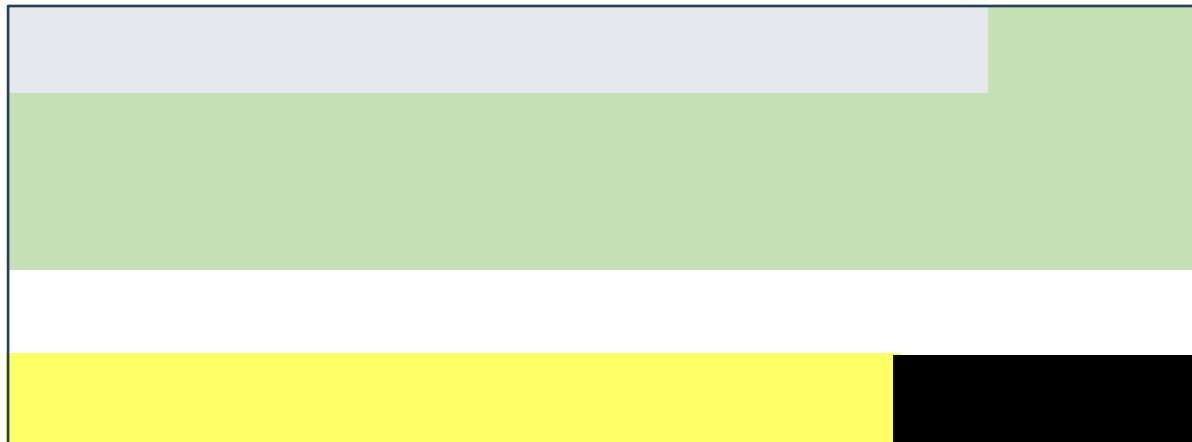
Odwzorowanie (mapping)

Mapping - definicja

Mapping (odwzorowanie, mapowanie) – przydzielanie miejsca w strukturze informacyjnej (np. ramce) bitom lub bajtom sygnału odwzorowywanego (klienta). Operacja odwrotna nazywa się demappingiem.

Mapping - przykład

Ramka

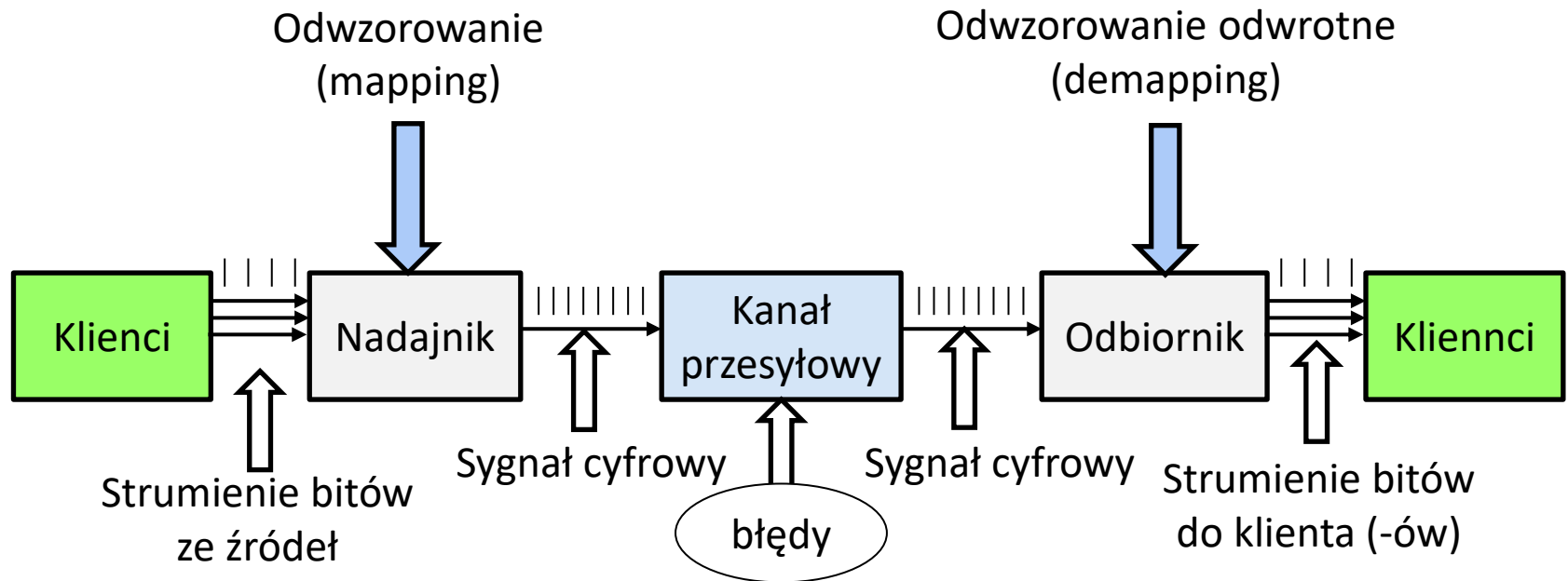

Strumienie bajtów sygnałów
multipleksowanych

 Ramki puste 4B

GFP – (Generic Framing Procedure)

Generowanie nadawanego sygnału

**Wykrywanie
i korygowanie błędów
- kodowanie kanałowe**

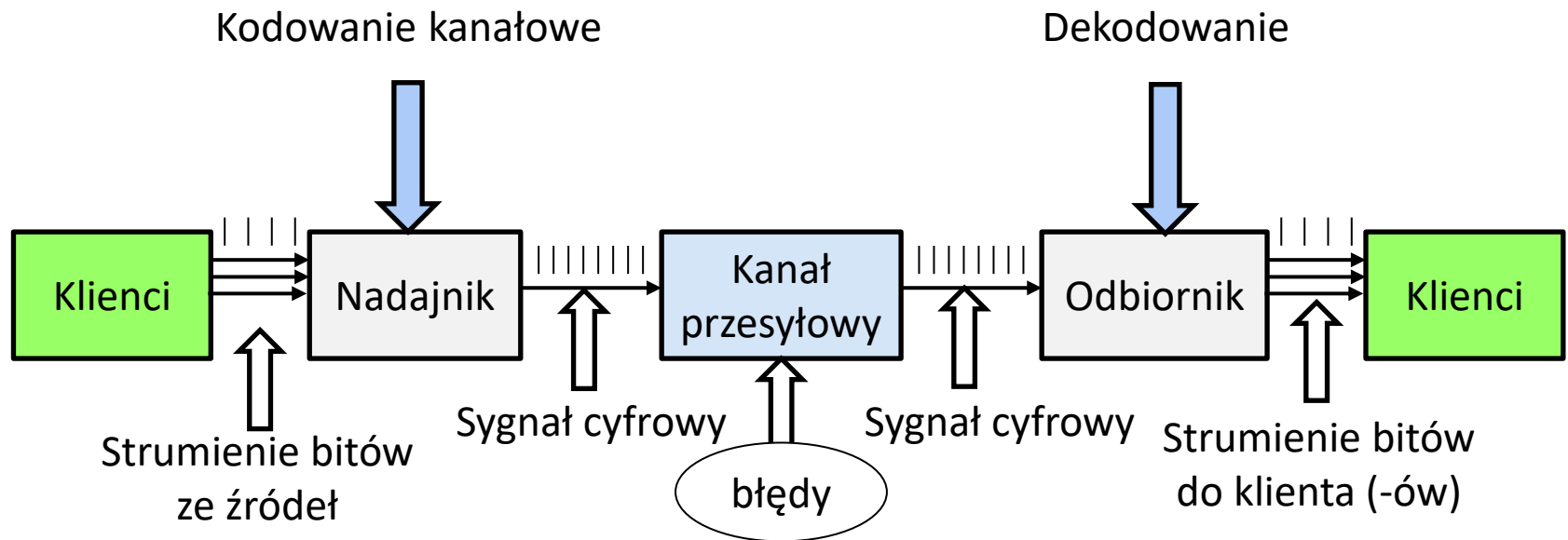
Kodowanie kanałowe - definicja

Kodowanie kanałowe to operacja, dzięki której możliwe jest wykrywanie i/lub usuwanie błędów wprowadzonych w kanale telekomunikacyjnym.

Wymagania nakładane na kody kanałowe

- jak największa skuteczność wykrywania i/lub usuwania błędów wprowadzanych w kanale telekomunikacyjnym,
- jak najmniejsza liczba dodatkowych bitów dodawanych do przesyłanego sygnału

Generowanie nadawanego sygnału

Przykład kodów kanałowych - kody parzystości

Wiadomość (ciąg bitów): $a_1, a_2, \dots, a_k$

$$b = a_1 \oplus a_2 \oplus a_3 \oplus \dots \oplus a_{k-1} \oplus a_k$$

$$b = \begin{cases} 1 \\ 0 \end{cases}$$

Wiadomość kodowana: $a_1, a_2, \dots, a_k, b$

Przykład

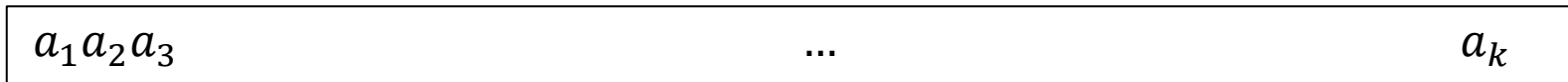
Kod ASCII (*American Standard Code for Information Interchange*)

Litera „a” : 1100001+1

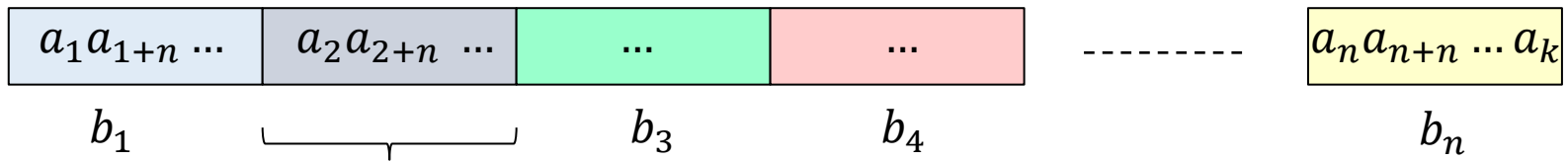
Kody BIP-n

BIP – przeplotowa kontrola parzystości (*Binary Interleaved Parity*)

Wiadomość (ciąg bitów):

Podział wirtualny na n bloków:

$$b_2 = a_2 \oplus a_{2+n} \oplus a_{2+2n} \dots$$

Wiadomość kodowana:

$$b_1 b_2 b_3 \dots b_n a_1 a_2 a_3 \dots a_k$$

Kody parzystości

Kody parzystości, nie pozwalają wykrywać błędów, jeżeli ich liczba jest parzysta, w przypadku niezgodności parzystości nie wiadomo ile błędów jest.

Przykład

101110111001

Informacja o parzystości

101000111001

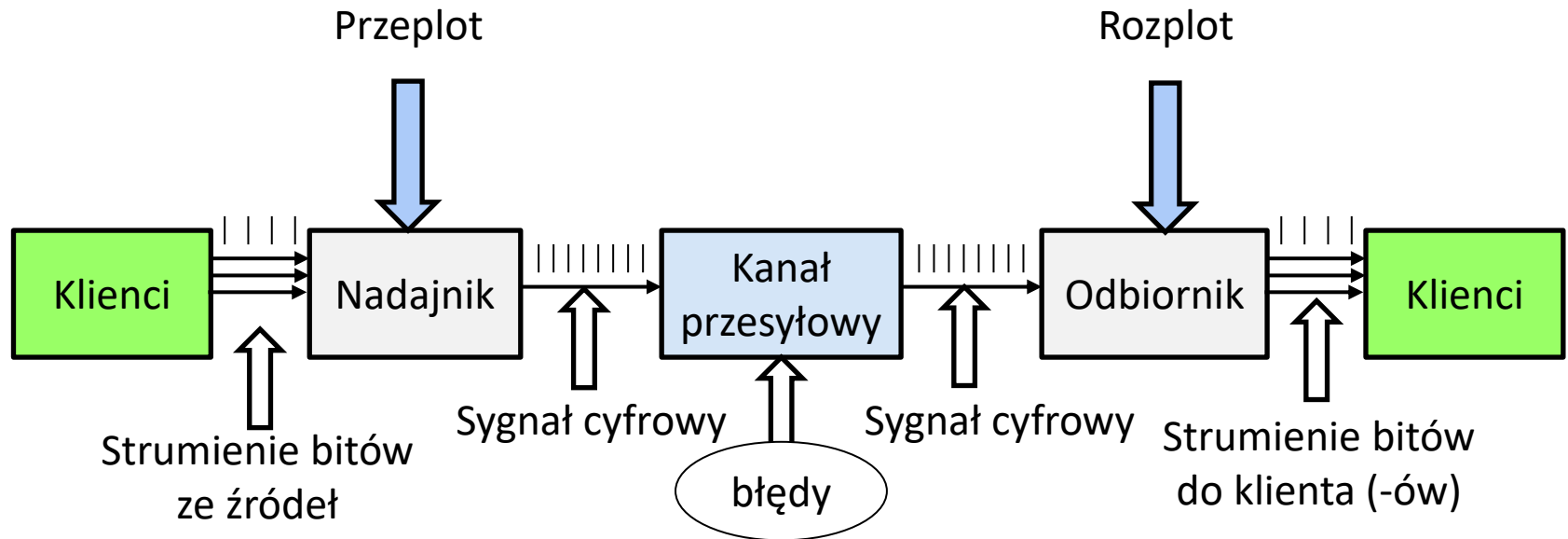
obliczona parzystość w odbiorniku

Wystąpiły dwa błędy, których nie wykrywamy.

Uodparnianie na błędy

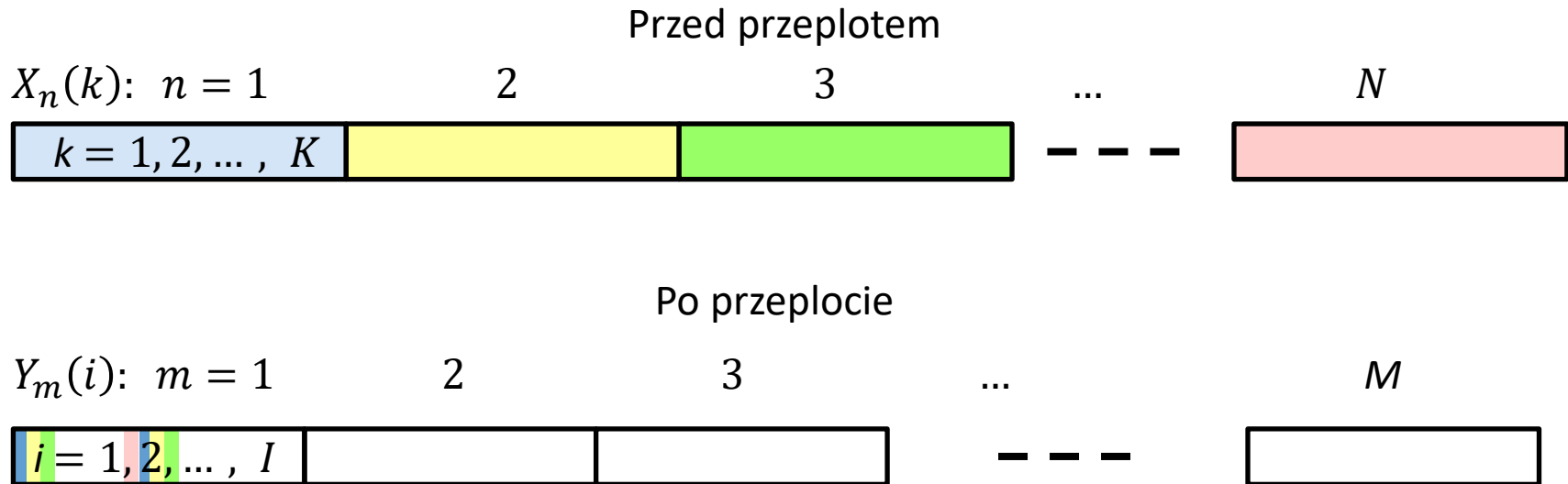

Generowanie nadawanego sygnału

Przeplot (interleaving) – operacja, której celem jest rozproszenie błędów, tak by nie były skumulowane.

Przeplot - interleaving

Przeplotowi podlega N bloków X (np. ramek, pakietów), każdy składa się z K elementów (np. bitów, bajtów). Po przeplotcie jest M bloków Y , każdy z nich składa się z I elementów.

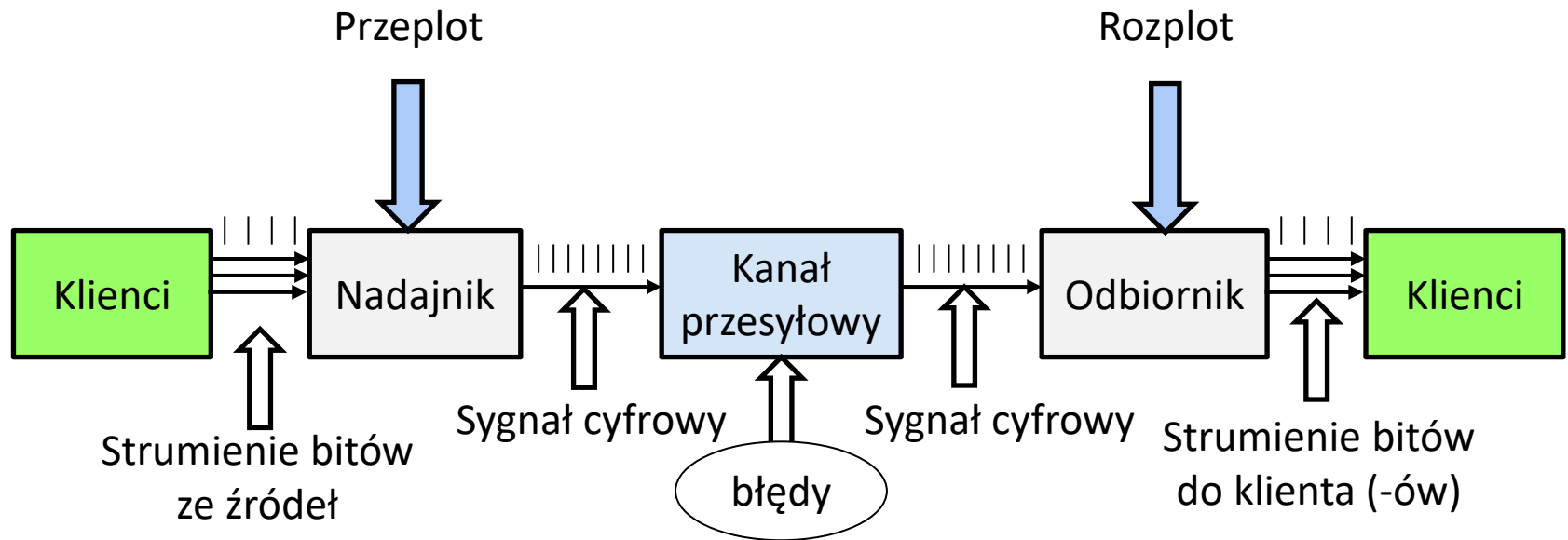
$$KN = IM$$

Głębokość przeplotu D – liczba N bloków podlegających przeplotowi.

Przeplot - interleaving

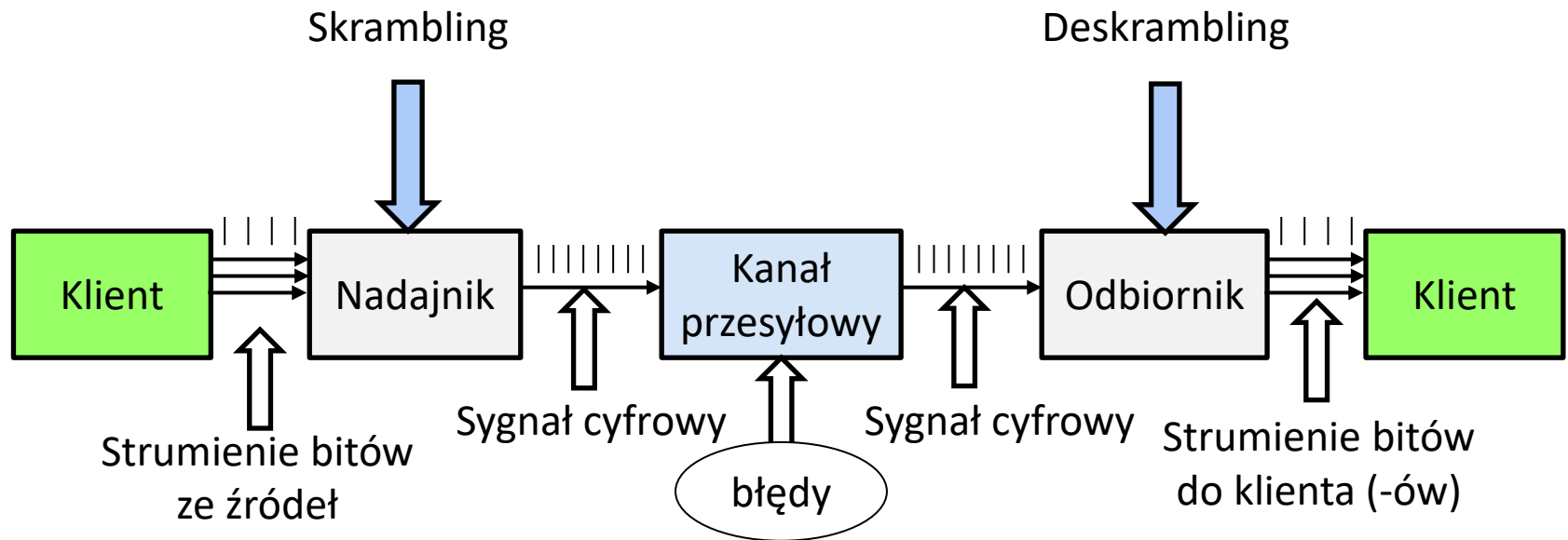
1. Przeplot stosuje się po operacji kodowania kanałowego.
2. Przeplot powoduje „rozzucenie” błędów przez co wzrasta skuteczność ich wykrywania i usuwania.
3. Im większa głębokość przeplotu, tym większa skuteczność wykrywania i usuwania błędów.
4. Im większa głębokość przeplotu tym większe opóźnienie on wprowadza.
5. Im dłuższe są serie błędów, tym głębokość przeplotu powinna być większa.

Generowanie nadawanego sygnału

Skrambling

Generowanie nadawanego sygnału

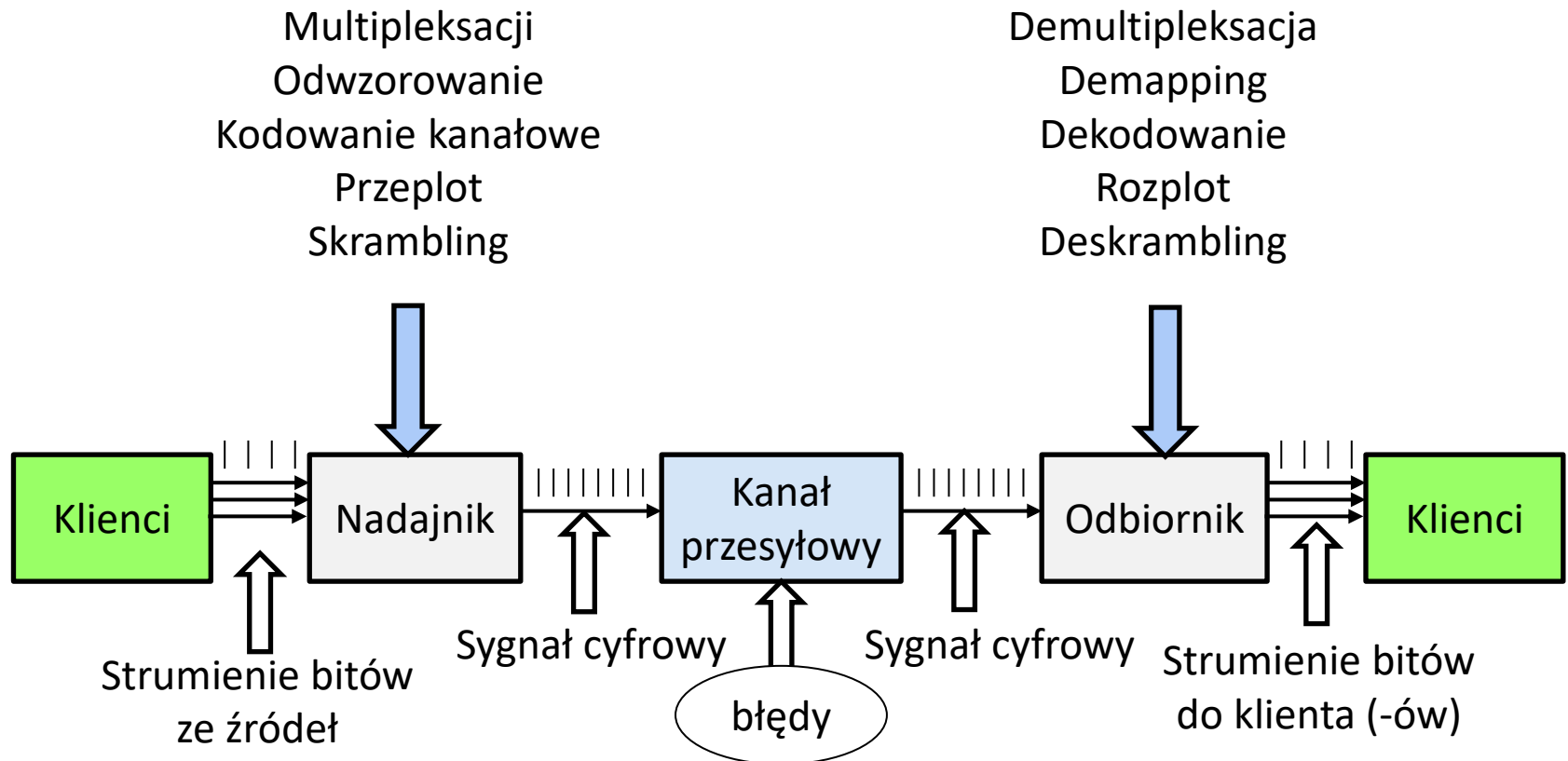

Skrambling – operacja, której celem jest nadanie strumieniowi bitów cech jak najbardziej zbliżonych do szumu białego.

Przykład

Generowanie nadawanego sygnału

Kodowanie liniowe - postać fizyczna sygnałów

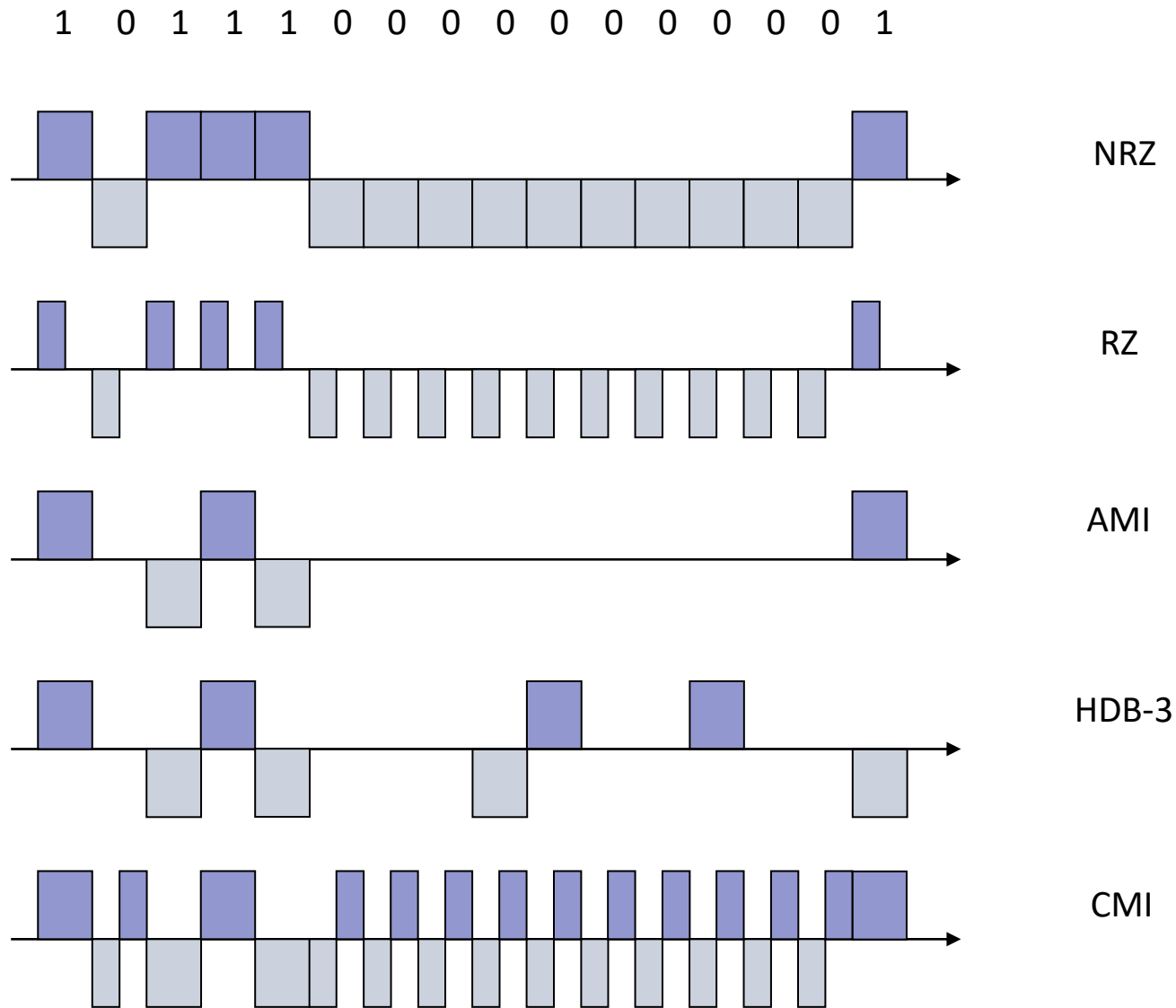
Kodowanie liniowe - definicja

Kodowanie liniowe to operacja polegająca na zastąpieniu (konwersji) sekwencji bitów (sygnału cyfrowego) na sygnał analogowy, na przykład impulsy światła, sygnały elektryczne.

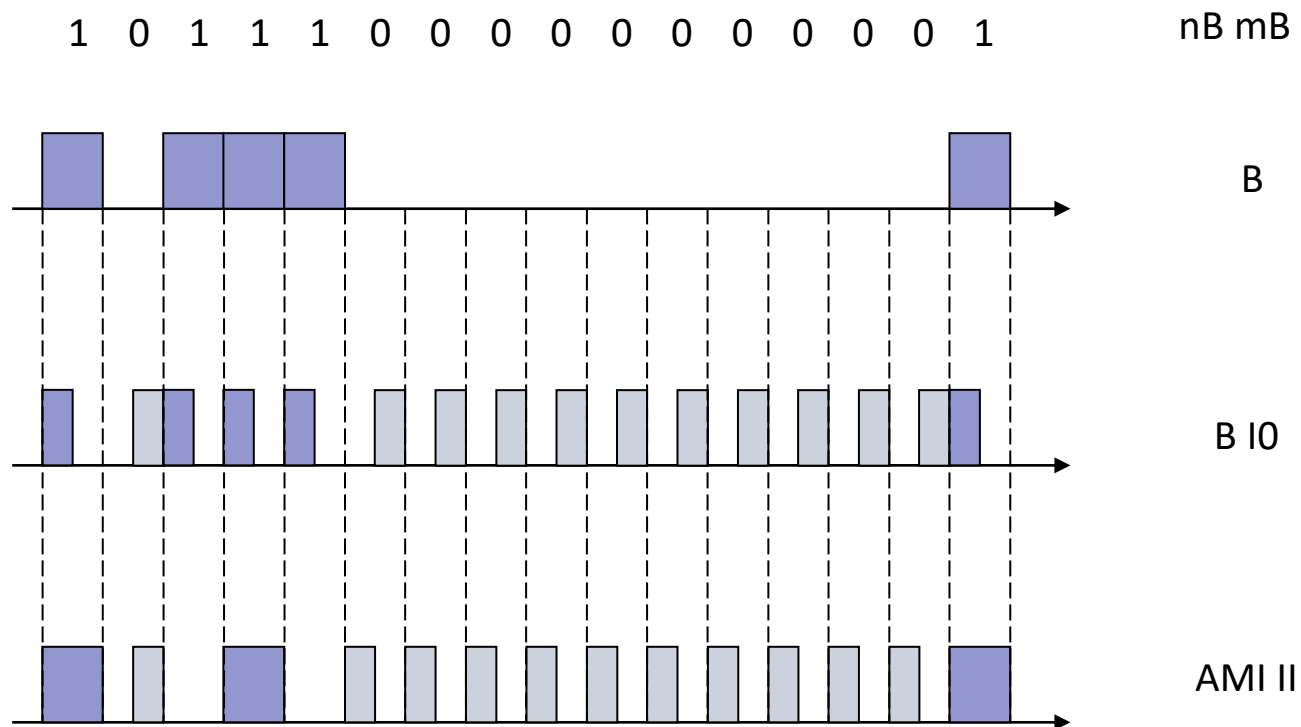
Podstawowe wymagania nakładane na kod liniowy

- dopasowanie techniki kodowania do cech i parametrów medium transmisyjnego,
- jak największa odporność na zakłócenia i zniekształcania sygnału,
- umożliwienie w odbiorniku odtworzenia częstotliwości z jaką nadawane są bity (zegara taktującego).

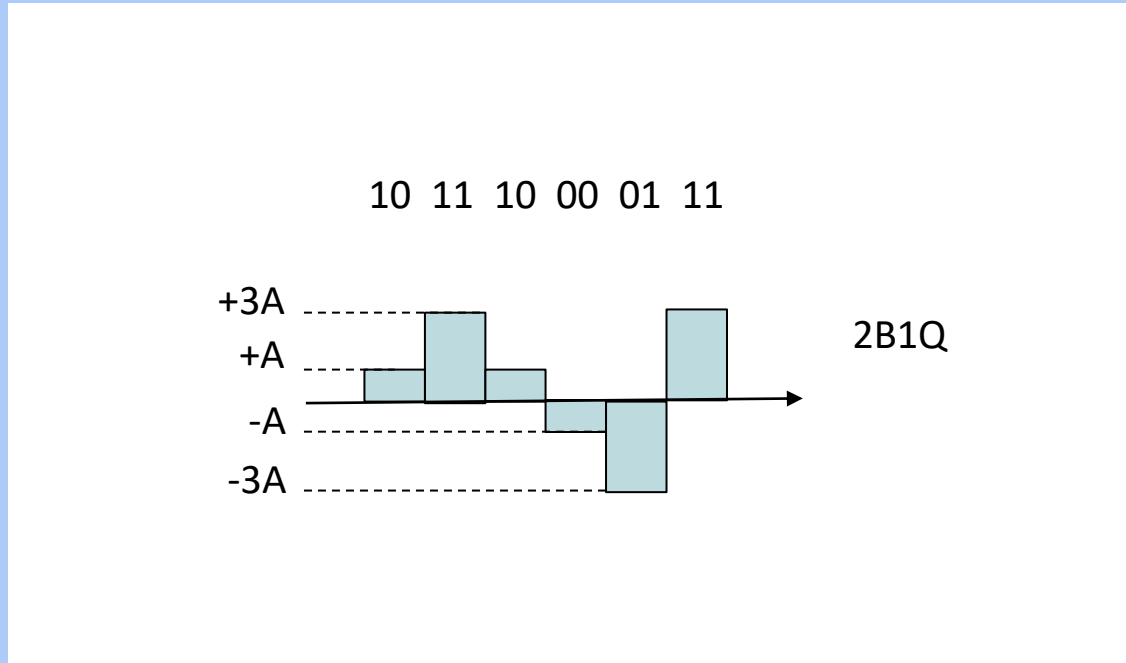
Wybrane kody liniowe

Konwersji bitów na kody liniowe nBmB

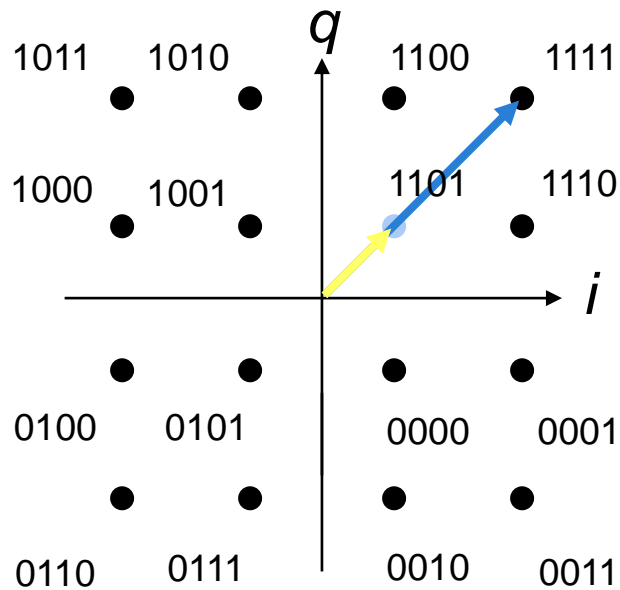
Kod liniowy 2B1Q

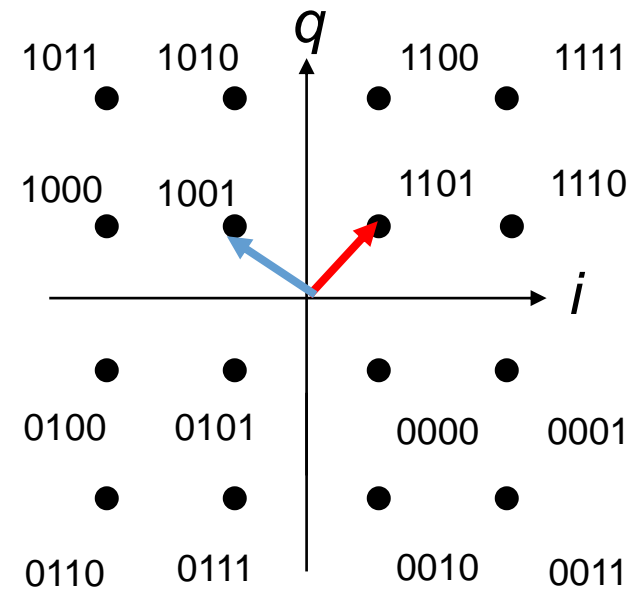
Modulacja QAM

Przykład

QAM -16

Różna amplituda,
jednakowa faza

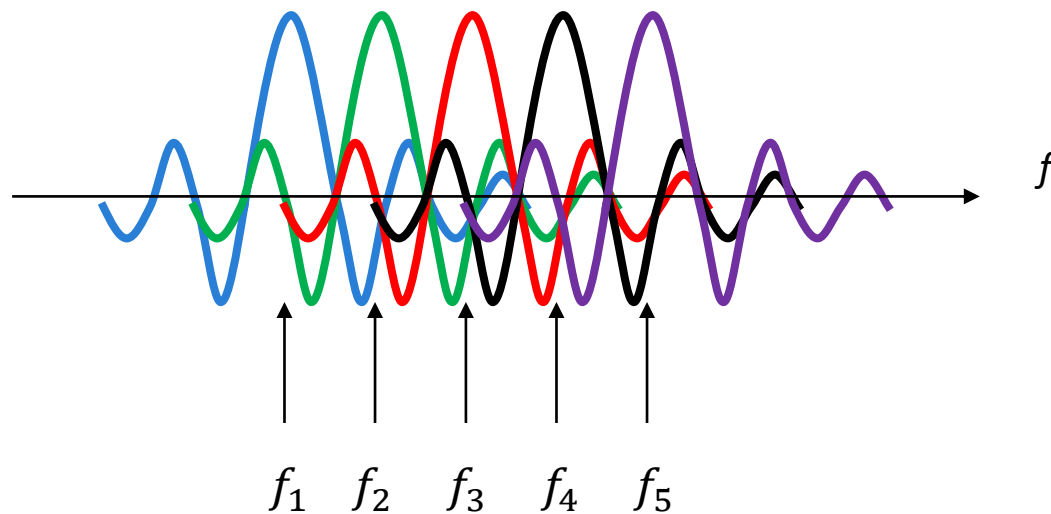

Jednakowa amplituda,
różna faza

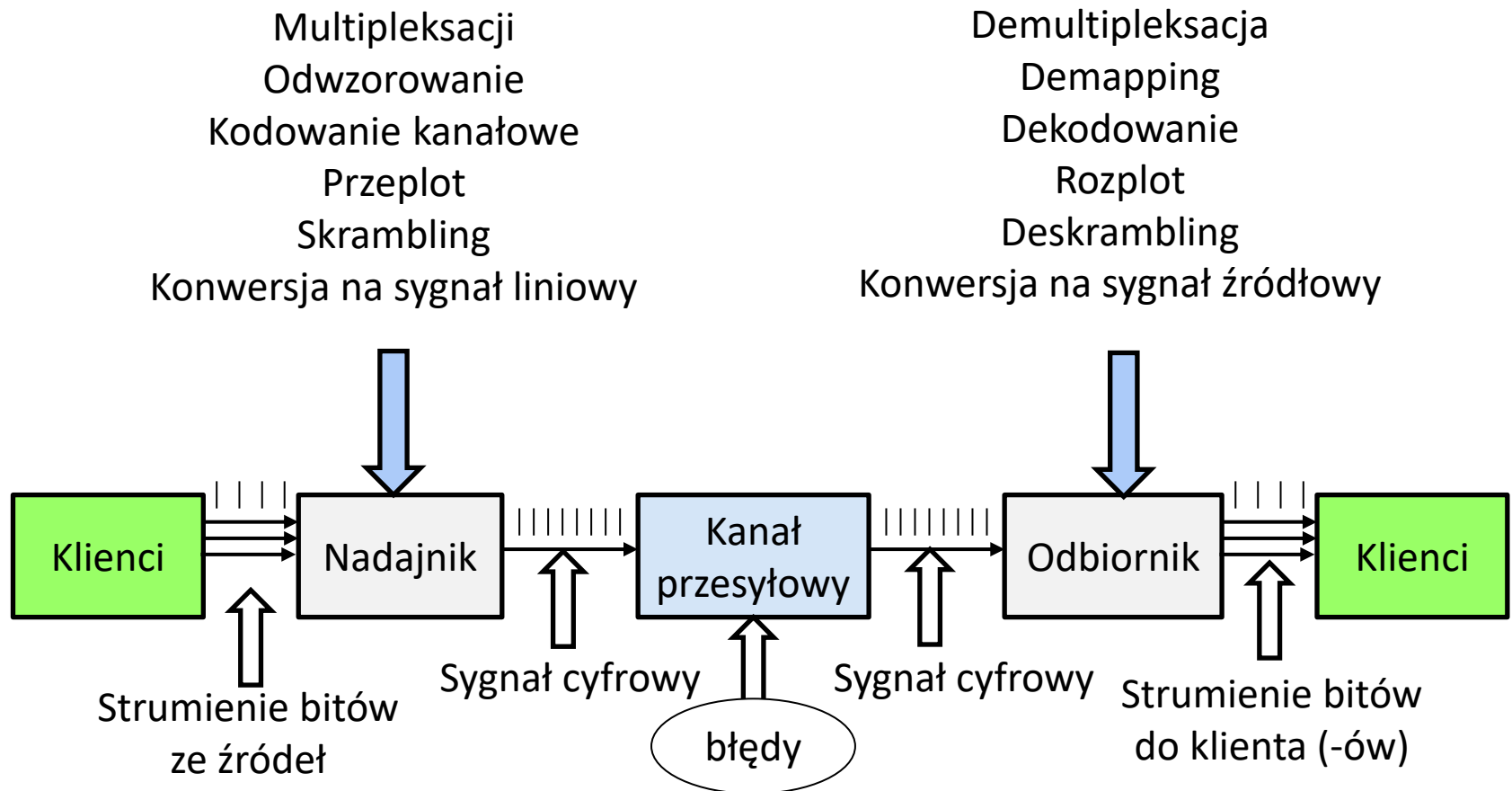
Modulacja OFDM/DMT

OFDM – Orthogonal Frequency Division Multiplexing
DMT – Discret Multi-Tone

$$f_i = if_1 \quad x_i(t) = A_i \sin(2\pi f_i t + \varphi_i)$$

Generowanie nadawanego sygnału

Synchronizacja struktur informacyjnych

Sposoby fazowania (synchronizacji) struktur informacyjnych

Odbiornik, jeżeli nawet poprawnie odbiera przesyłane bity, to aby znać ich przeznaczenie musi znać ich położenie w strukturze informacyjnej.

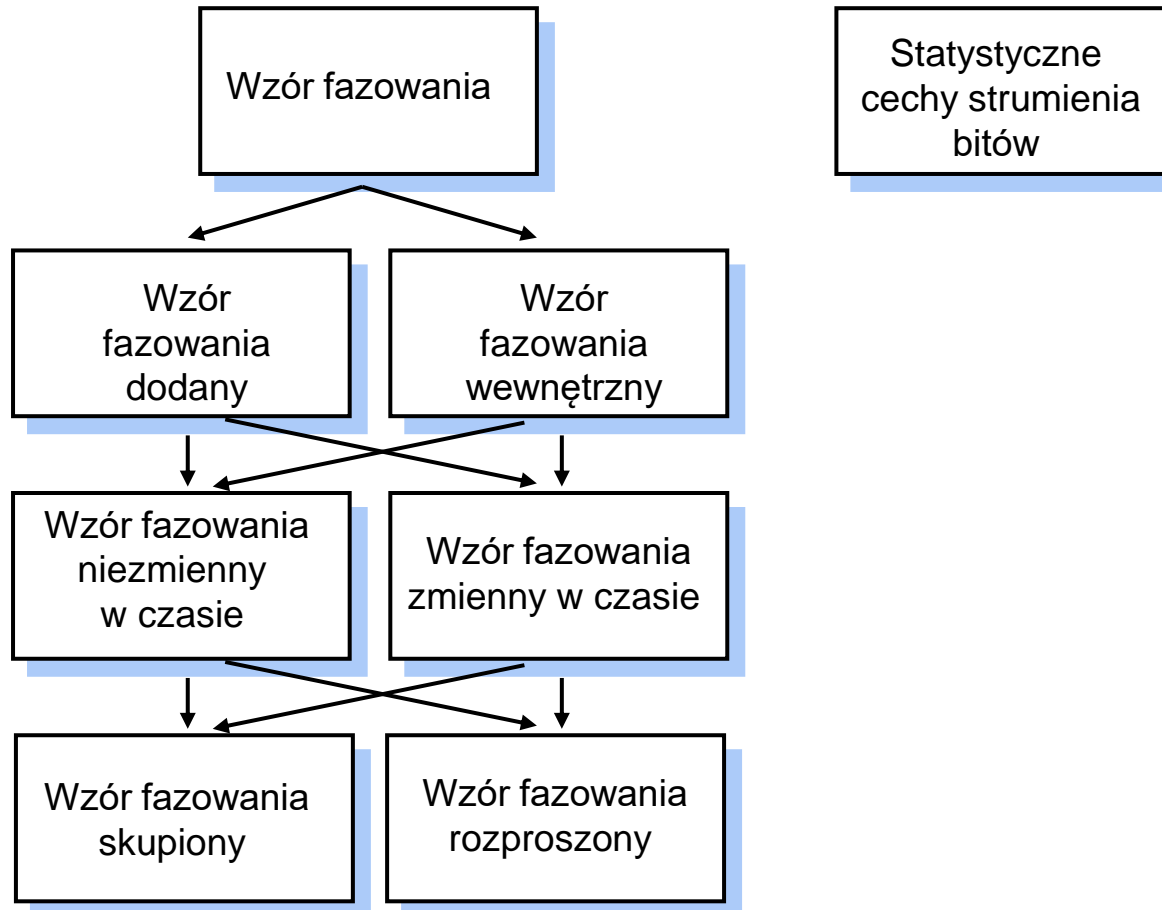
Przykład

Jeżeli przesyłane strumienie bitów tworzą ramki, to odbiornik musi wiedzieć, gdzie jest początek ramki.

Proces wykrywania początku struktury informacyjnej (np. ramki, pakietu) nazywa się **fazowaniem, albo synchronizacją struktury informacyjnej** (ramki, pakietu). Opiera się on na pewnym algorytmie.

Fazowanie struktur informacyjnych opiera się na wstawieniu do niej pewnej, znanej odbiornikowi sekwencji bitów. Sekwencja taka nazywa się **wzorem fazowania**.

Rodzaje wzorów fazowania (synchronizacji) struktur informacyjnych

Wzór fazowania (wzór synchronizacji)

Wymagania:

- jak największa liczba bitów wzoru
- liczba „0” i „1” identyczna albo prawie identyczna
- prawdopodobieństwo pojawienia się w przesyłanym strumieniu bitów sekwencji identycznej ze wzorem fazowana powinno być jak najmniejsze
- „0” lub „1” przed lub po wzorze fazowanie nie może z częścią wzoru tworzyć sekwencji identycznej, jak wzór fazowania

Wzór fazowania stały

Przykład

Wzór fazowania: 0011011

Sekwencje niezgodne
ze wzorem fazowania

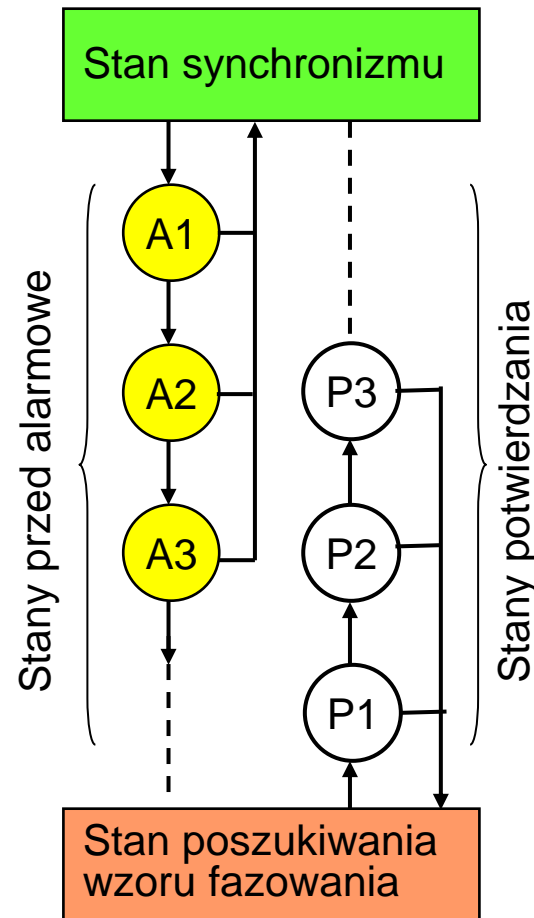
00011011

10011011

00110110

00110111

Algorytm fazowanie struktur informacyjnych

Zgodność sekwencji ze wzorem fazowania

Odległość Hamminga; liczba pozycji o różnej wartości logicznej dwóch porównywanych równolicznych sekwencji bitów.

Przykład

11110000

10010000

Odległość Hamminga wynosi 2.

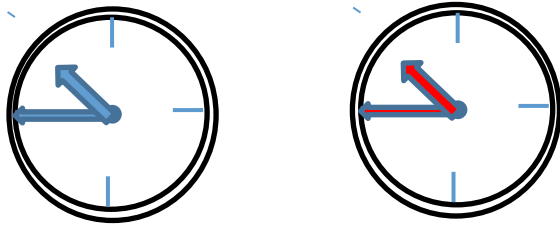
Odebrana sekwencja bitów uznawana jest za zgodną ze wzorem fazowania, w zależności od rozwiązania, gdy:

- odległość Hamminga jest równa zero,
- odległość Hamminga nie jest większa od pewnej ustalonej.

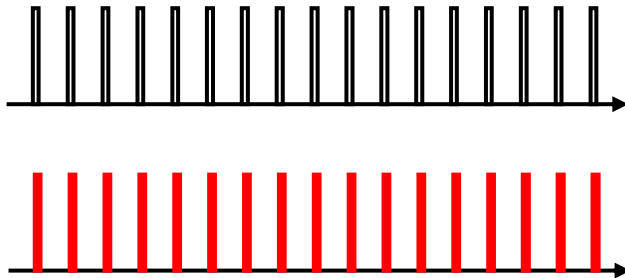
Synchronizacja czasu, częstotliwości i fazy

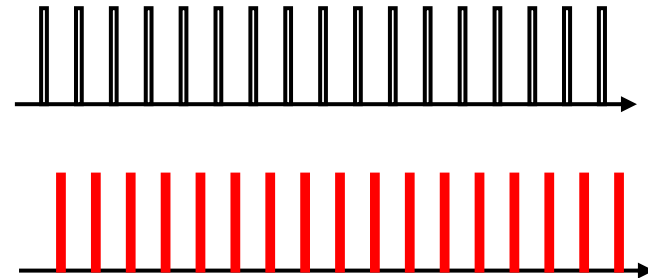
Synchronizacja czasu, częstotliwości i fazy

Synchronizacja czasu

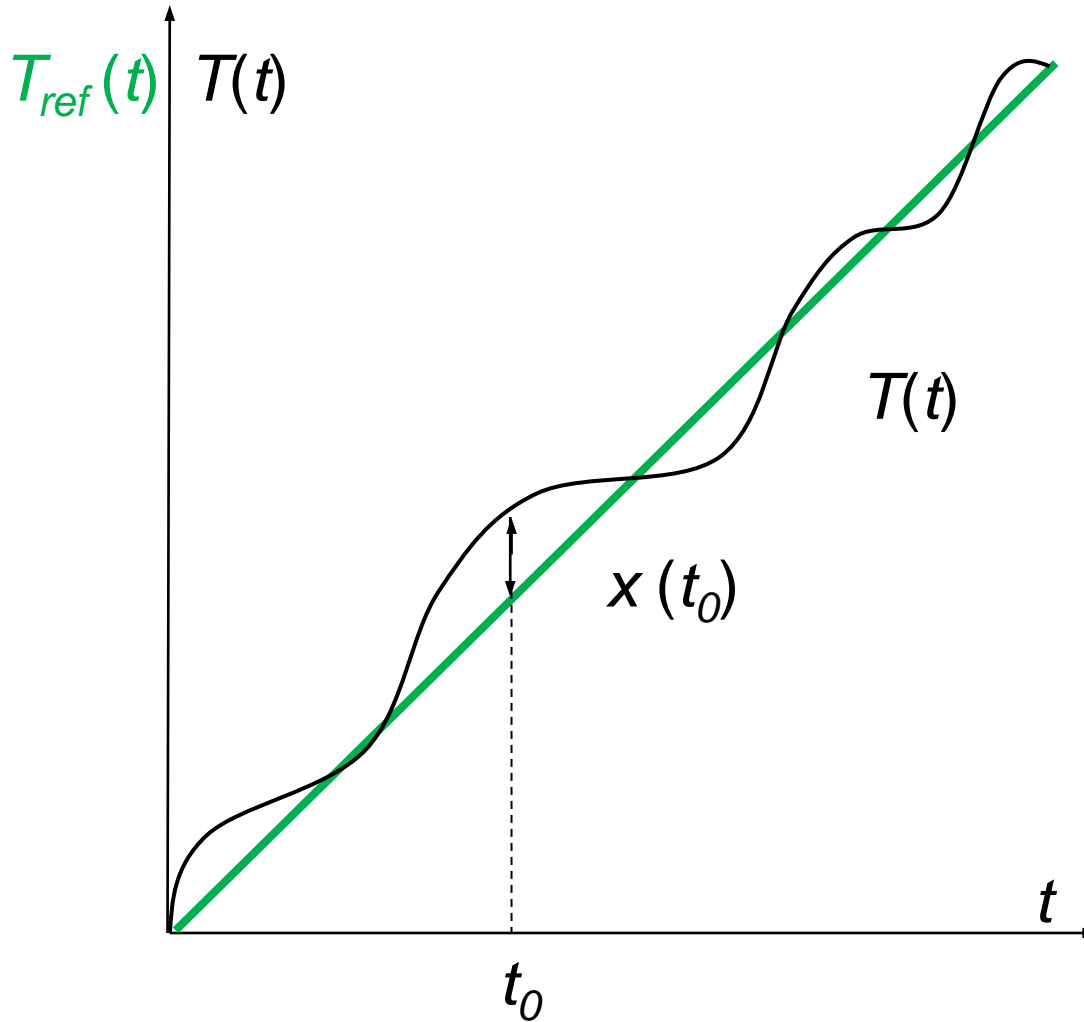

Synchronizacja częstotliwości
i fazy

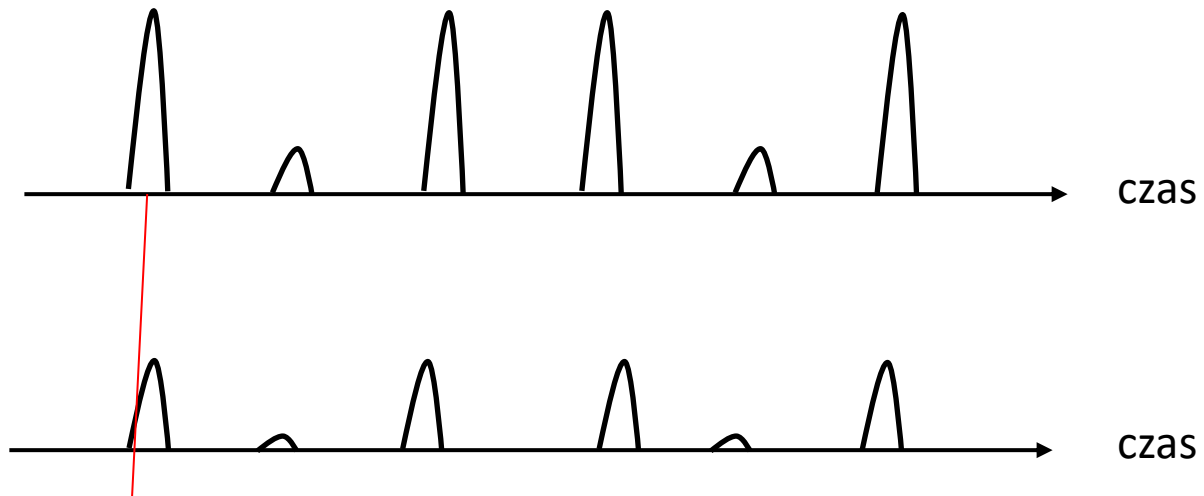

Synchronizacja częstotliwości,
brak synchronizacji fazy

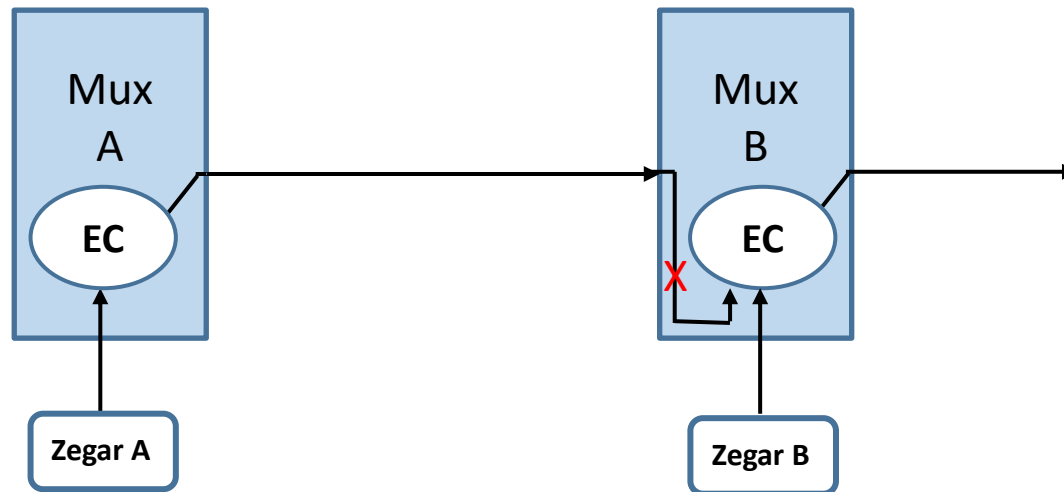
Sygnal czasu rzeczywisty i idealny

Konsekwencje braku synchronizacji częstotliwości i fazy

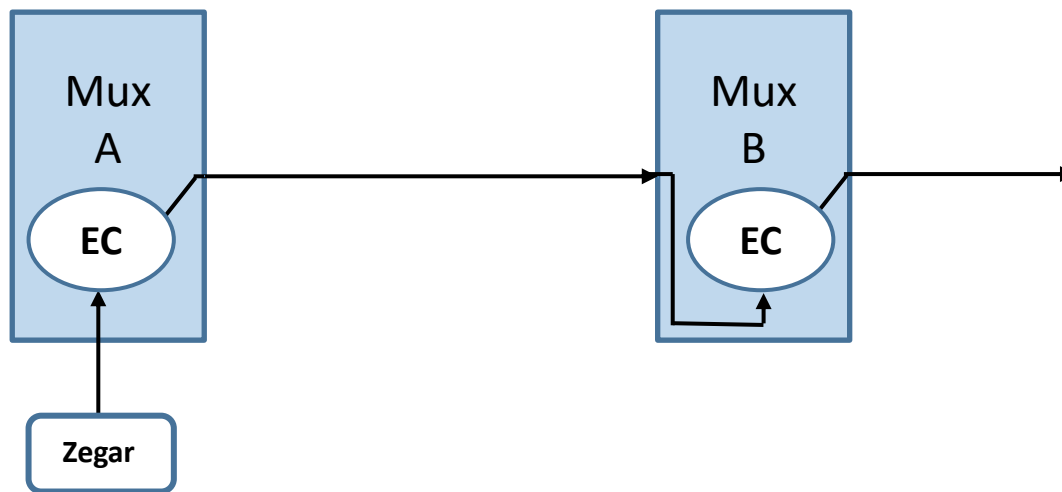
Brak synchronizacji częstotliwości

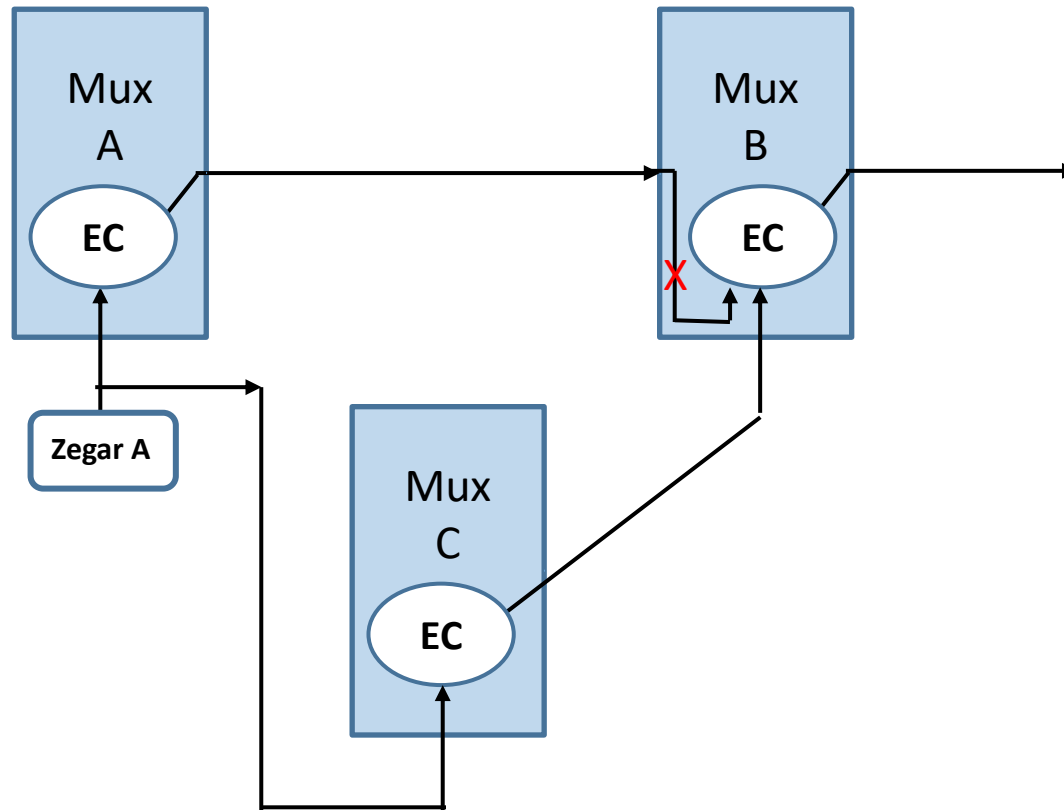
EC – zegar wewnętrzny urządzenia (Equipment Clock)

MUX - multiplekser

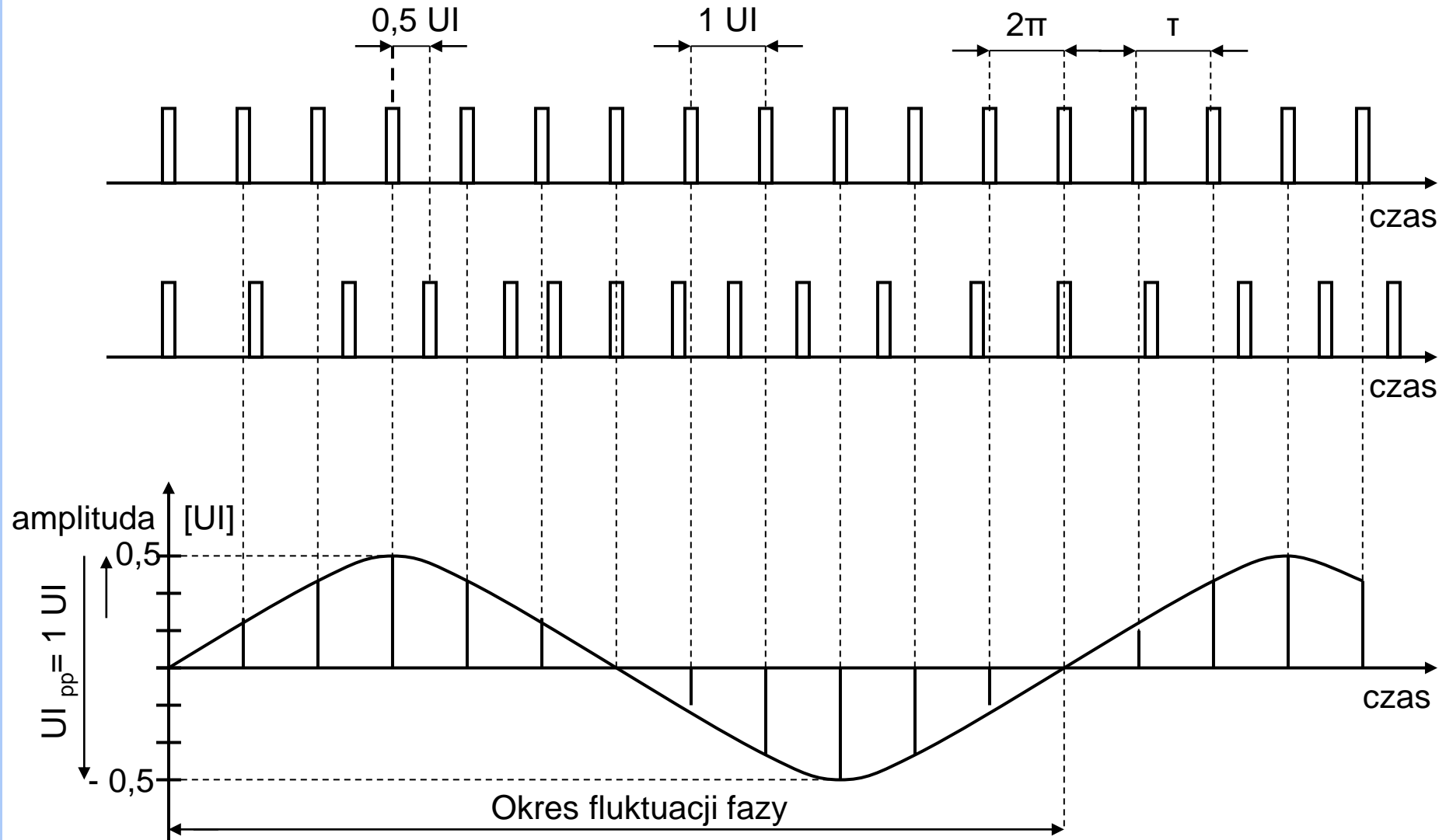
Synchronizacja częstotliwości zegarem zewnętrznym

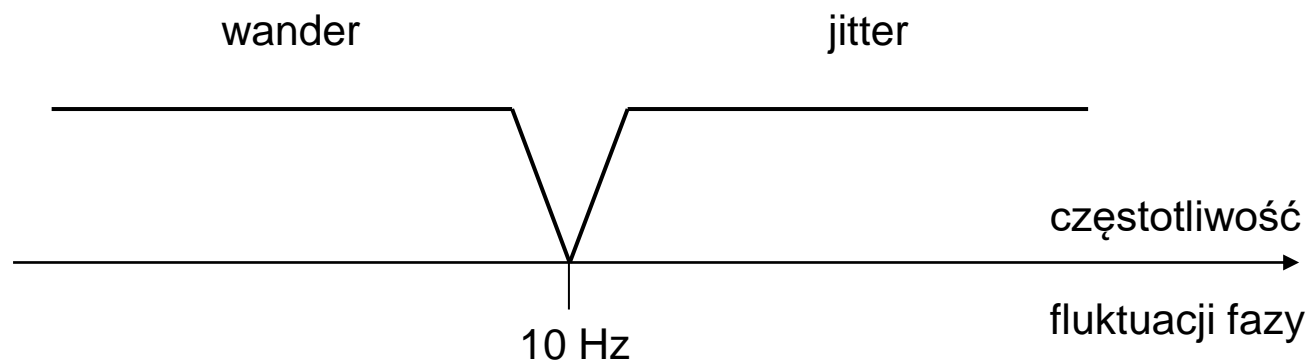
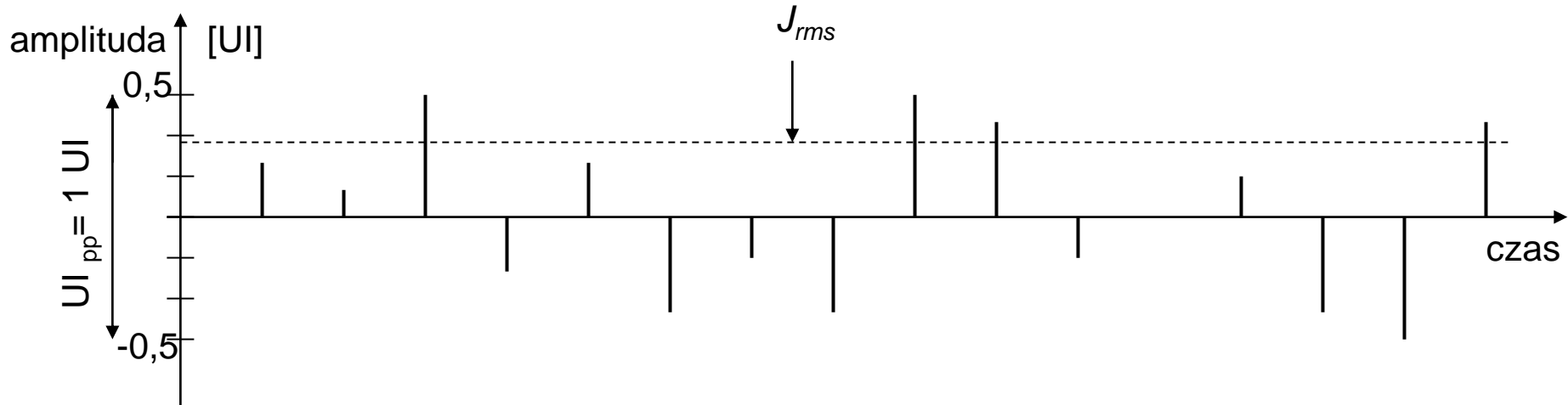
Używanie jednego źródła sygnału synchronizacji częstotliwości

Ilustracja fluktuacji fazy sygnału

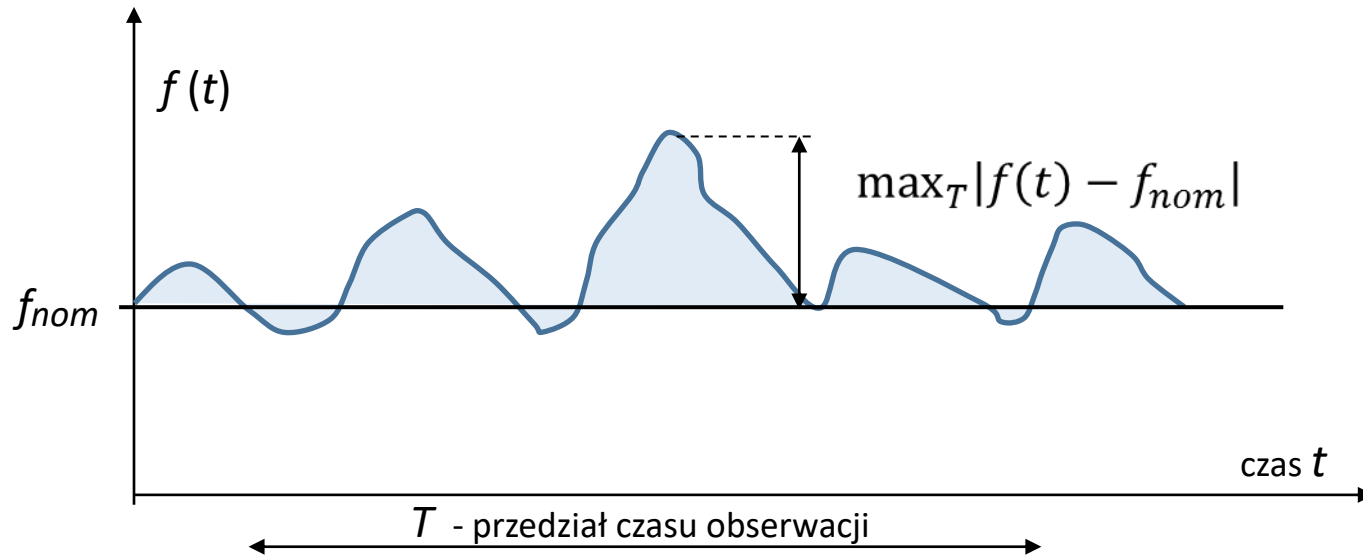

Amplituda i częstotliwość fluktuacji fazy

Jakość sygnału synchronizacji

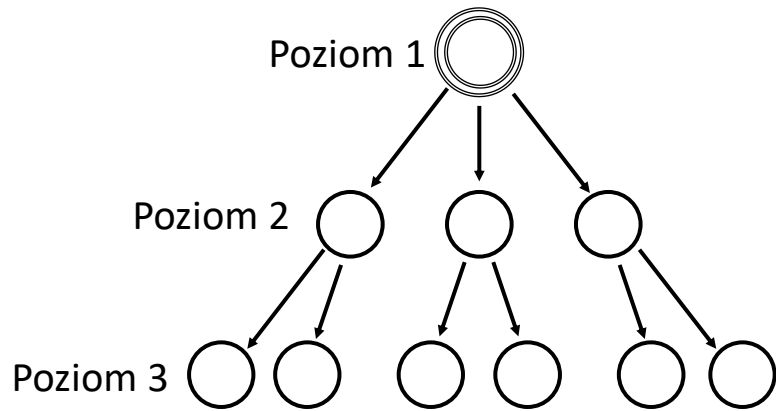
s - względna odchyłka częstotliwości

$$s = \frac{\max |f(t) - f_{nom}|}{f_{nom}}$$

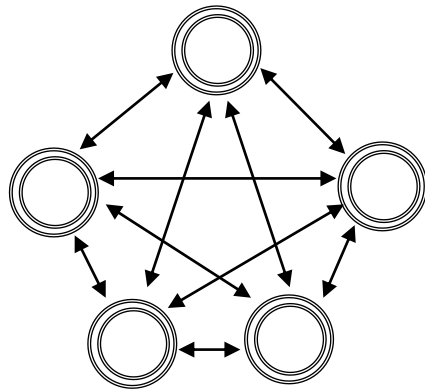
Wymagania na względną odchyłkę częstotliwości taktowania s dla zegarów różnych klas

Klasa zegara	Względna odchyłka częstotliwości s	Dokładność długookresowa
PRC	$\leq 10^{-11}$	$\leq 10^{-11}$
SSU-A	$10^{-10} \div 10^{-11}$	10^{-9}
SSU-B	10^{-8}	10^{-6}
SEC	$4,6 \cdot 10^{-6}$	$4,6 \cdot 10^{-6}$

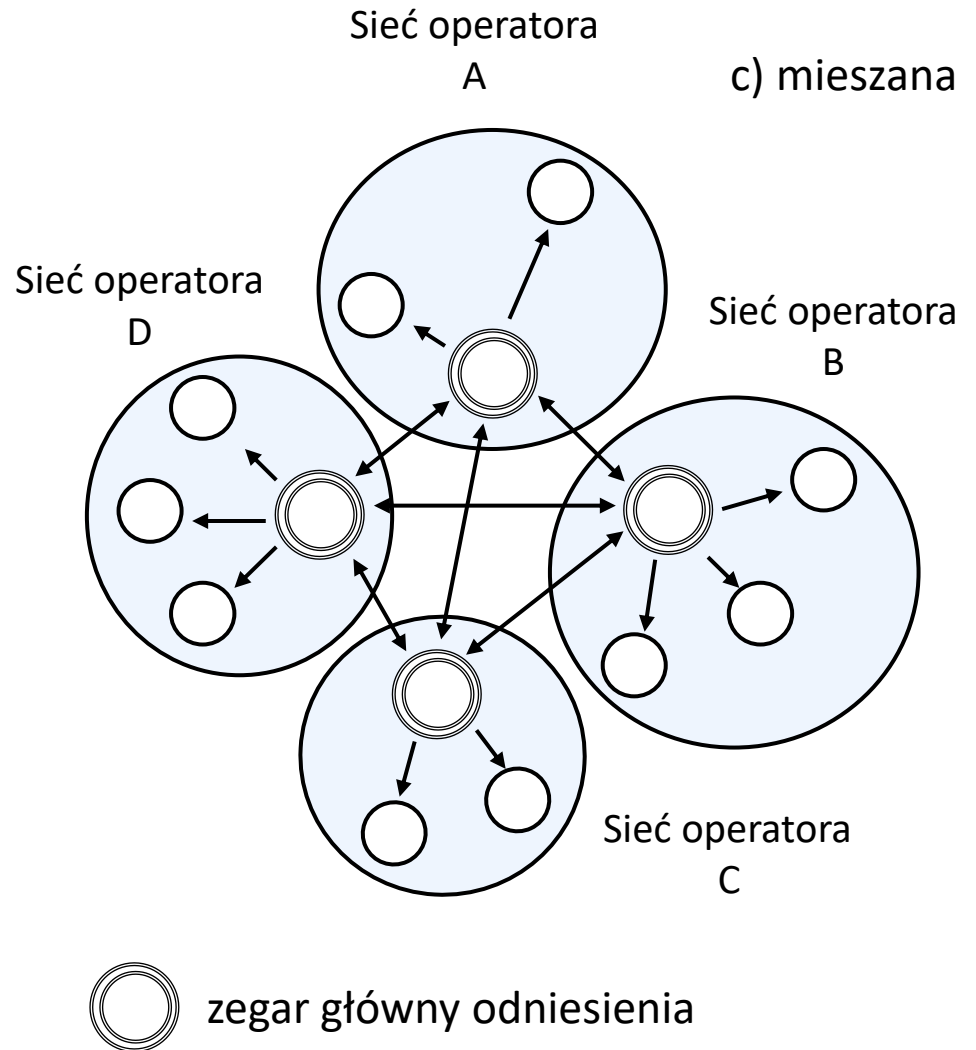
Dystrybucja sygnału zegarowego

a) master-slave

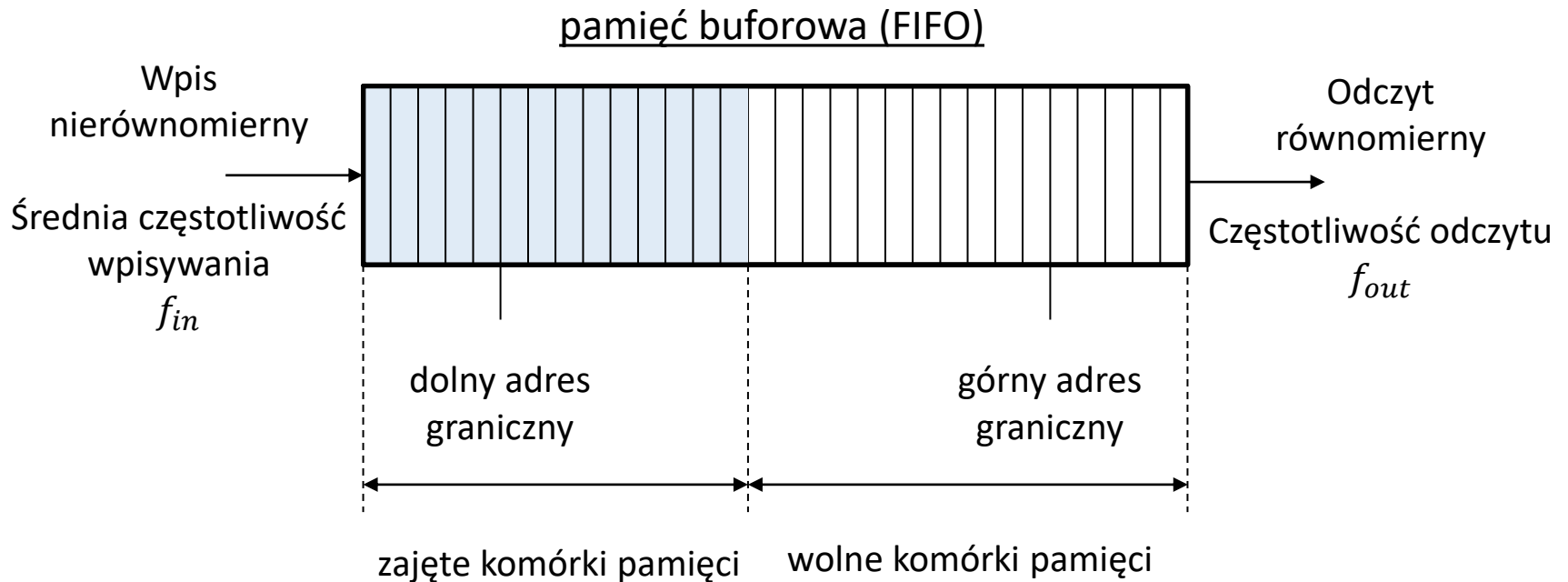

b) wzajemna

c) mieszana

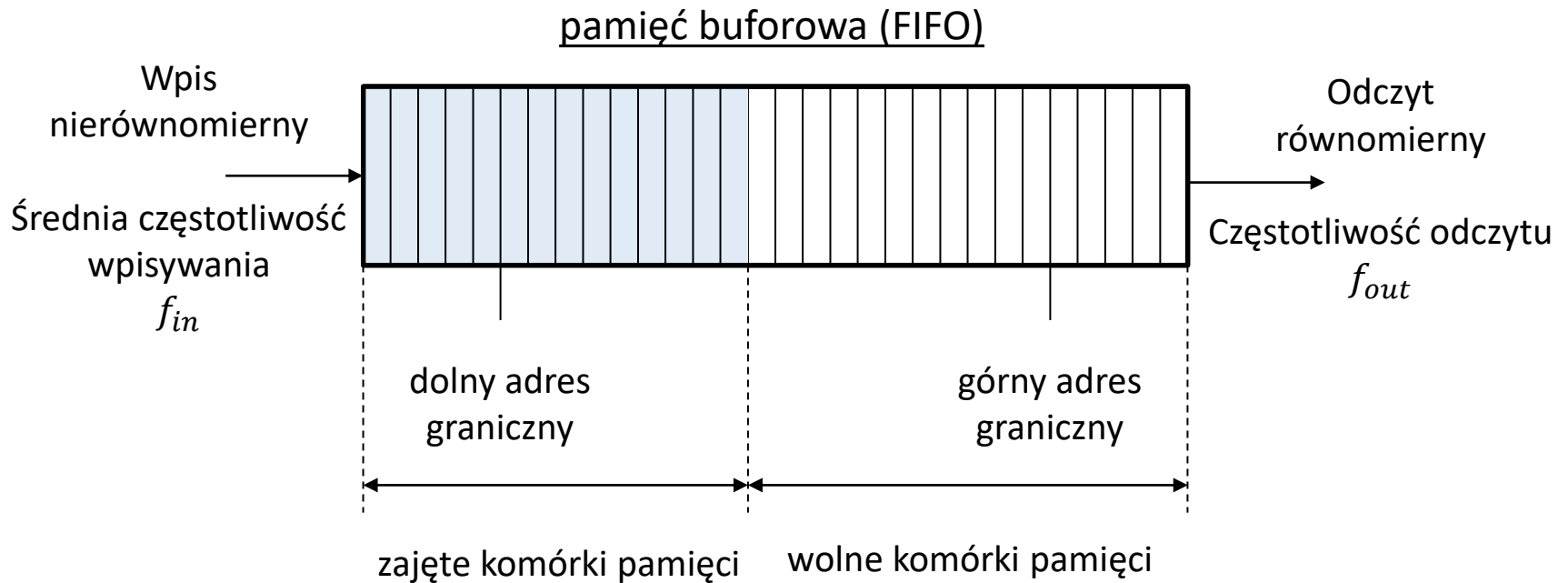
Wyrównywanie wahania fazy sygnału odbieranego

FIFO – First In First OUT

Dopełnianie

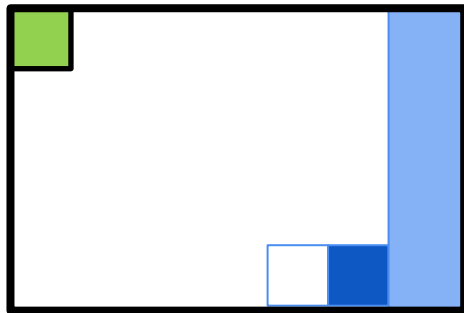
Wyrównywanie wahania fazy sygnału odbieranego

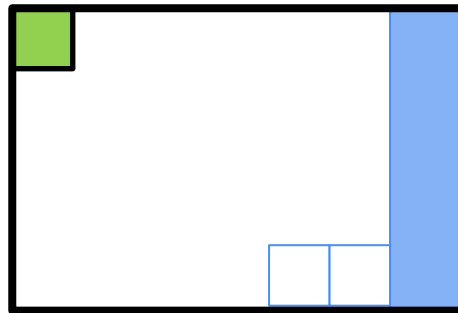
- 1) $f_{in} = f_{out}$ brak dopełniania
- 2) $f_{in} > f_{out}$ dopełnianie ujemne
- 3) $f_{in} < f_{out}$ dopełnianie dodatnie

Dopełnianie

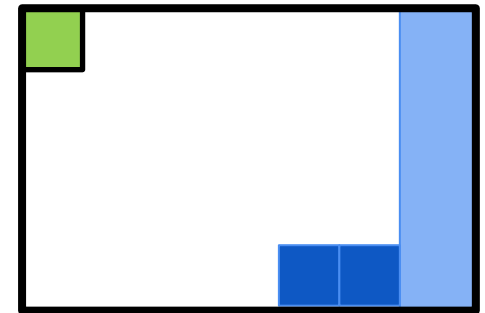
dopełnianie zerowe
ZJ – zero justification

dopełnianie ujemne
NJ – negative justification

dopełnianie dodatnie
PJ – positive justification

 bity/bajty odbierane

 bity/bajty dopełniania zmiennego

 bity/bajty dopełniania stałego

 bity/bajty sterowania dopełnianiem

 ramka

Systemy teletransmisyjne

Cyfrowe systemy teletransmisyjne

System teletransmisyjny – zbiór zasad stanowiących podstawę szczególnej metody transmisji

PDH – Cyfrowe systemy hierarchii plezjochronicznej
(Plesiochronous Digital Hierarchy)

SDH – Cyfrowe systemy hierarchii synchronicznej
(Synchronous Digital Hierarchy)

SONET – synchroniczne sieci optyczne
(Synchronous Optical Network)

OTH – Optyczna Hierarchia Transportowa
(Optical Transport Hierarchy)

SyncE – synchroniczny Ethernet
(Synchronous Ethernet)

Trochę podstawowych pojęć

ppm (per milion)

Liczba zdarzeń, bitów, cząstek na milion.

dB (decybel)

$$10\log_{10} \frac{P_1}{P_2}$$

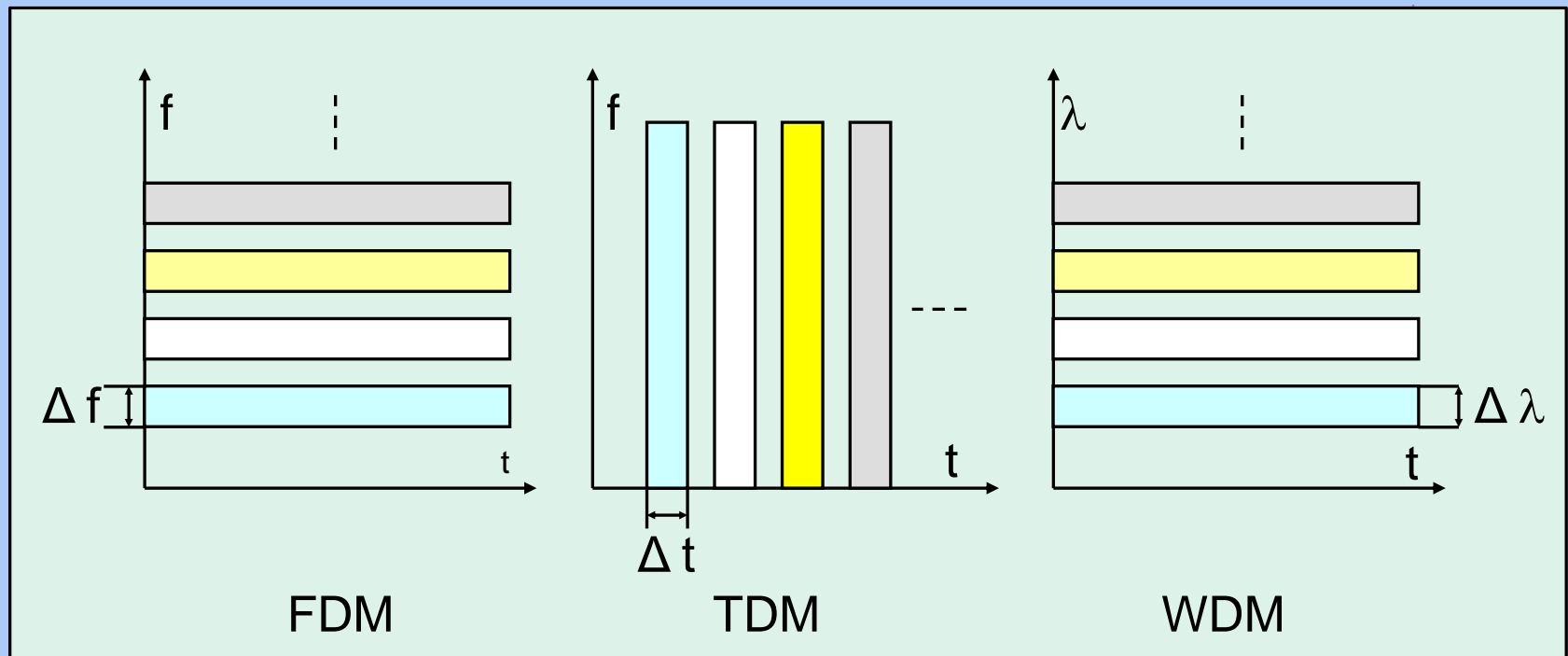
$$20\log_{10} \frac{U_1}{U_2}$$

dBm

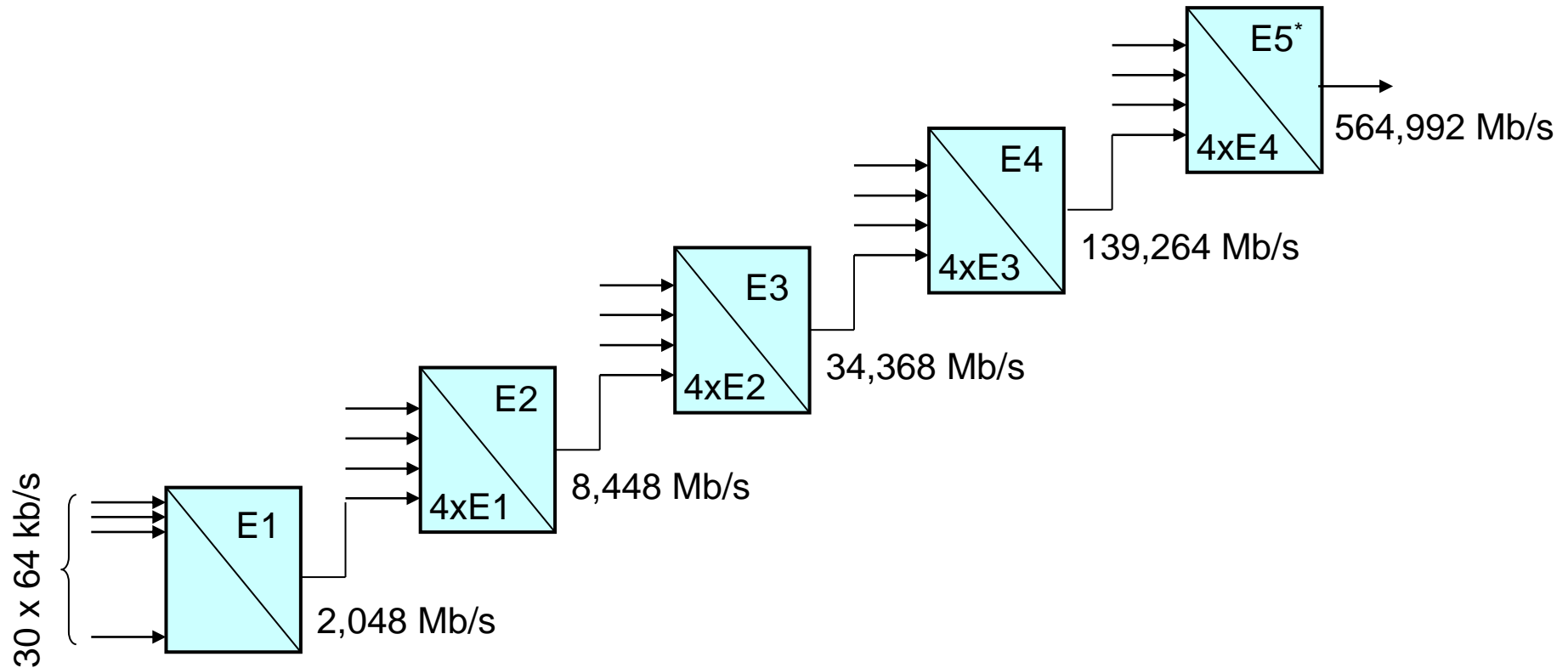
$$10\log_{10} \frac{P}{1 \text{ mW}}$$

PDH

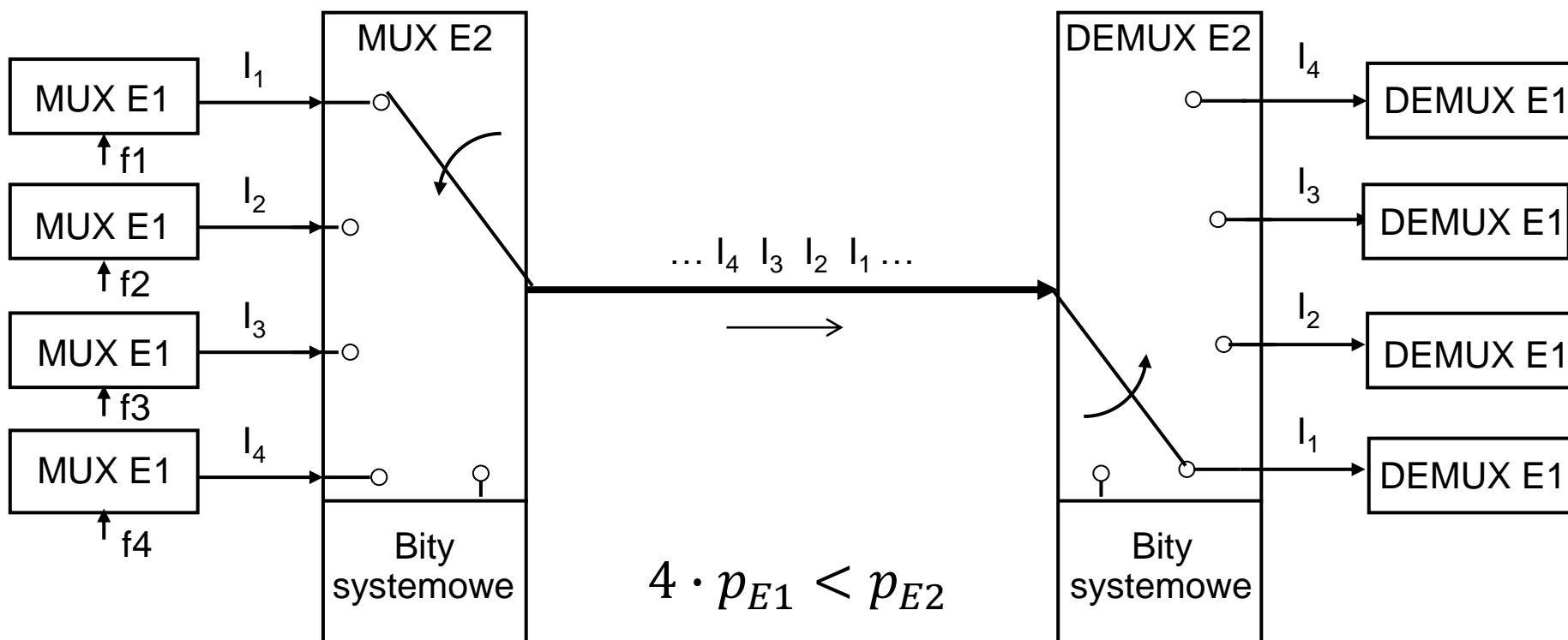
Techniki multipleksacji

Hierarchia europejska PDH

Multipleksacji i demultipleksacji E2

p_{E1} – przepływność binarna sygnału E1

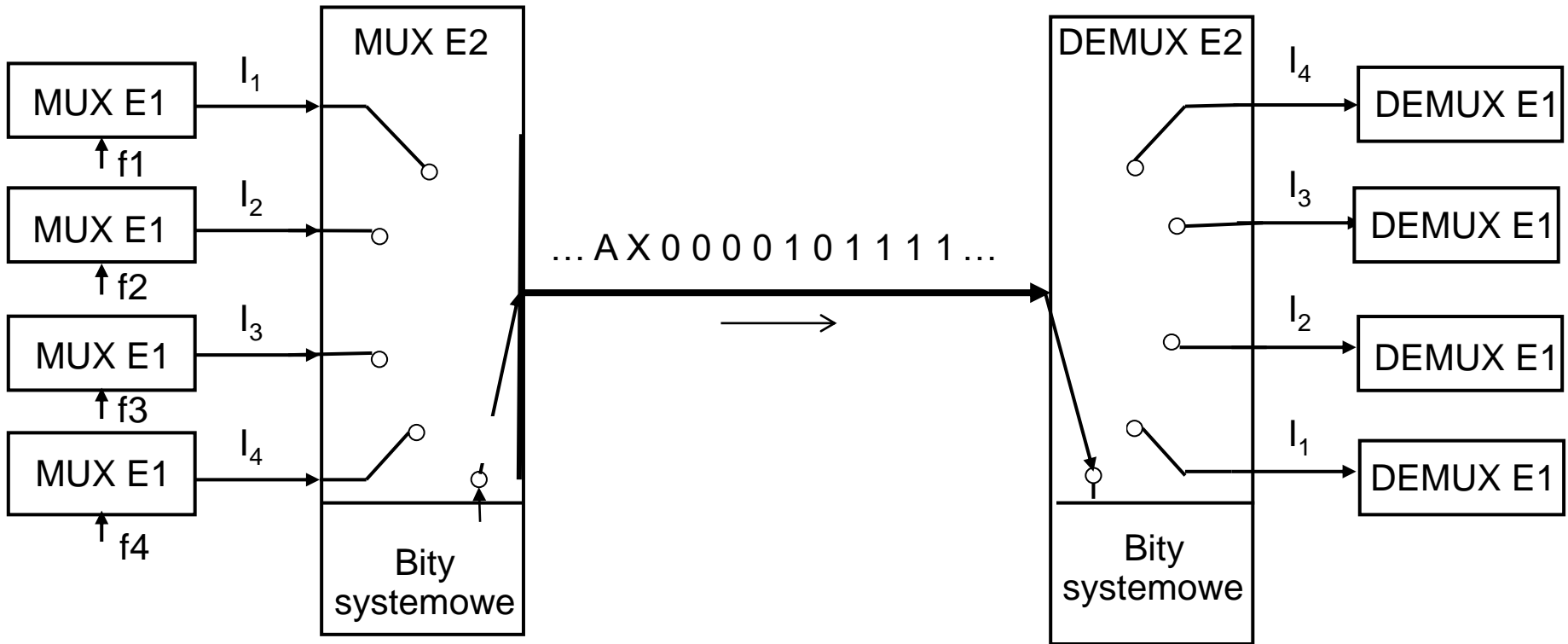
p_{E2} – przepływność binarna sygnału E2

Struktura ramki systemu PDH drugiego rzędu

Numer bitu	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					209	210	211	212
sekcja 1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	A	X	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄					I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
sekcja 2	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃						I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
sekcja 3	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄					I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
sekcja 4	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄					I ₁	I ₂	I ₃	I ₄

- bity wzoru fazowania
- bity alarmu i nadzoru
- bity sygnałów wejściowych E1
- bity dopełniania
- bity sterowania dopełnianiem

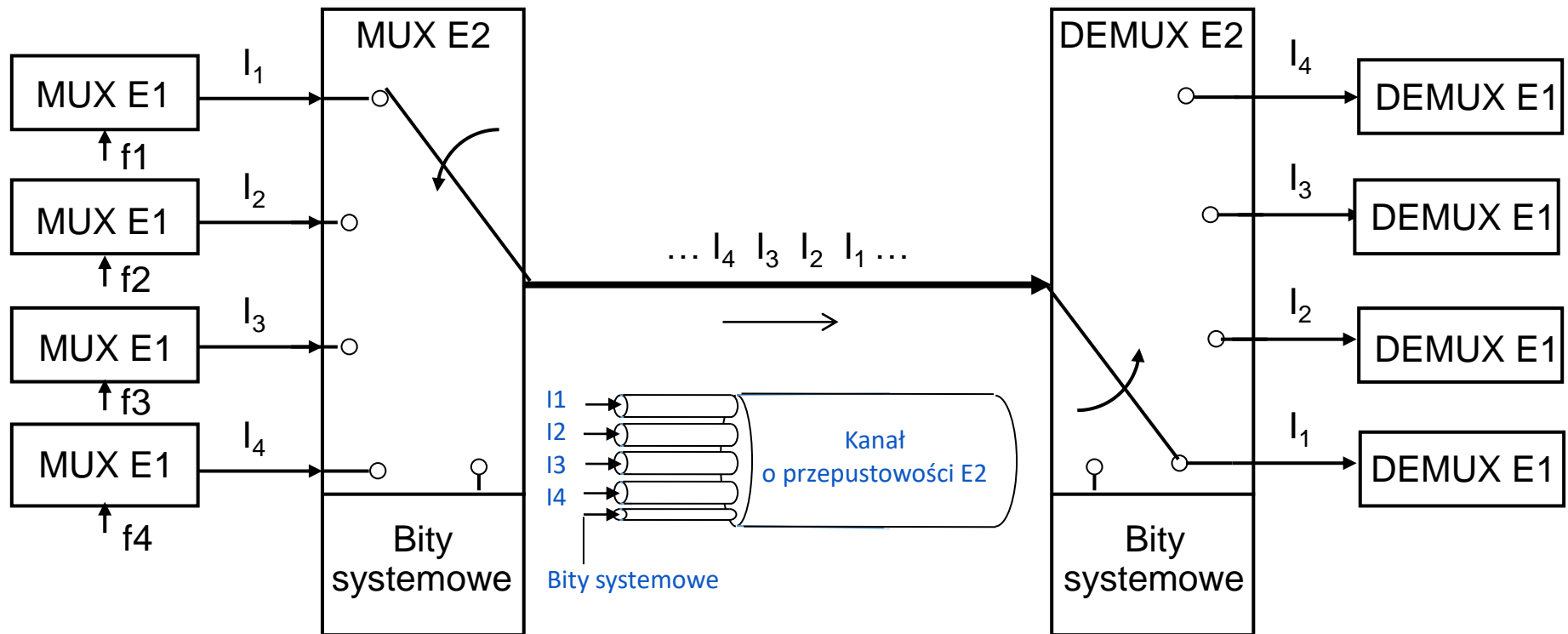
Multipleksacja sygnałów w systemach PDH drugiego rzędu

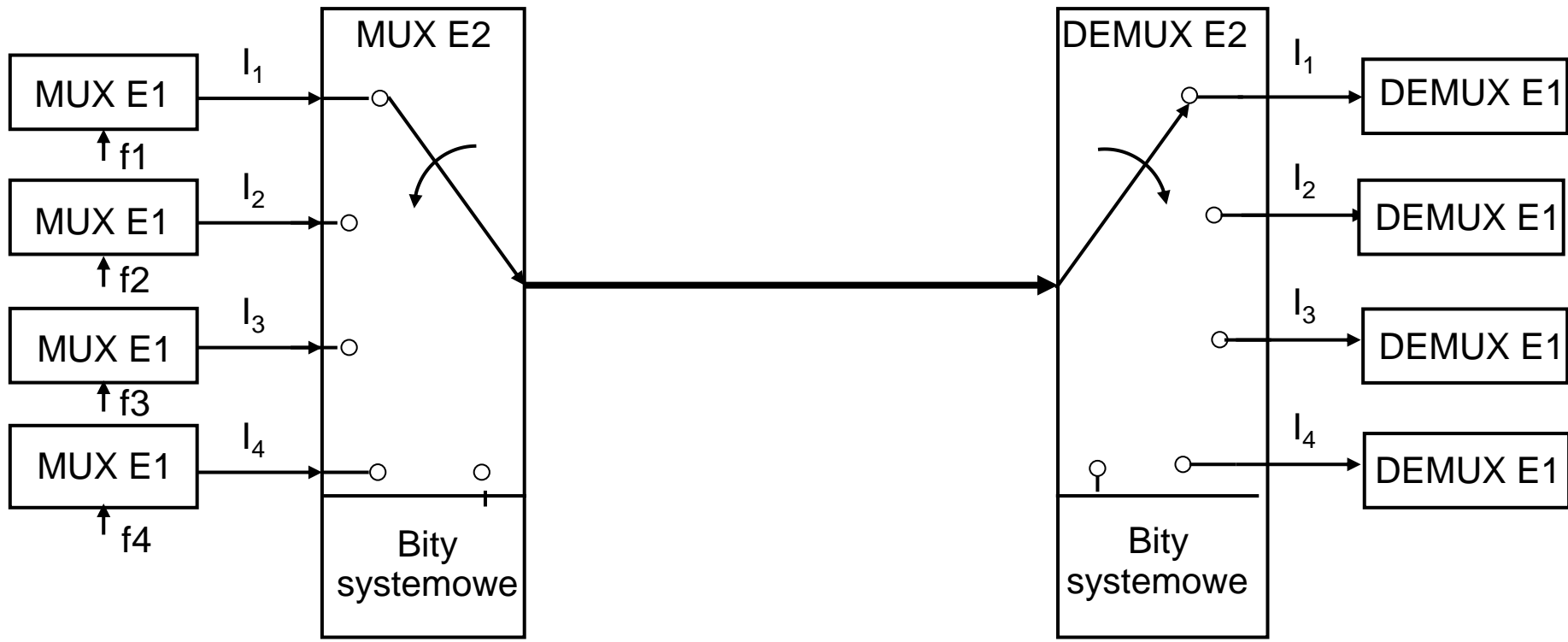
sekcja 1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	A	X	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
sekcja 2	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃		I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
sekcja 3	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄
sekcja 4	C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	B ₁	B ₂	B ₃	B ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄

Multipleksacja i demultipleksacja E2

Multipleksacja sygnałów w systemach PDH drugiego rzędu

Dopuszczalna odchyłka przepływności

$$p_{E1}(t) = p_{E1nom} + \delta(t)$$

$$p_{E1nom} = 2,048 \text{ Mb/s}$$

$$-50 \text{ ppm} \leq \delta_{E1}(t) \leq +50 \text{ ppm}$$

$$p_{E2}(t) = p_{E2nom} + \delta(t)$$

$$p_{E2nom} = 8,448 \text{ Mb/s}$$

$$-20 \text{ ppm} \leq \delta_{E2}(t) \leq +20 \text{ ppm}$$

Zamiana ppm na b/s

Skrót ppm: pulses per million

Przykład 1: w przypadku sygnałów E1 mamy:

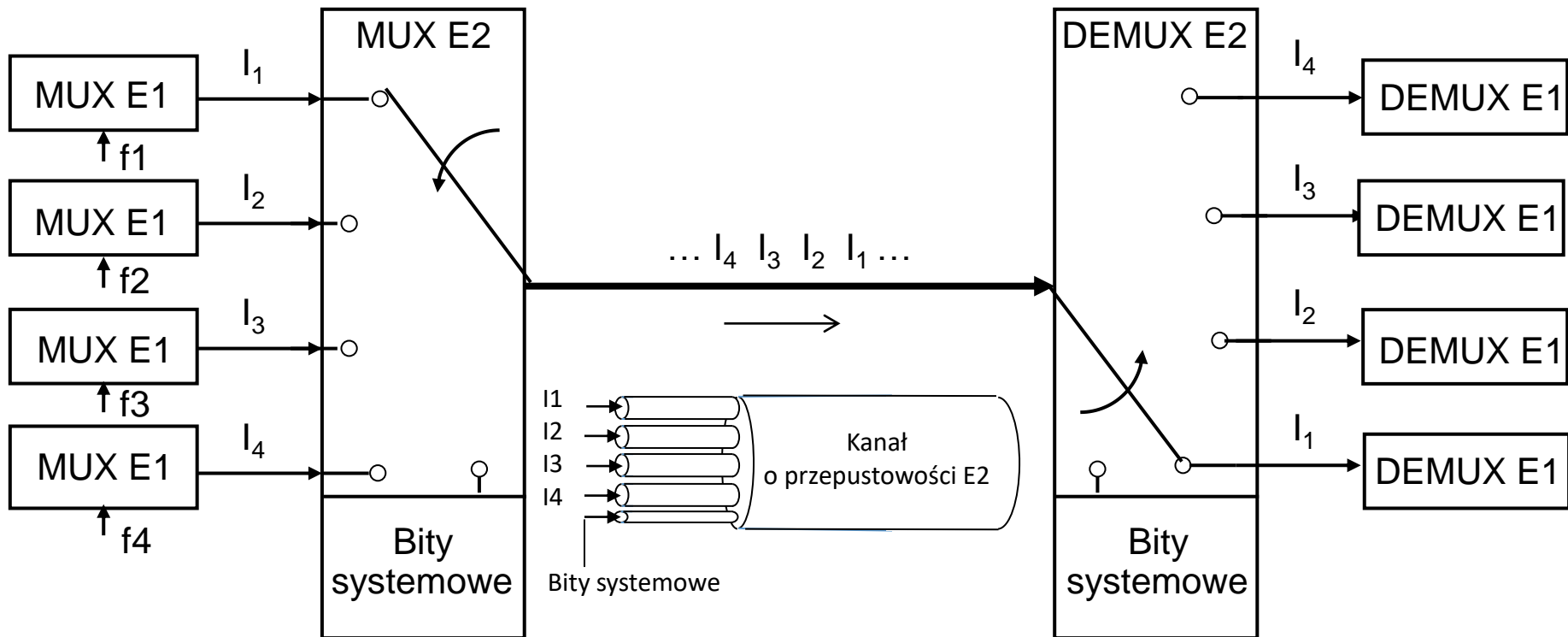
$$\begin{aligned} 2,048 \text{ Mb/s} \pm 50 \text{ ppm} &= 2,048 \text{ Mb/s} \pm 50 \cdot 2,048 \text{ b/s} \\ &= 2,048 \text{ Mb/s} \pm 102,4 \text{ b/s} \end{aligned}$$

Zamiana b/s na ppm

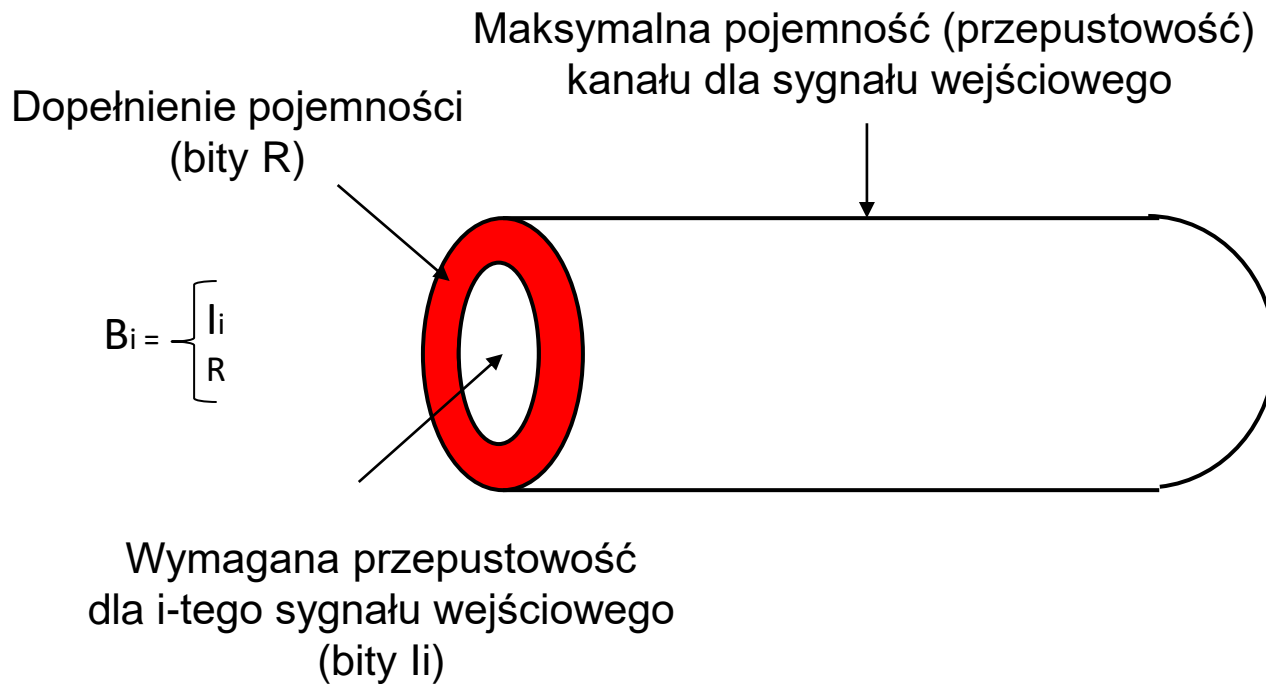
Przykład 2: zamienić odchyłkę podaną w b/s na ppm w przypadku sygnału $10 \text{ Mb/s} \pm 200 \text{ b/s}$

$$10 \text{ Mb/s} \pm 200/10 \text{ ppm} = 10 \text{ Mb/s} \pm 20 \text{ ppm}$$

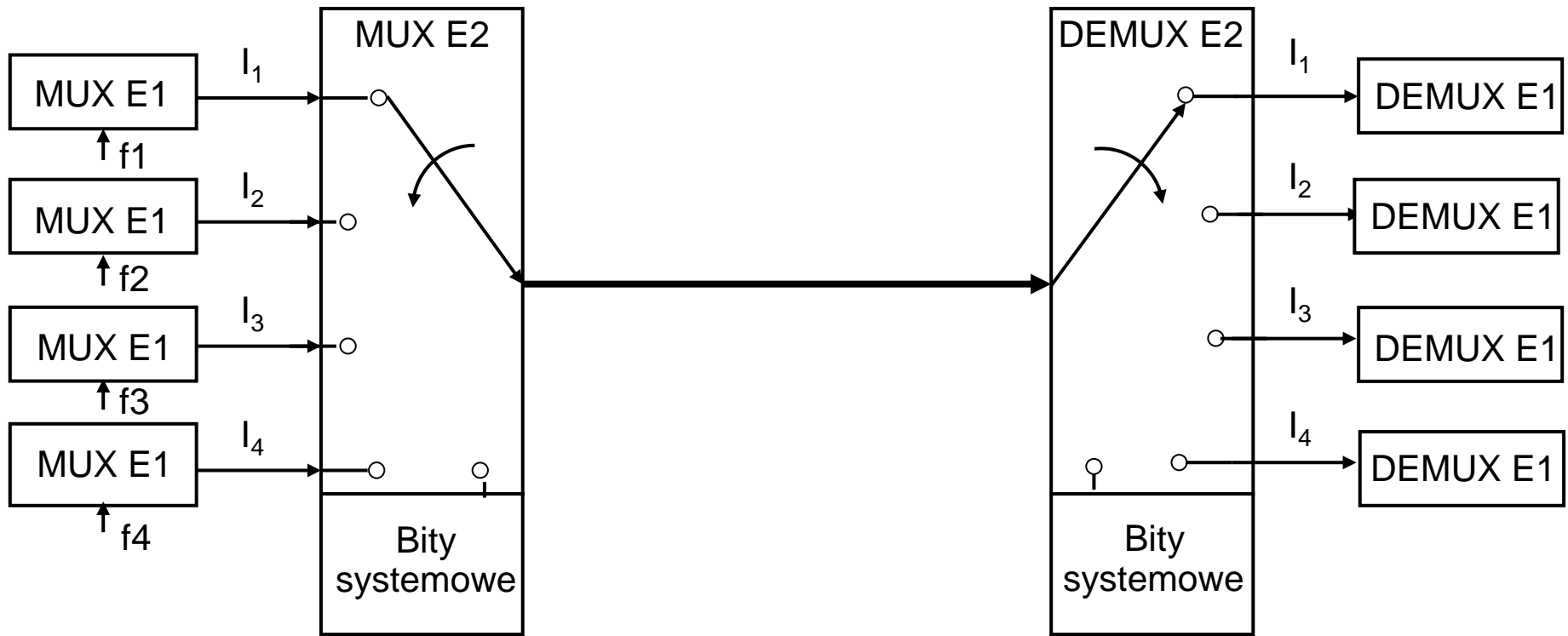
Multipleksacja i demultipleksacja E2

Dopełnianie dodatnie

Multipleksacja sygnałów w systemach PDH drugiego rzędu

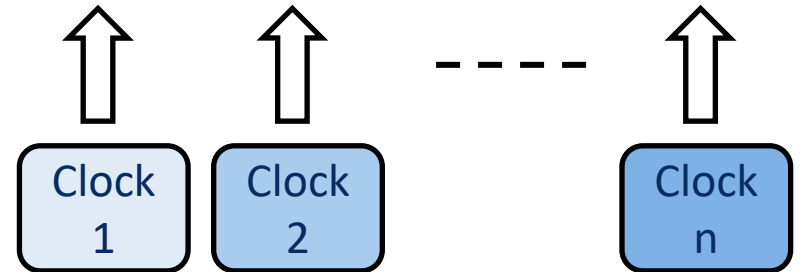
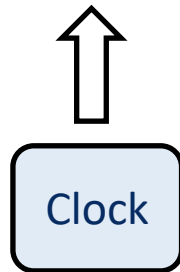

sekcja 1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	A	X	I_1	I_2	I_3	I_4			I_1	I_2	I_3	I_4
sekcja 2	C_1	C_2	C_3	C_4	I_1	I_2	I_3	I_4	I_1	I_2	I_3	I_4	I_1	I_2	I_3				I_1	I_2	I_3	I_4
sekcja 3	C_1	C_2	C_3	C_4	I_1	I_2	I_3	I_4	I_1	I_2	I_3	I_4	I_1	I_2	I_3	I_4			I_1	I_2	I_3	I_4
sekcja 4	C_1	C_2	C_3	C_4	R	R	I_3	R	I_1	I_2	I_3	I_4	I_1	I_2	I_3	I_4			I_1	I_2	I_3	I_4

SDH

Sieci synchroniczne, a sieci plezjochroniczne

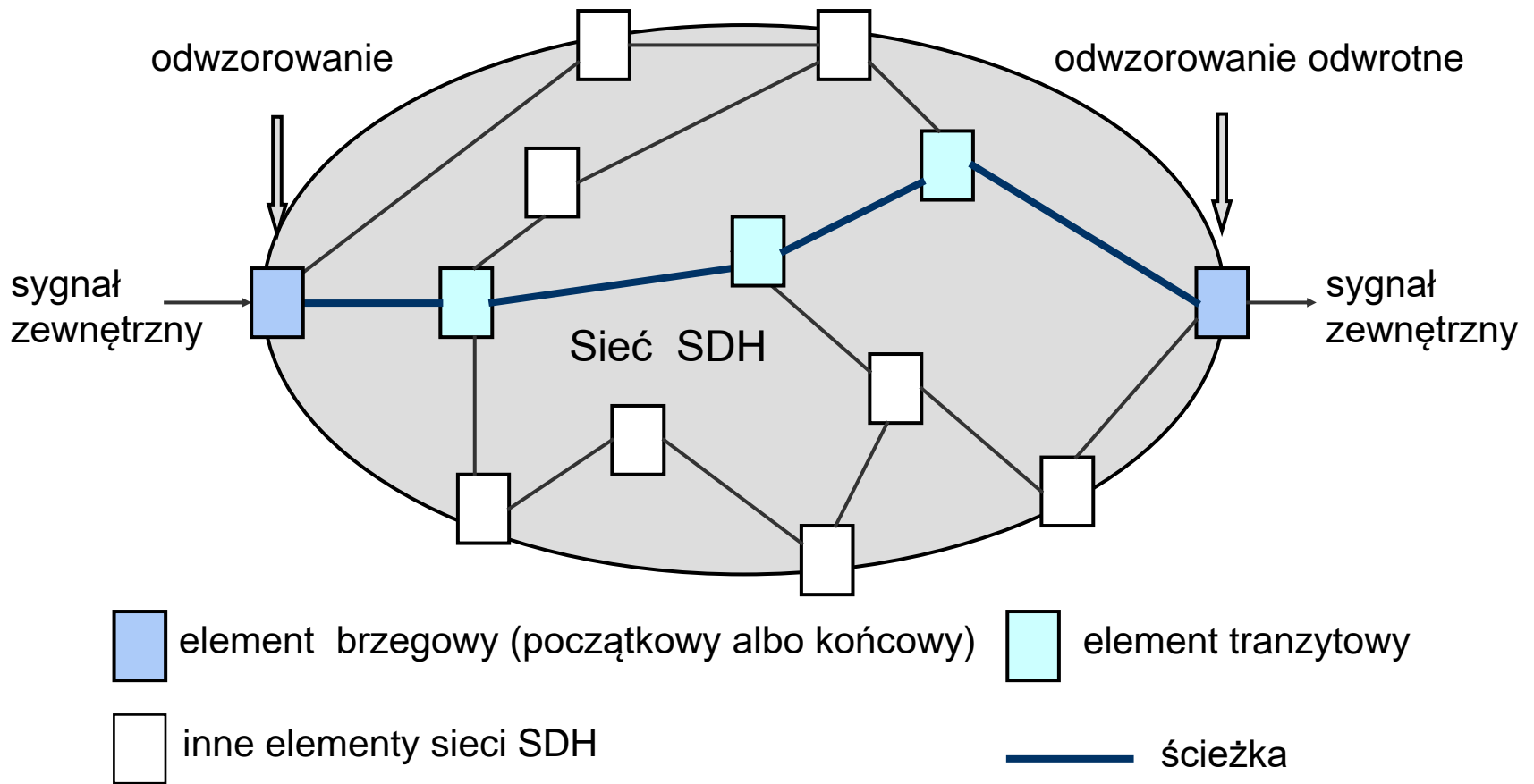
SDH
Synchronous Digital Hierarchy

SONET
Synchronous Optical NETWORK

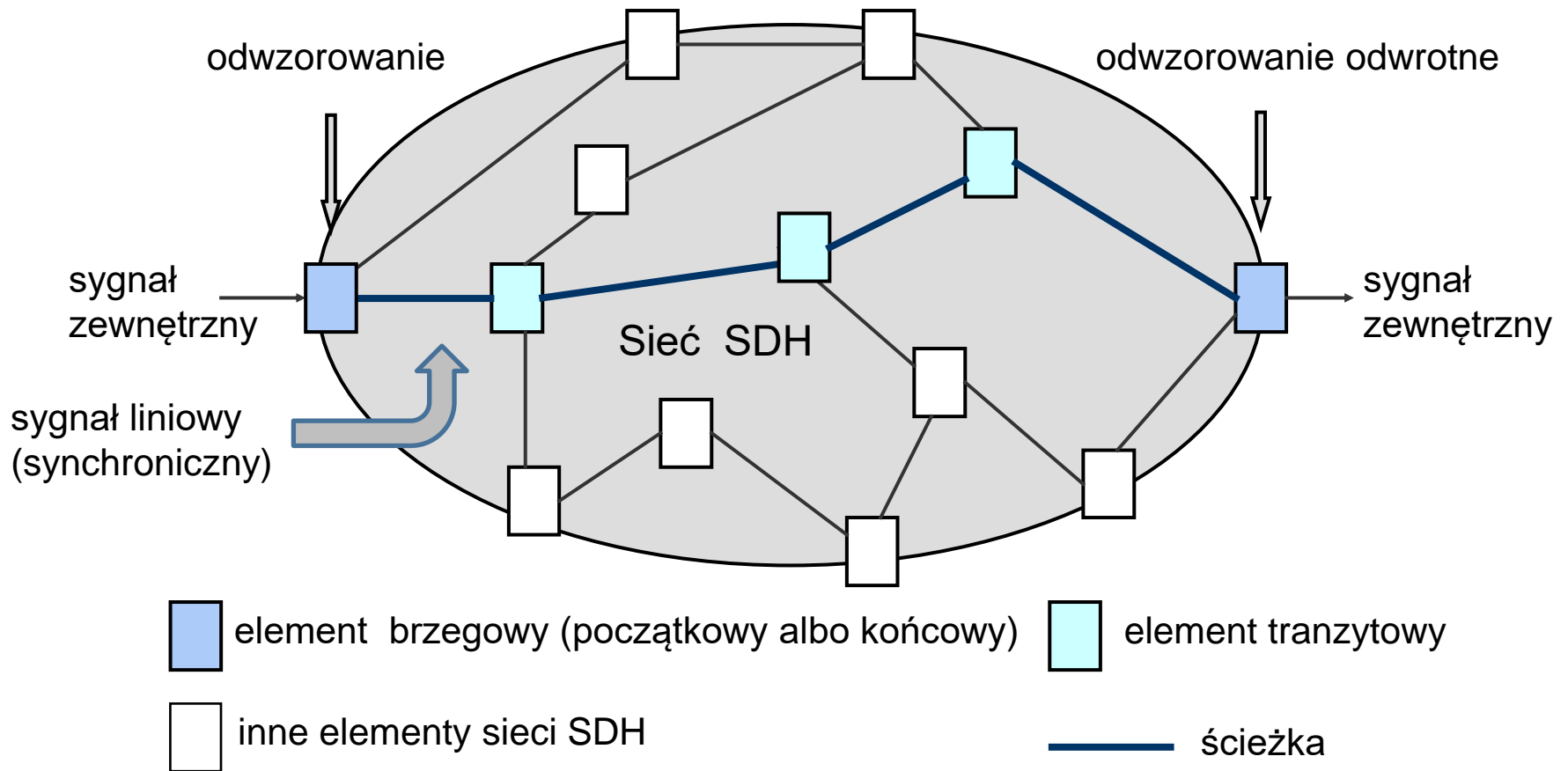
Cel stworzenia systemów i sieci SDH

- ✓ Transport sygnałów o dowolnych przepływnościach
- ✓ Poprawa jakości transmisji
- ✓ Wyeliminowanie konieczności wielokrotnej multipleksacji i demultipleksacji
- ✓ Efektywne zarządzanie i nadzorowanie sieci
- ✓ Wprowadzenie efektywnego mechanizmu protekcji i restoracji sieci
- ✓ Łatwość rekonfiguracji sieci
- ✓ Zmniejszenie energochłonności
- ✓ Ujednoczenie standardów

Idea systemów SDH

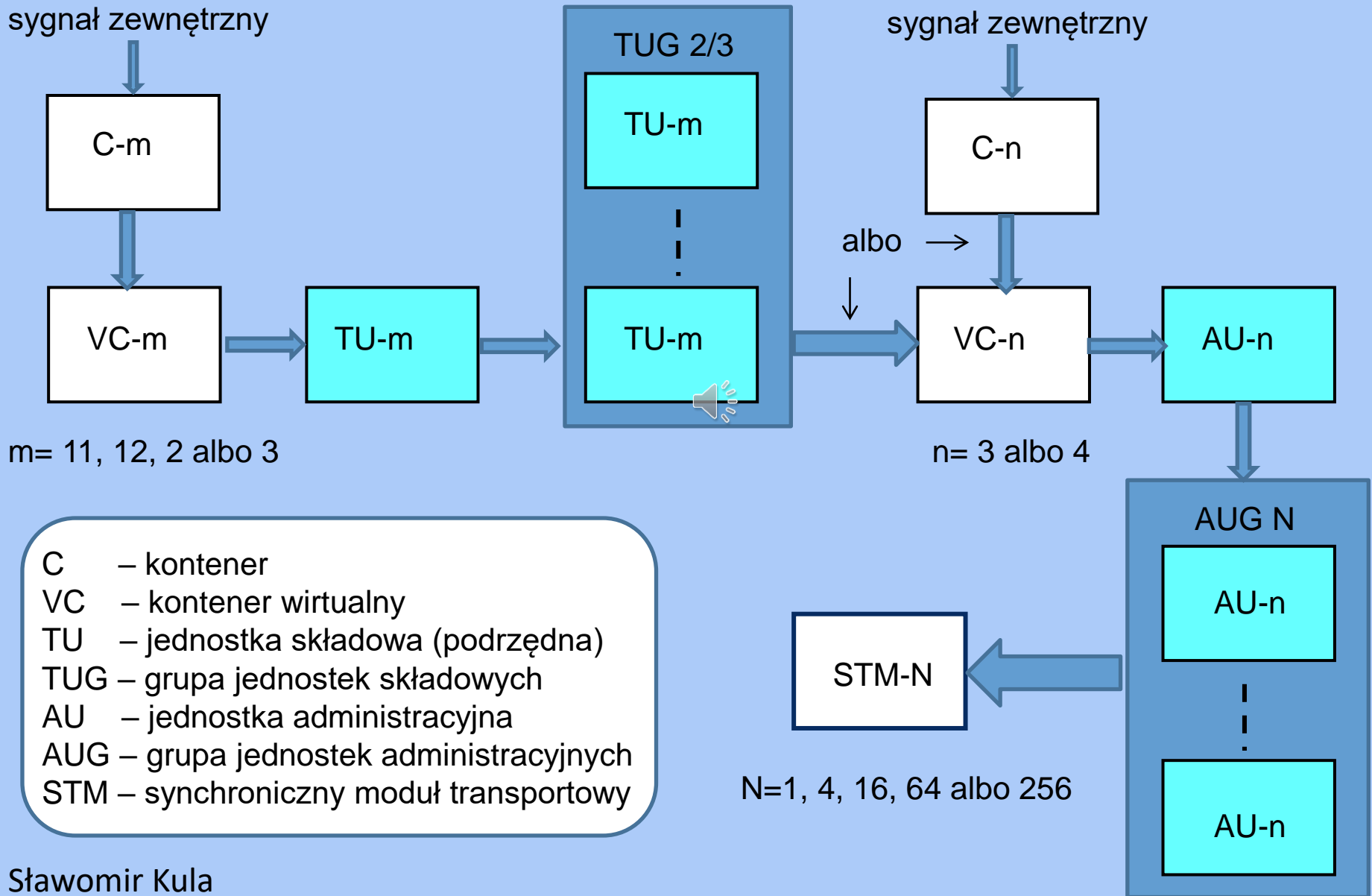
Idea systemów SDH

Przepływności sygnałów liniowych SONET i SDH

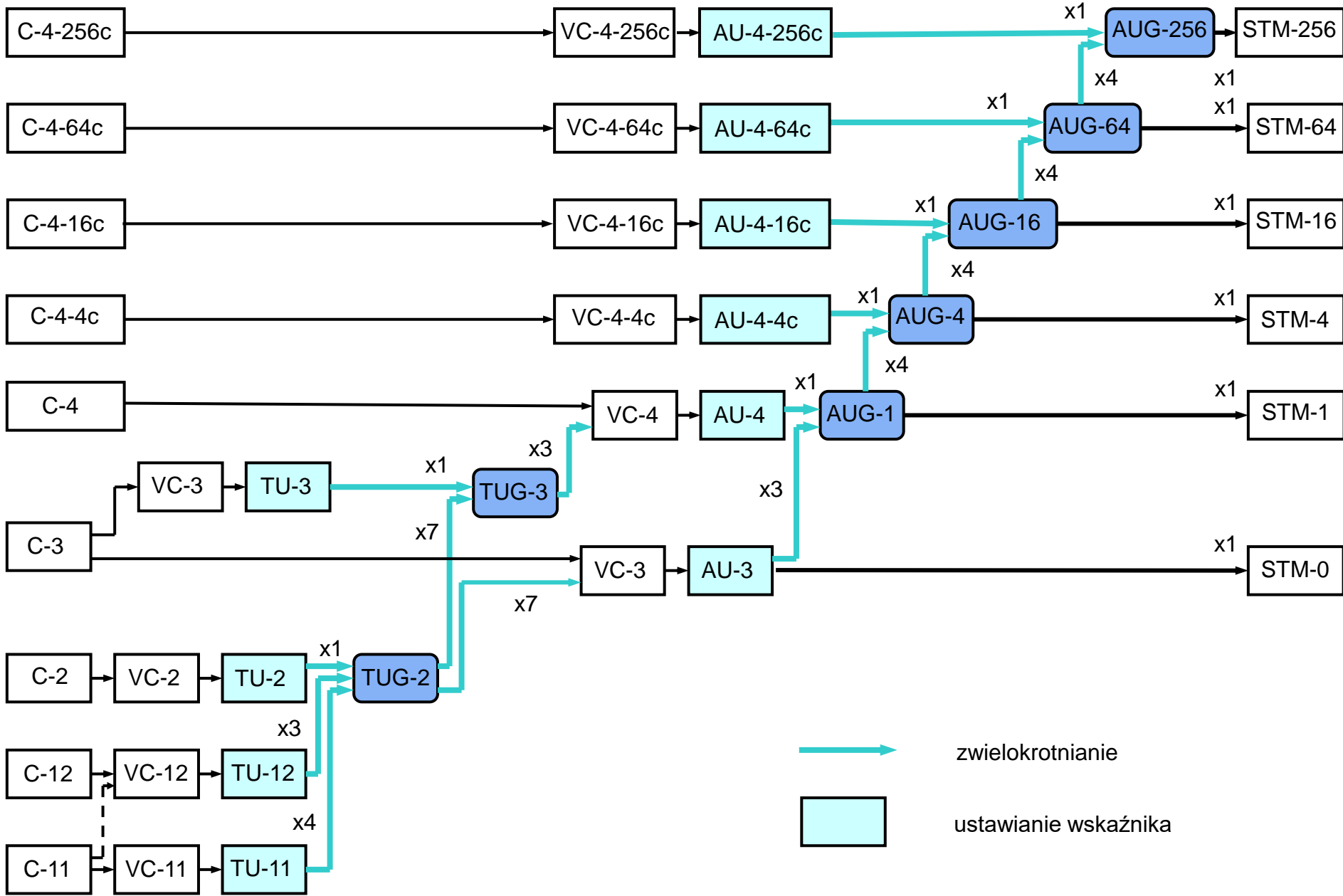
Przepływność [Mbit/s]	SONET		SDH
	Sygnał elektryczny	Sygnał optyczny	
51,84	STS-1	OC-1	STM-0
155,52	STS-3	OC-3	STM-1
622,08	STS-12	OC-12	STM-4
2488,32	STS-48	OC-48	STM-16
9953,28	STS-192	OC-192	STM-64
39813,12	STS-768	OC-768	STM-256

W jaki sposób są tworzone sygnały STM-N?

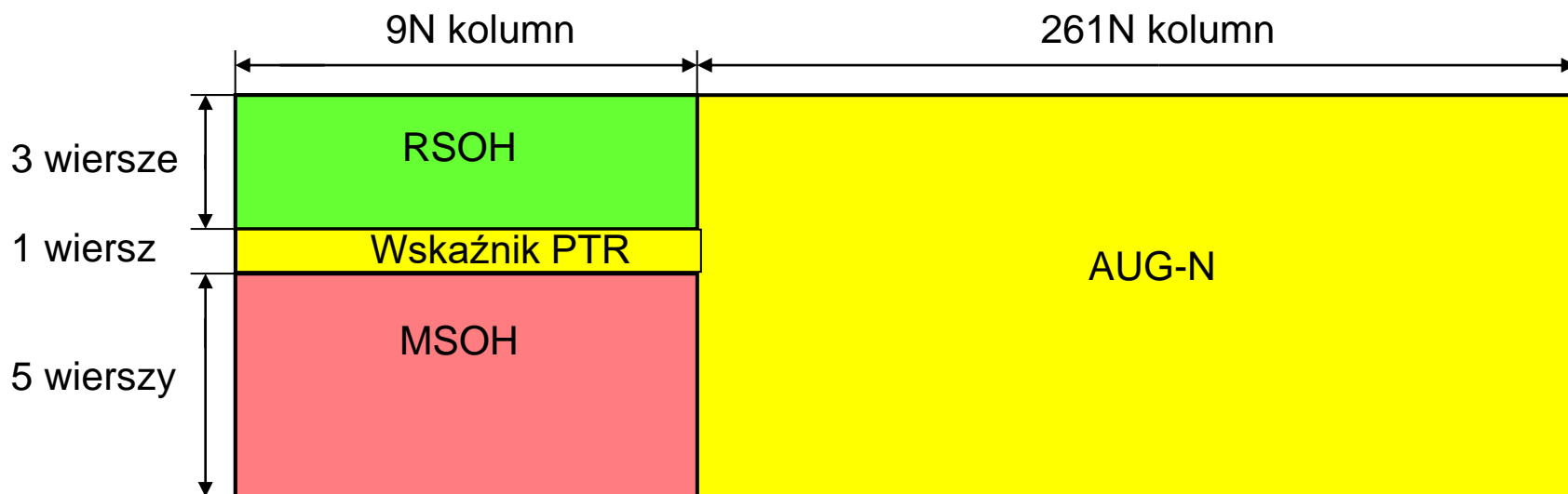
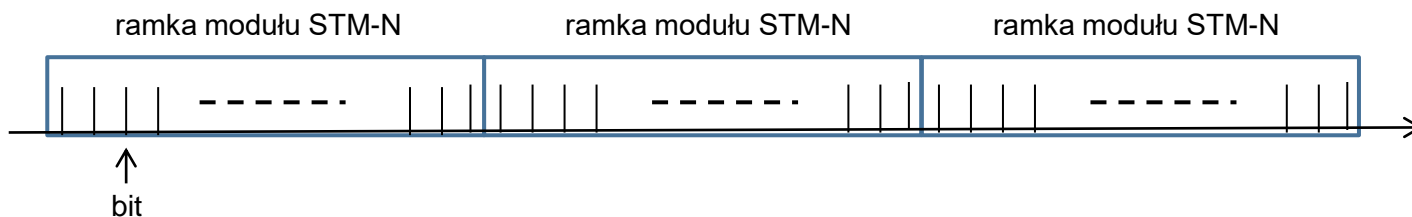

Struktura zwielokrotniania według standardu ITU

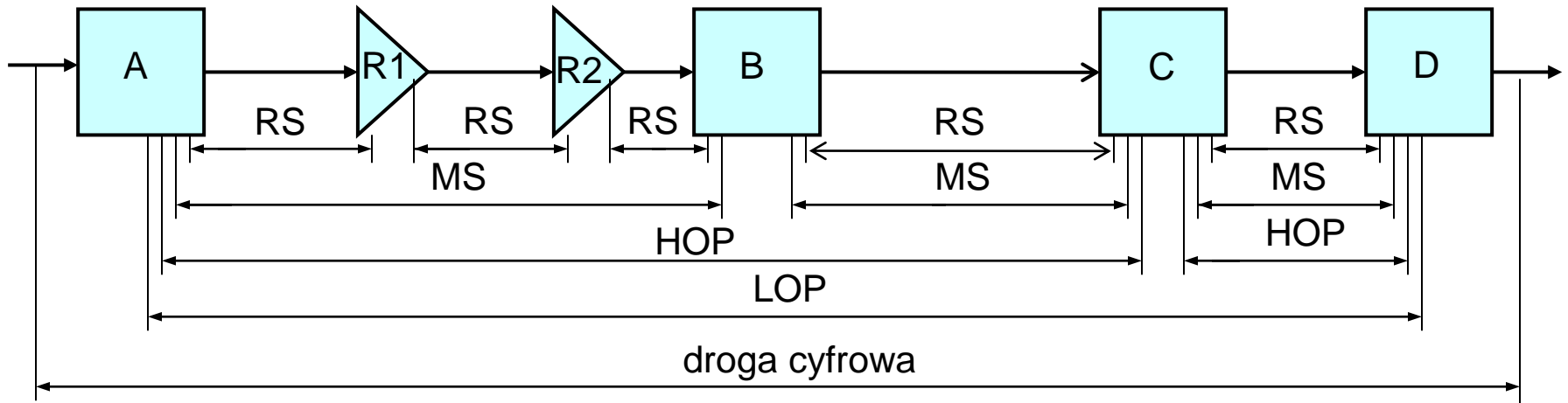
Struktura ramek modułów transportowych STM-N

RSOH – nagłówek sekcji regeneracji (Regenerator Section OverHead)

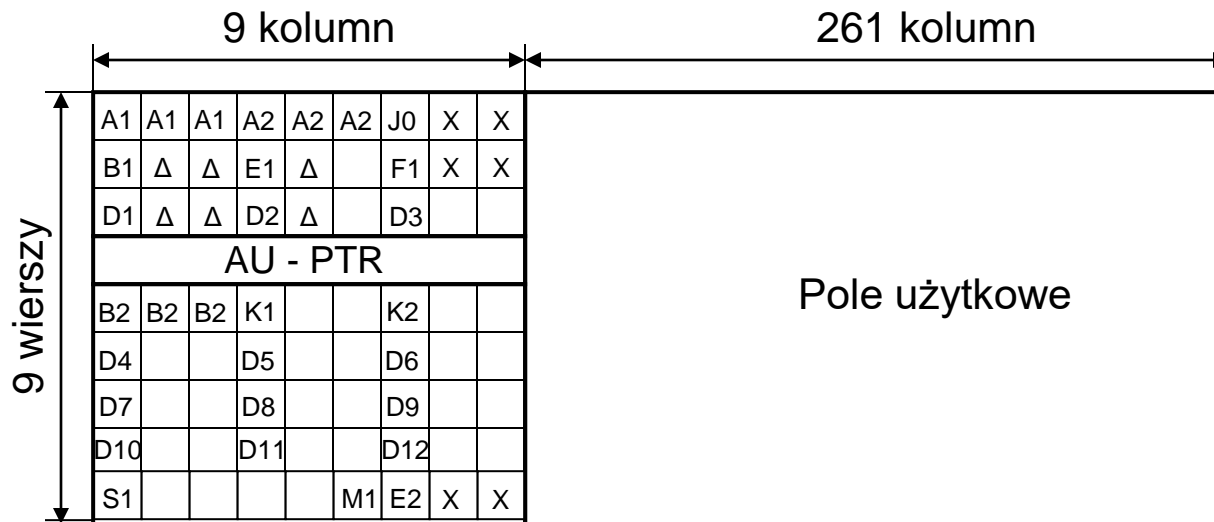
MSOH – nagłówek sekcji multipleksacji (Multiplexing Section OverHead)

Ilustracja podstawowych pojęć sieciowych

- R1, R2 – regeneratory
- A,B,C,D – krotnice lub przełącznice
- RS – sekcja regeneracji
- MS – sekcja multipleksacji
- HOP – ścieżka wyższego rzędu
- LOP – ścieżka niższego rzędu

Ramka modułu transportowego STM-1

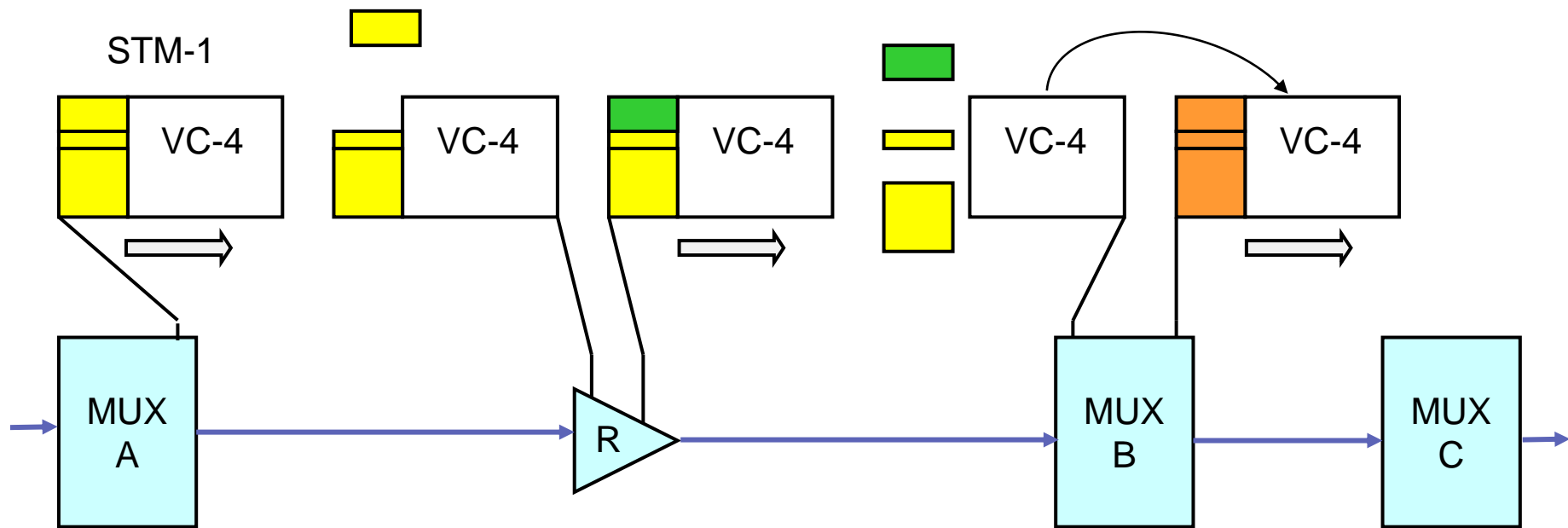
Nagłówek modułu transportowego STM-1

A1	A1	A1	A2	A2	A2	J0	X	X
B1	Δ	Δ	E1	Δ		F1	X	X
D1	Δ	Δ	D2	Δ		D3		
AU-PTR								
B2	B2	B2	K1			K2		
D4			D5			D6		
D7			D8			D9		
D10			D11			D12		
S1					M1	E2	X	X

Bajty bez przeznaczenia

Przesyłanie sygnałów w sieci SDH

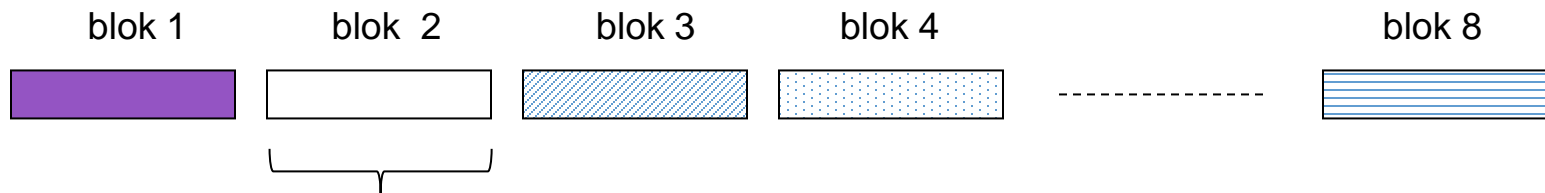
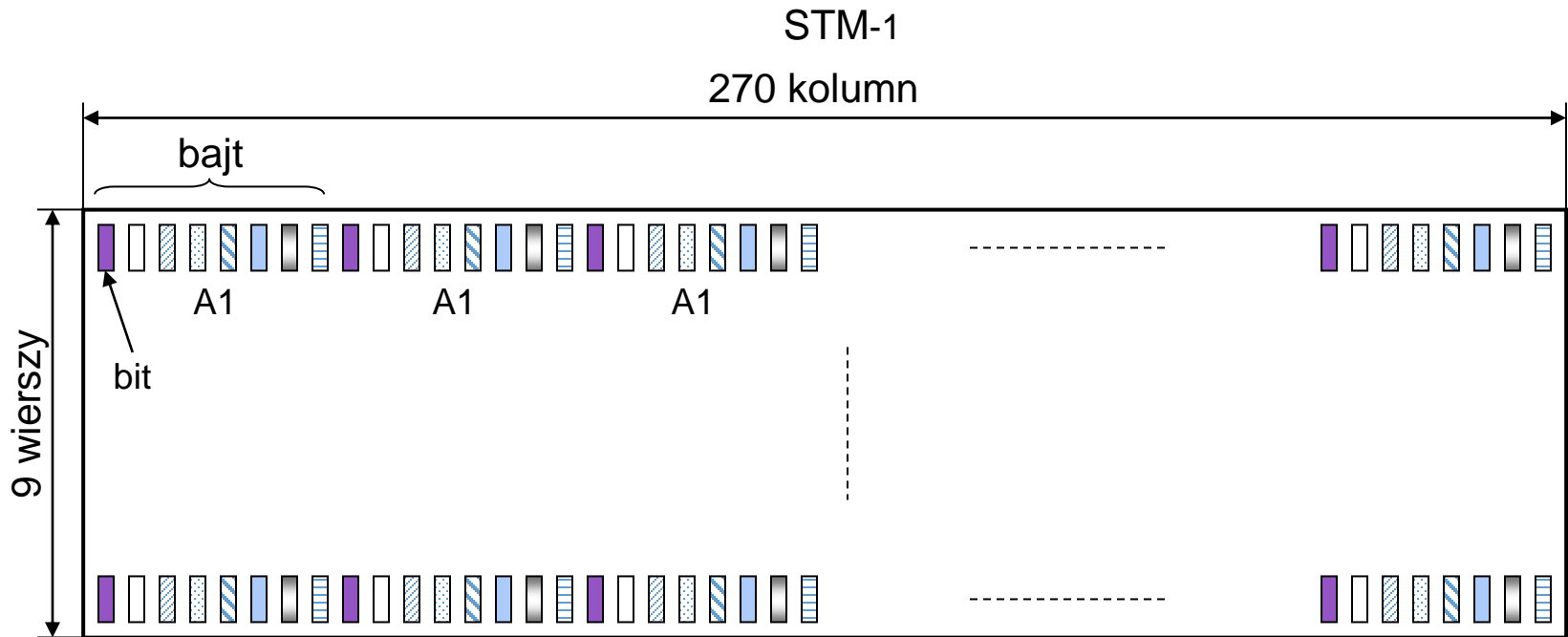
Nagłówek modułu transportowego STM-1

A1	A1	A1	A2	A2	A2	J0	X	X
B1	Δ	Δ	E1	Δ		F1	X	X
D1	Δ	Δ	D2	Δ		D3		
AU-PTR								
B2	B2	B2	K1			K2		
D4			D5			D6		
D7			D8			D9		
D10			D11			D12		
S1					M1	E2	X	X

Bajty bez przeznaczenia

Zasada podziału ramki STM-1 na bloki

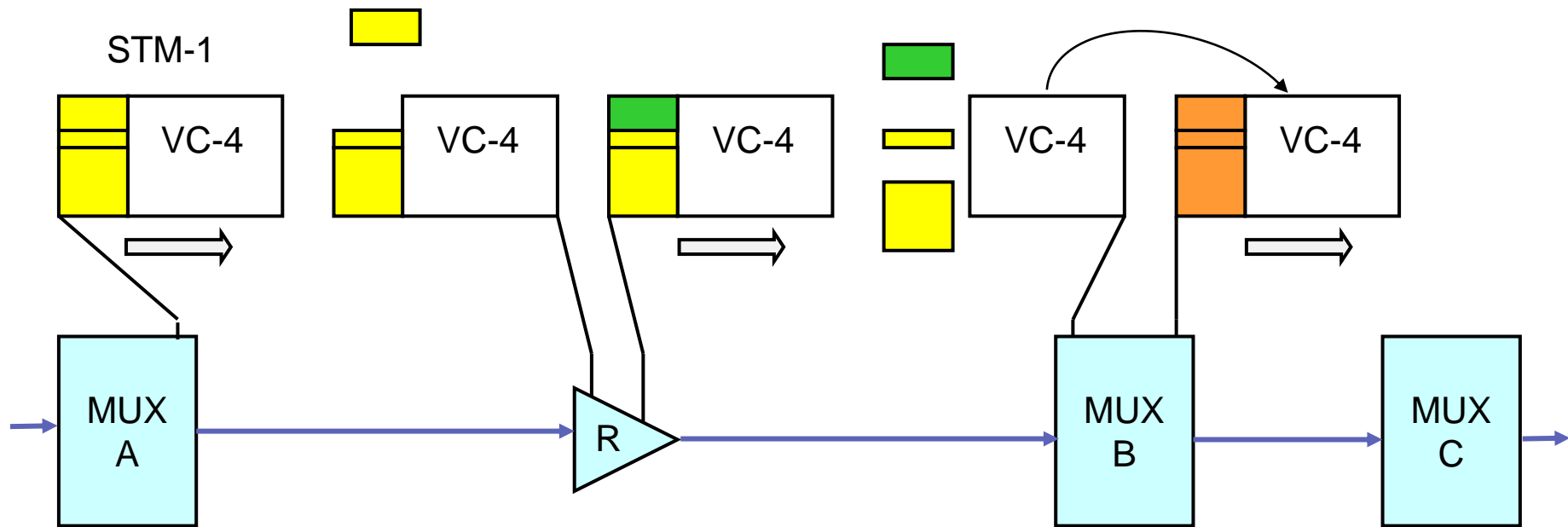

$$b_2 = a_2 \oplus a_{2+n} \oplus a_{2+2n} \dots$$

BIP-8 – przeplotowa kontrola parzystości

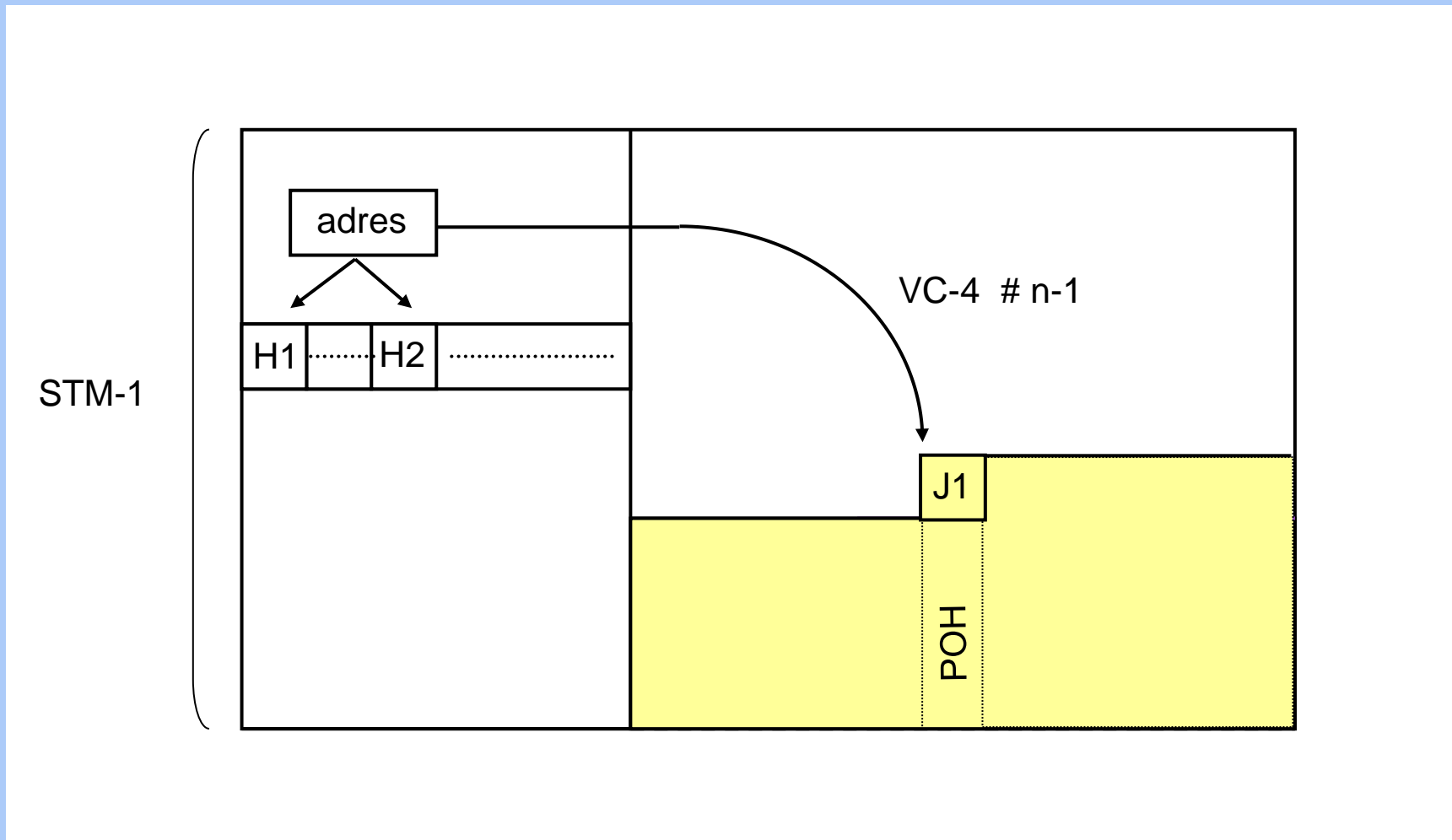
Przesyłanie sygnałów w sieci SDH

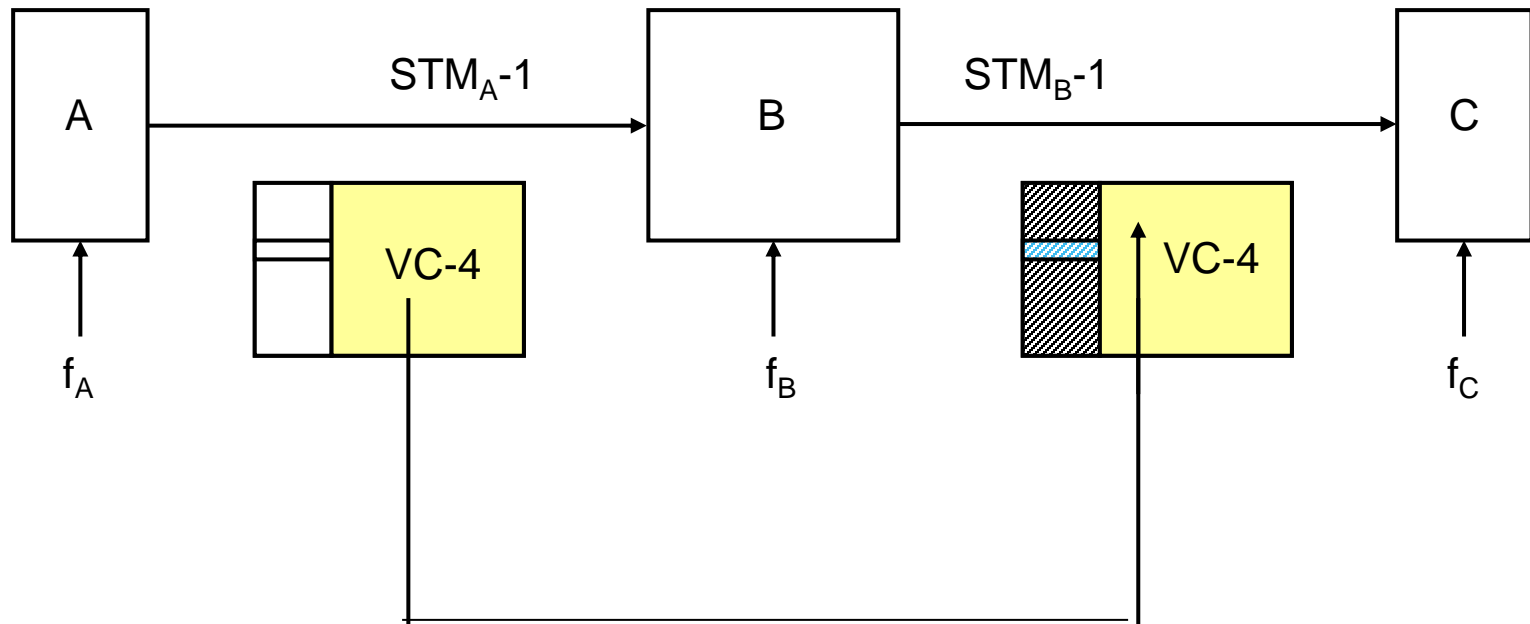
Przeznaczenie bajtu S1

Zawartość binarna bajtu S1, bity b5÷b8	Opis
0000	Jakość nieznaną
0010	Jakość zegara PRC (G.811)
0100	Jakość zegara SSU-A
1000	Jakość zegara SSU-B
1011	Jakość zegara SEC (G.813)
1111	Nie używać do synchronizacji
Pozostałe	Rezerwa

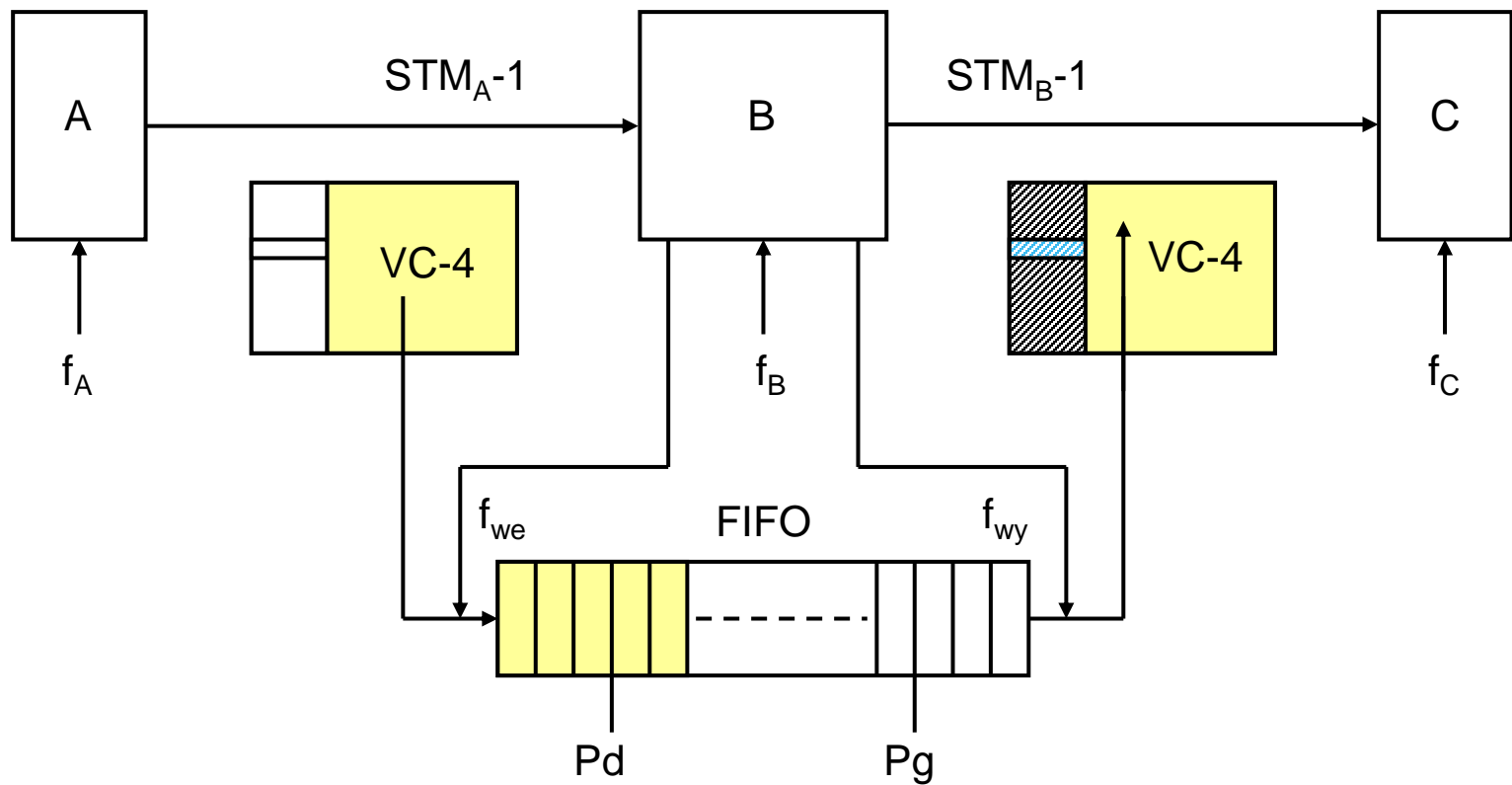
Adresowanie położenia kontenera VC-4

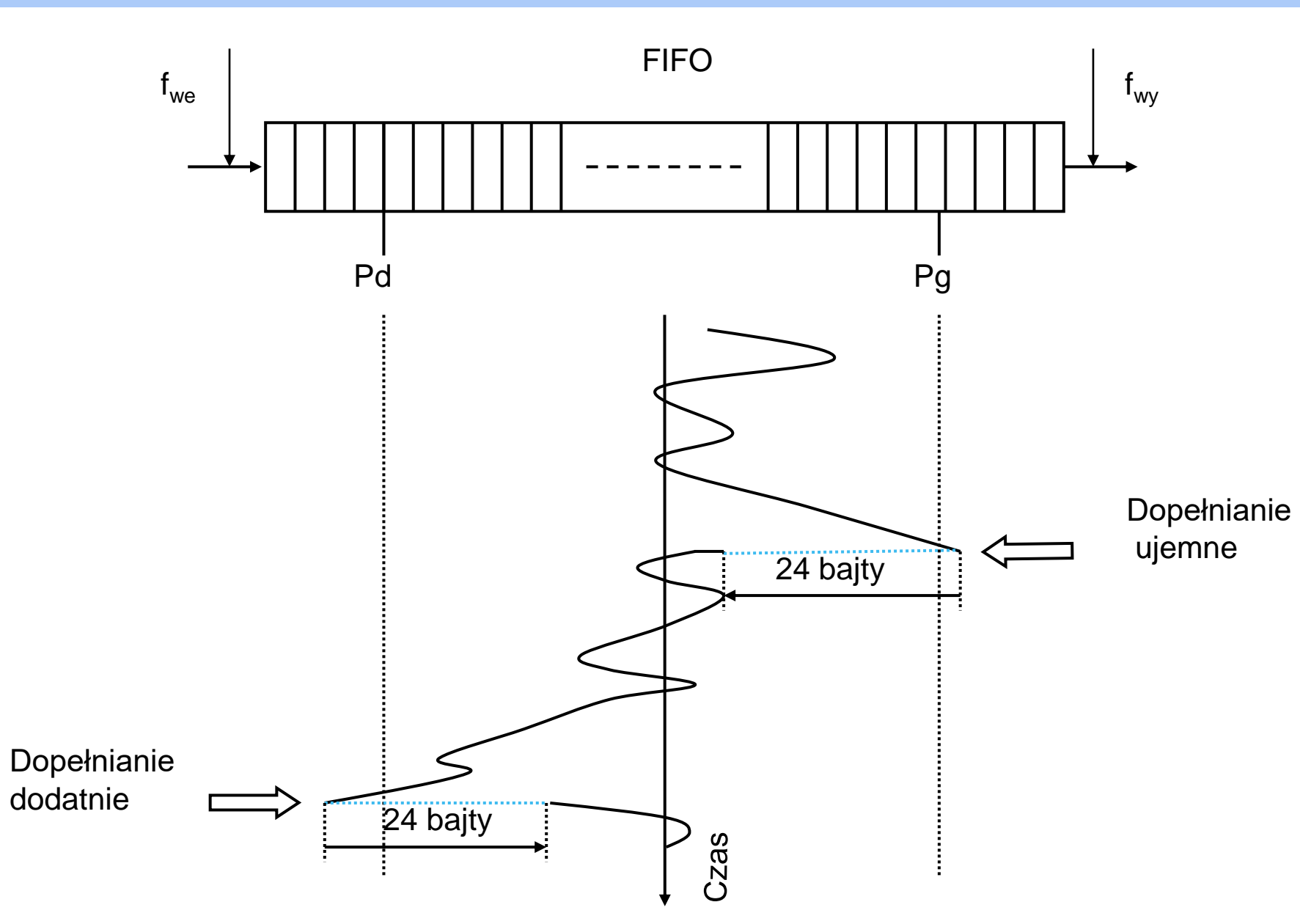
Tranzyt kontenera VC-4 przez element sieci

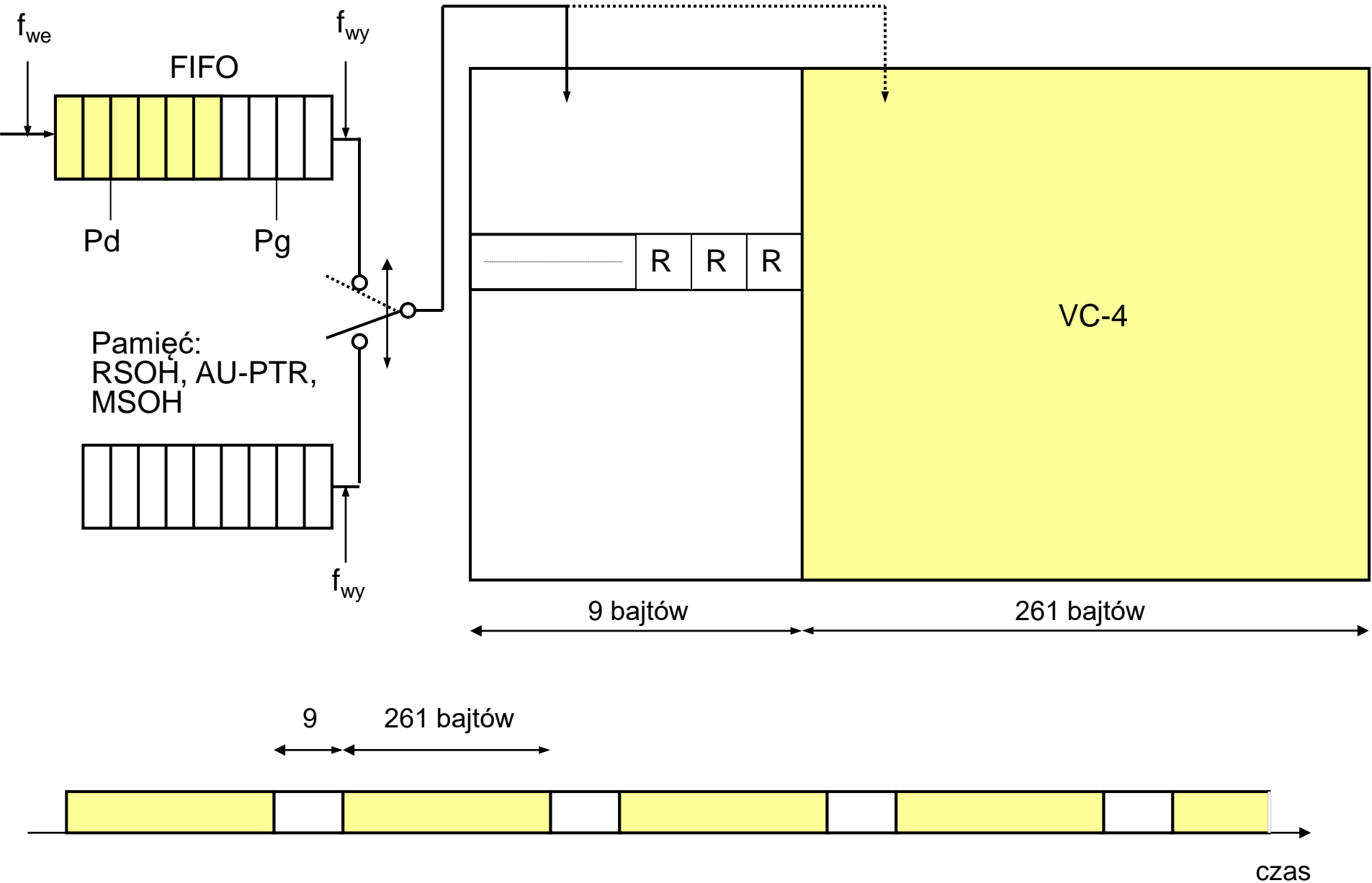
Tranzyt kontenera VC-4 przez element sieci

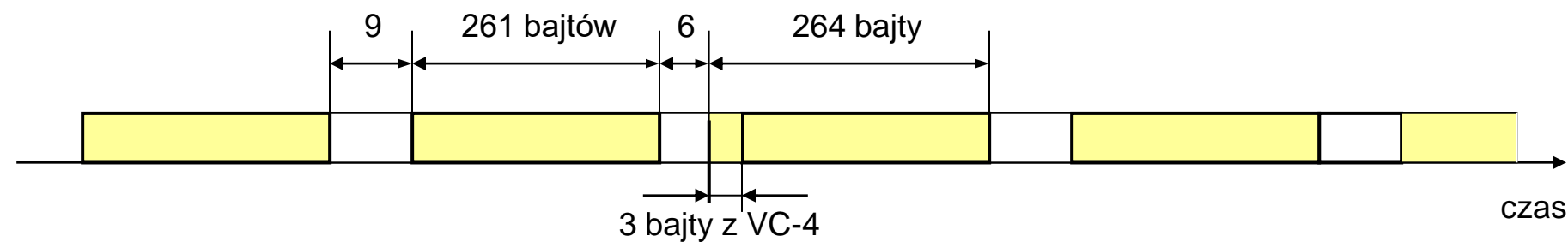
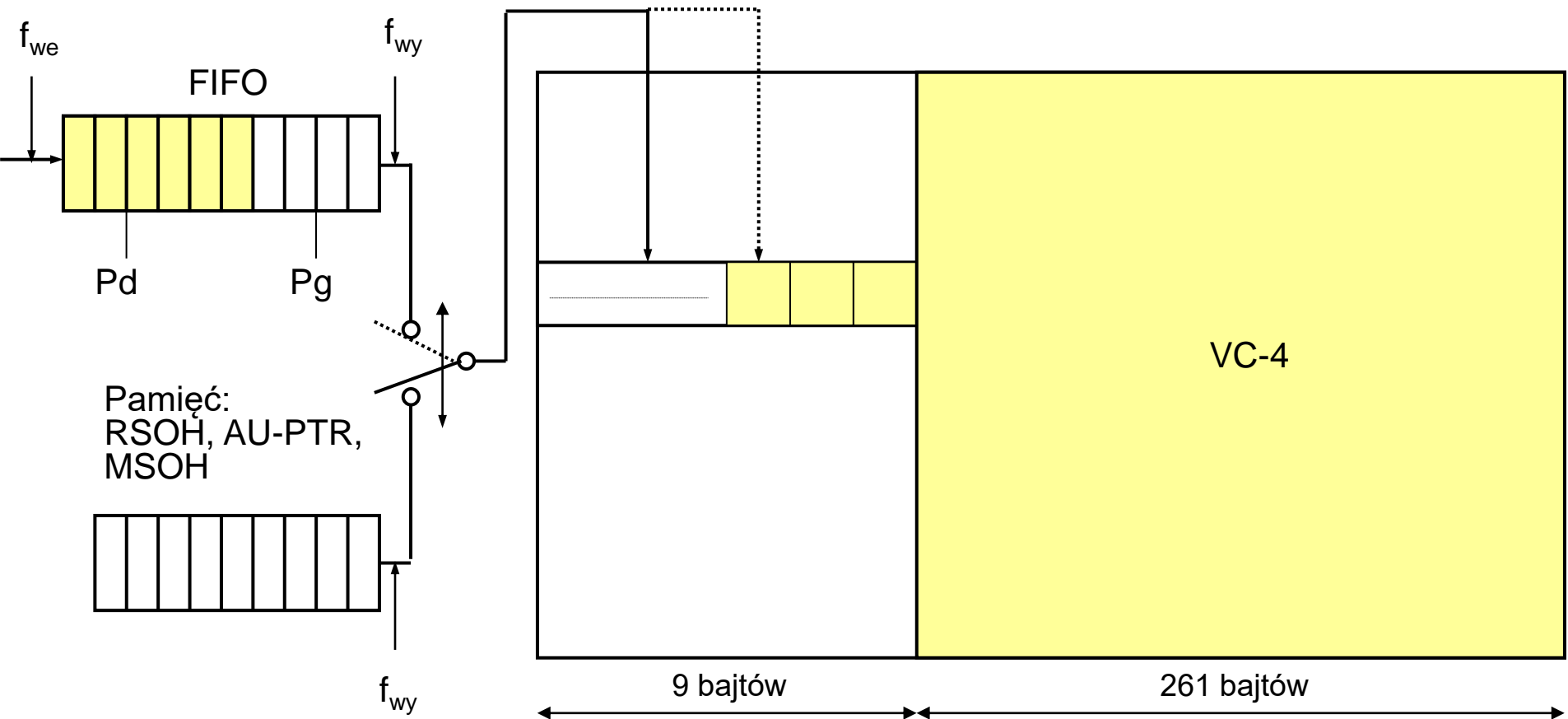
Zmiana stopnia zajętości pamięci FIFO w czasie

Tworzenie modułu STM-1 – brak dopełnienia

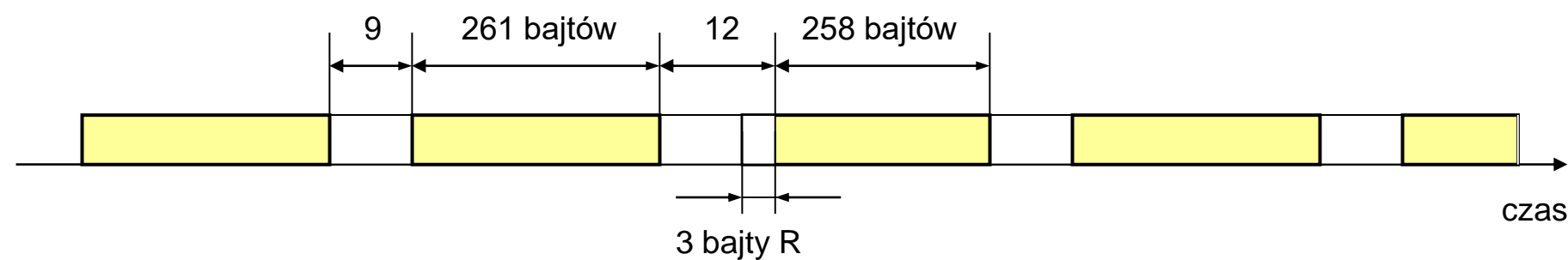
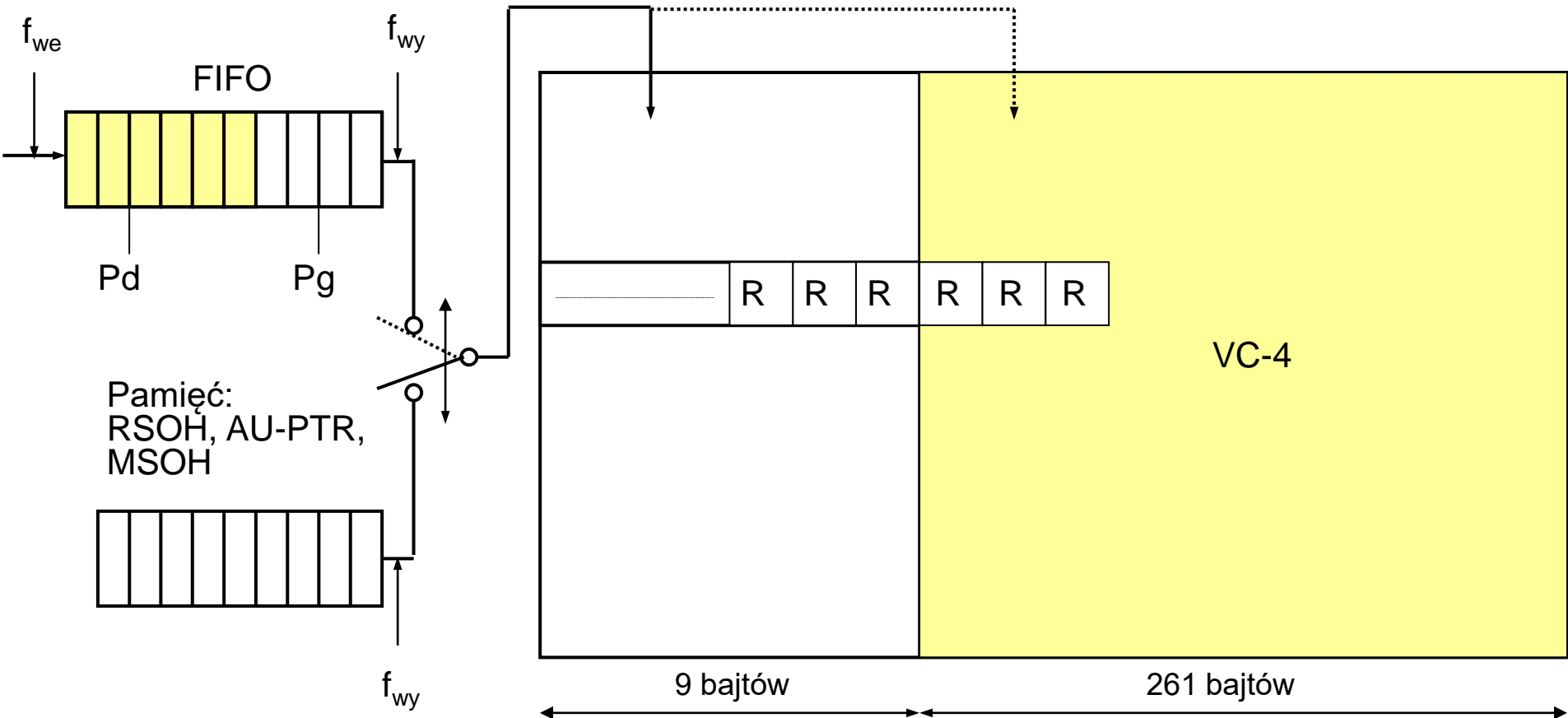

Tworzenie modułu STM-1 – dopełnianie ujemne

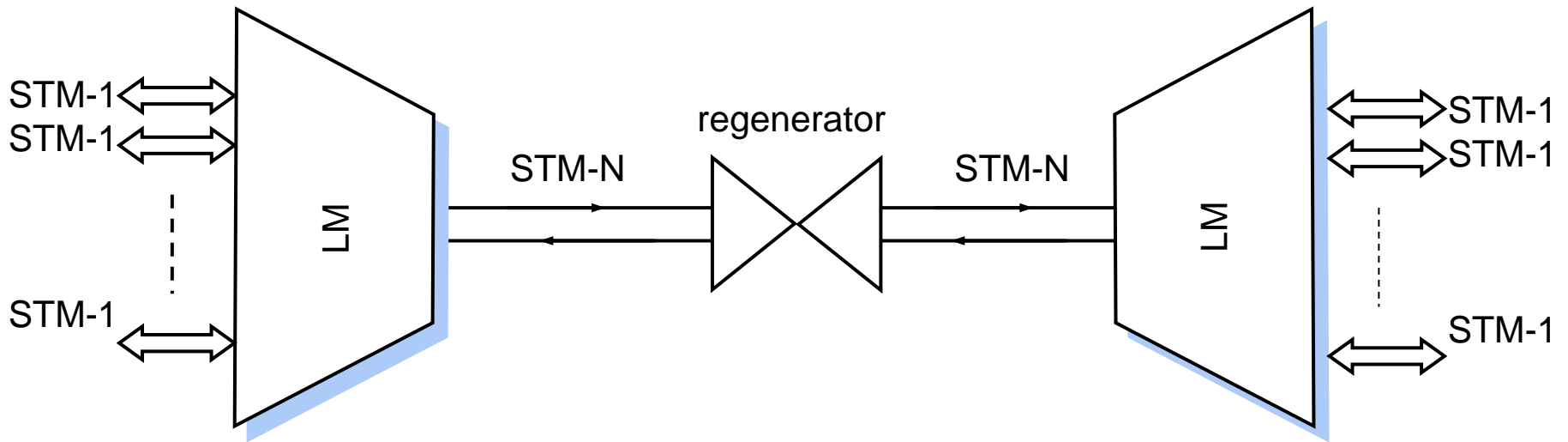

Tworzenie modułu STM-1 – dopełnianie dodatnie

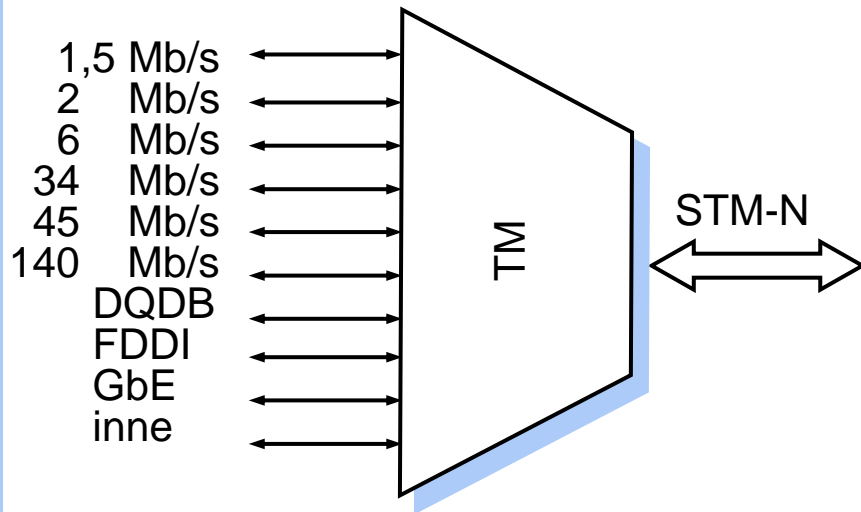
Urządzenia sieci SDH

Regenerative

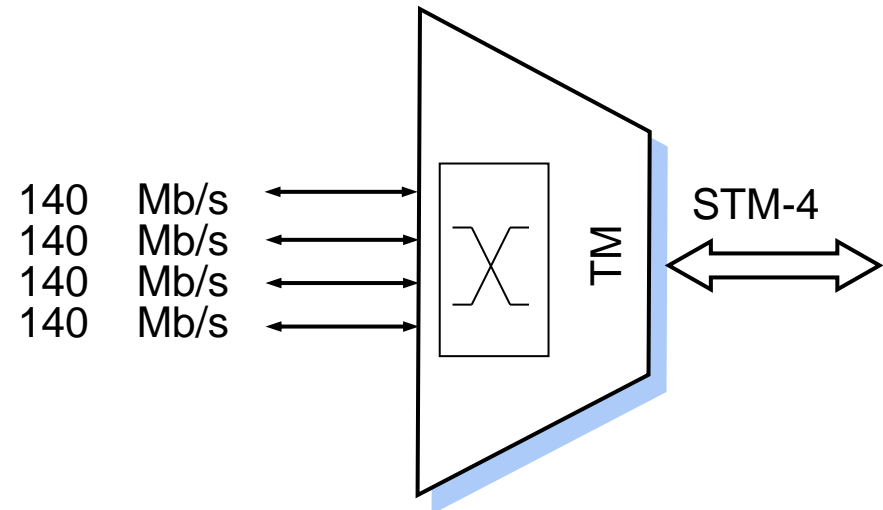

Multipleksery końcowe - TM

a)

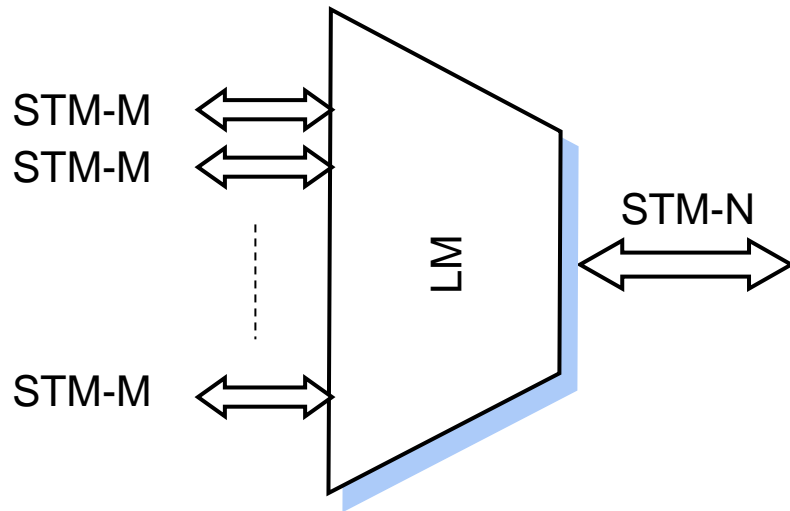

b)

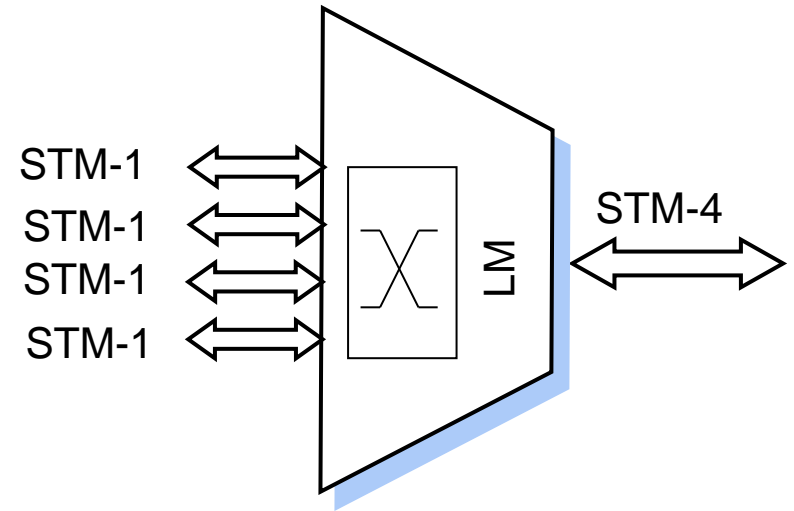

Multipleksery liniowe - LM

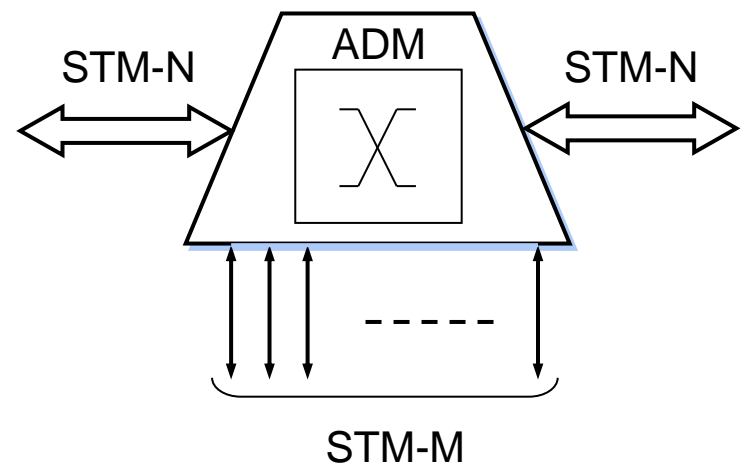
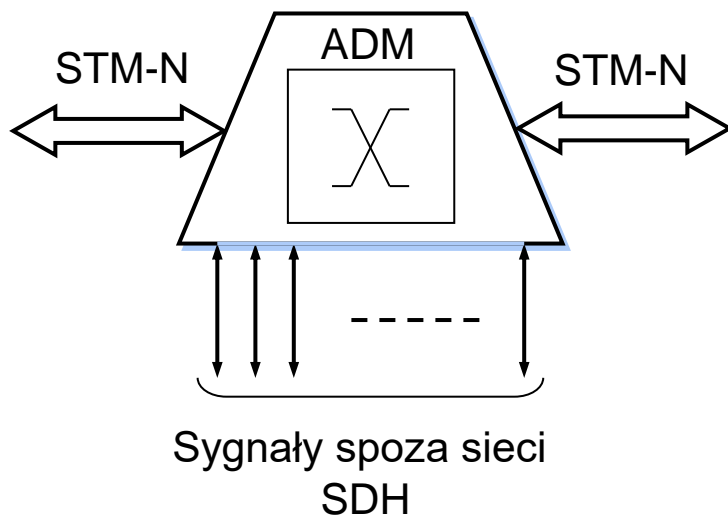
a)

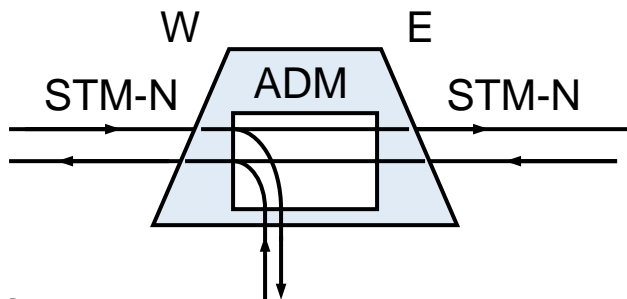
b)

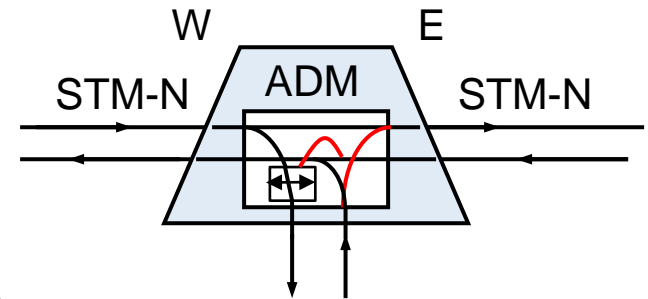
Multipleksery transferowe - ADM

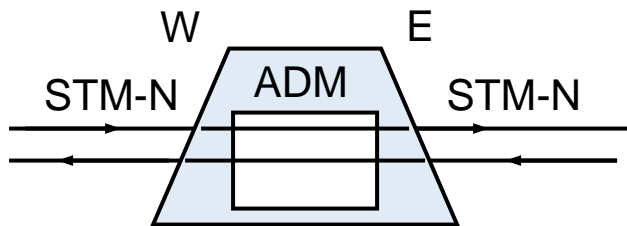
Przykłady konfiguracji matryc przełączania

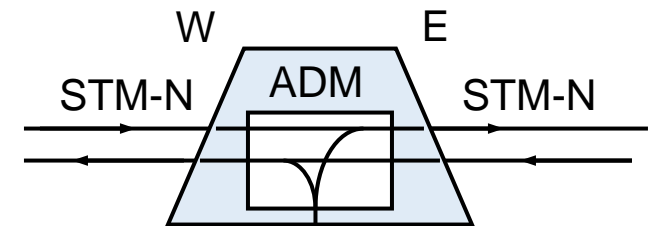
D/I bidirectional W

D/I PROT W

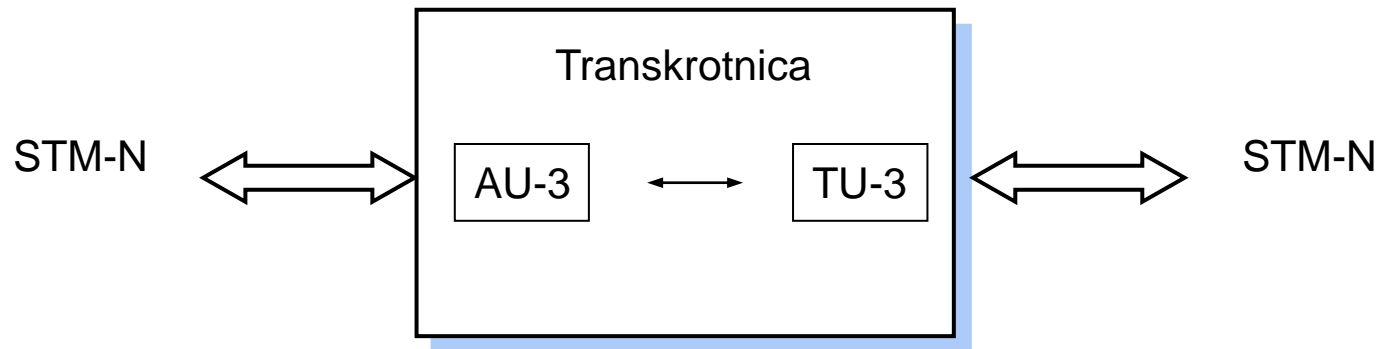

PASS THROUGH

BRIDGE

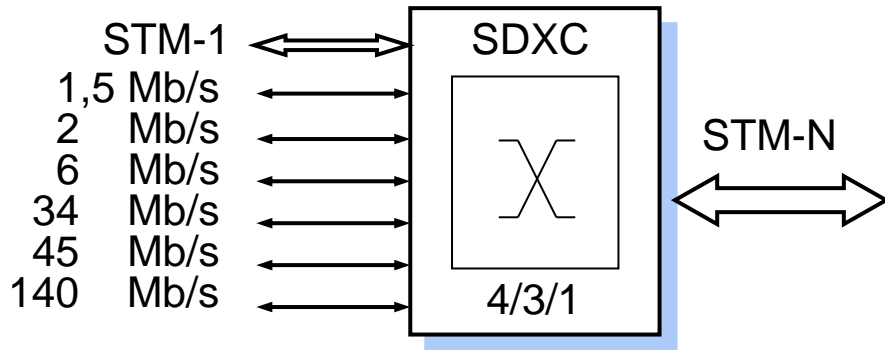
Transkrotnica (transmultiplexser)

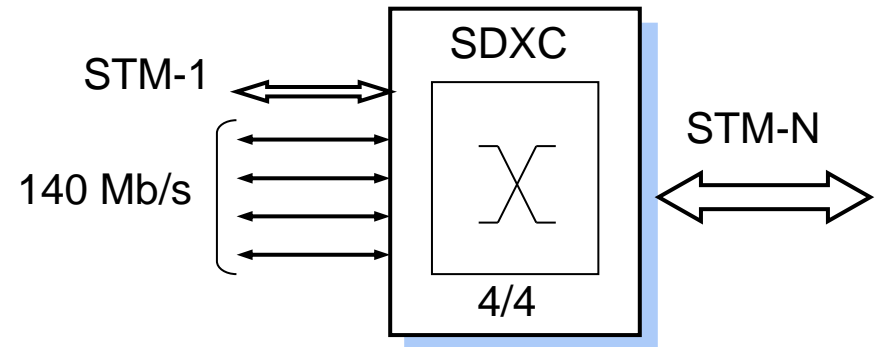

Przełącznice cyfrowe SDXC

a)

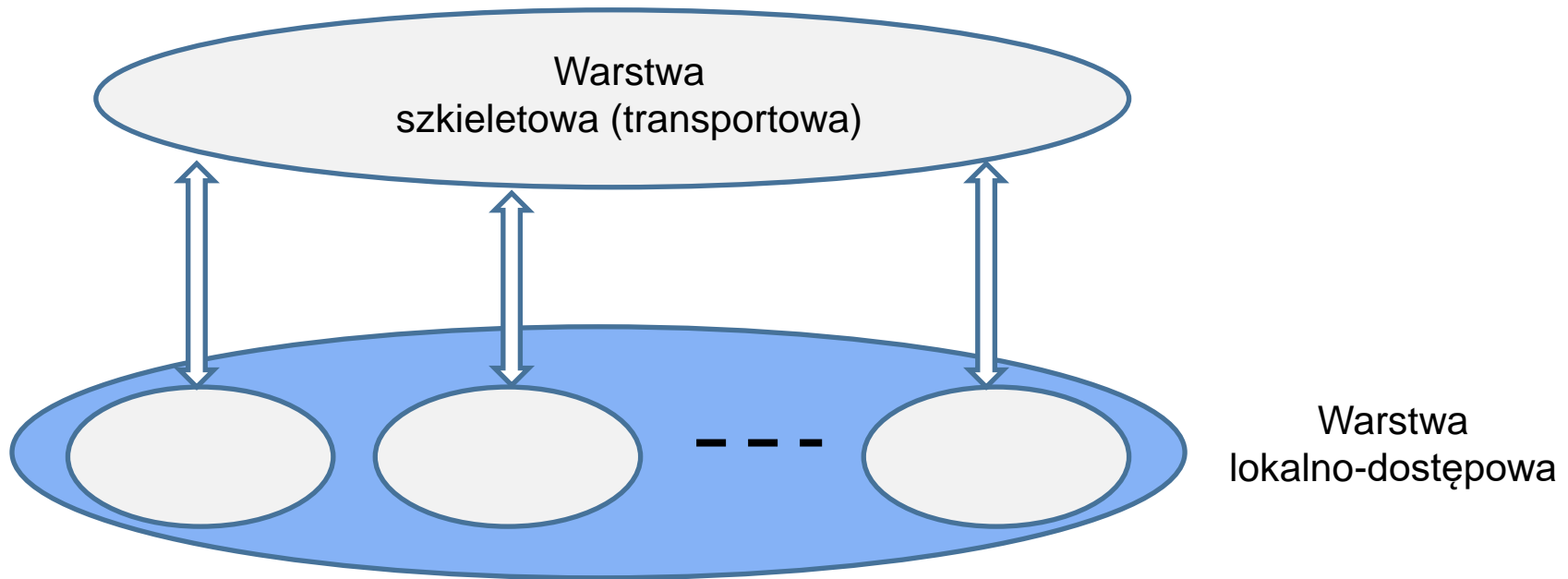

b)

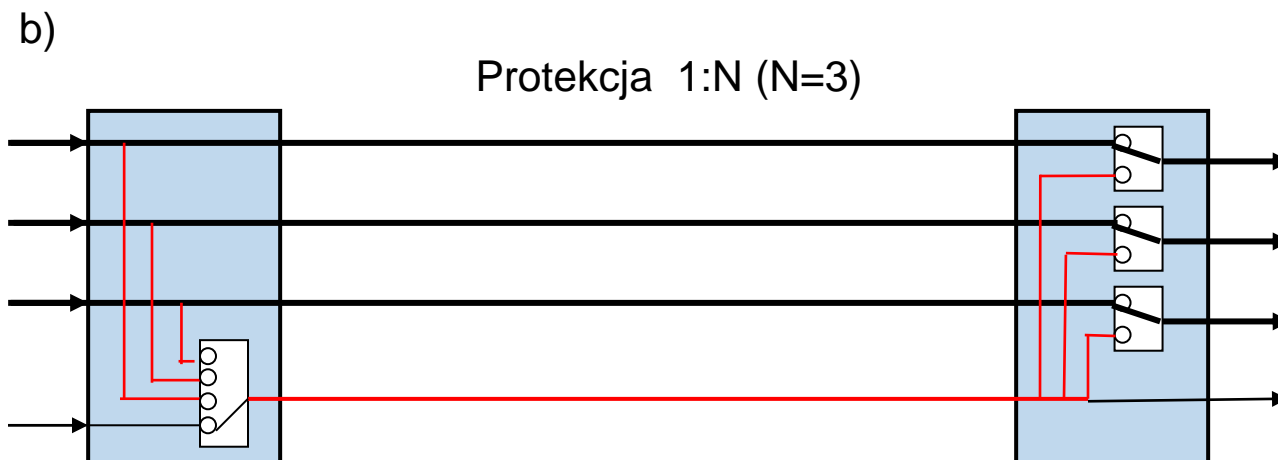
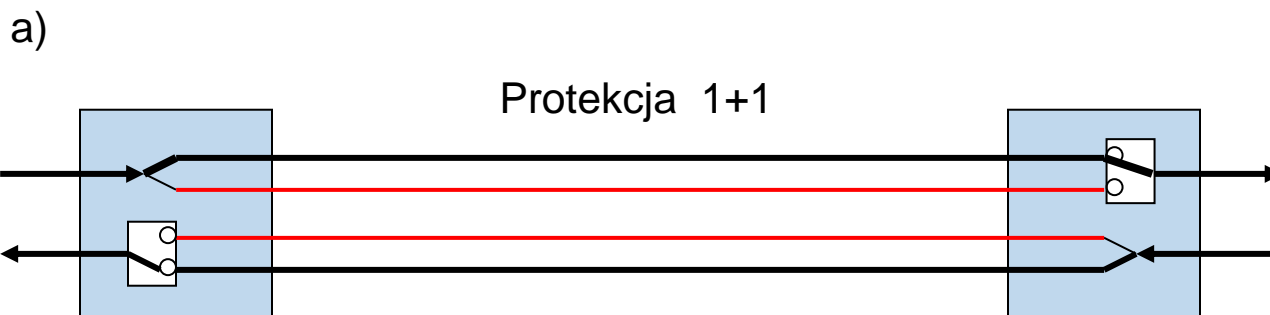

Struktury sieci SDH

Warstwowa struktura sieci transmisyjnej

Połączenia punkt-punkt

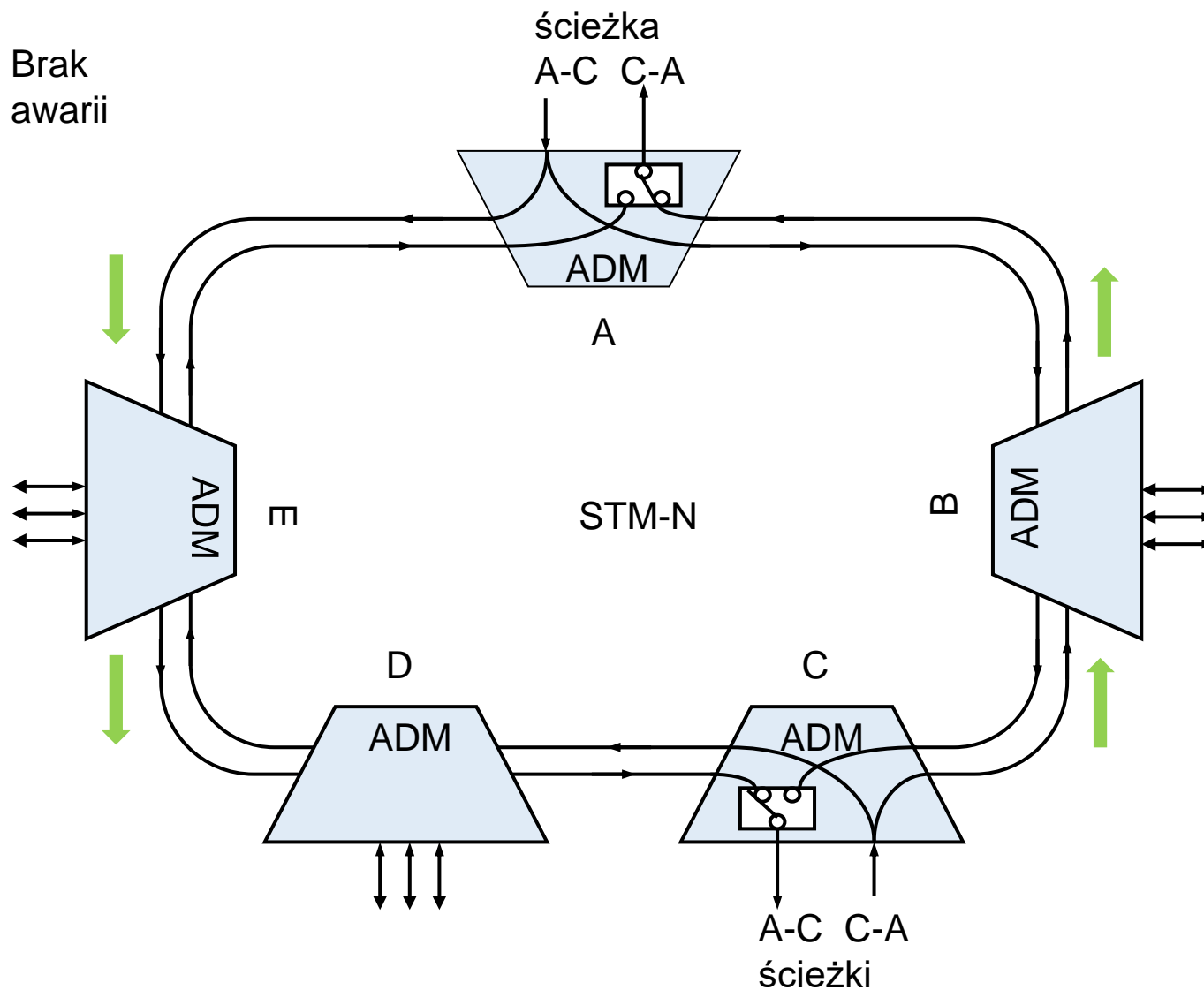

tor roboczy

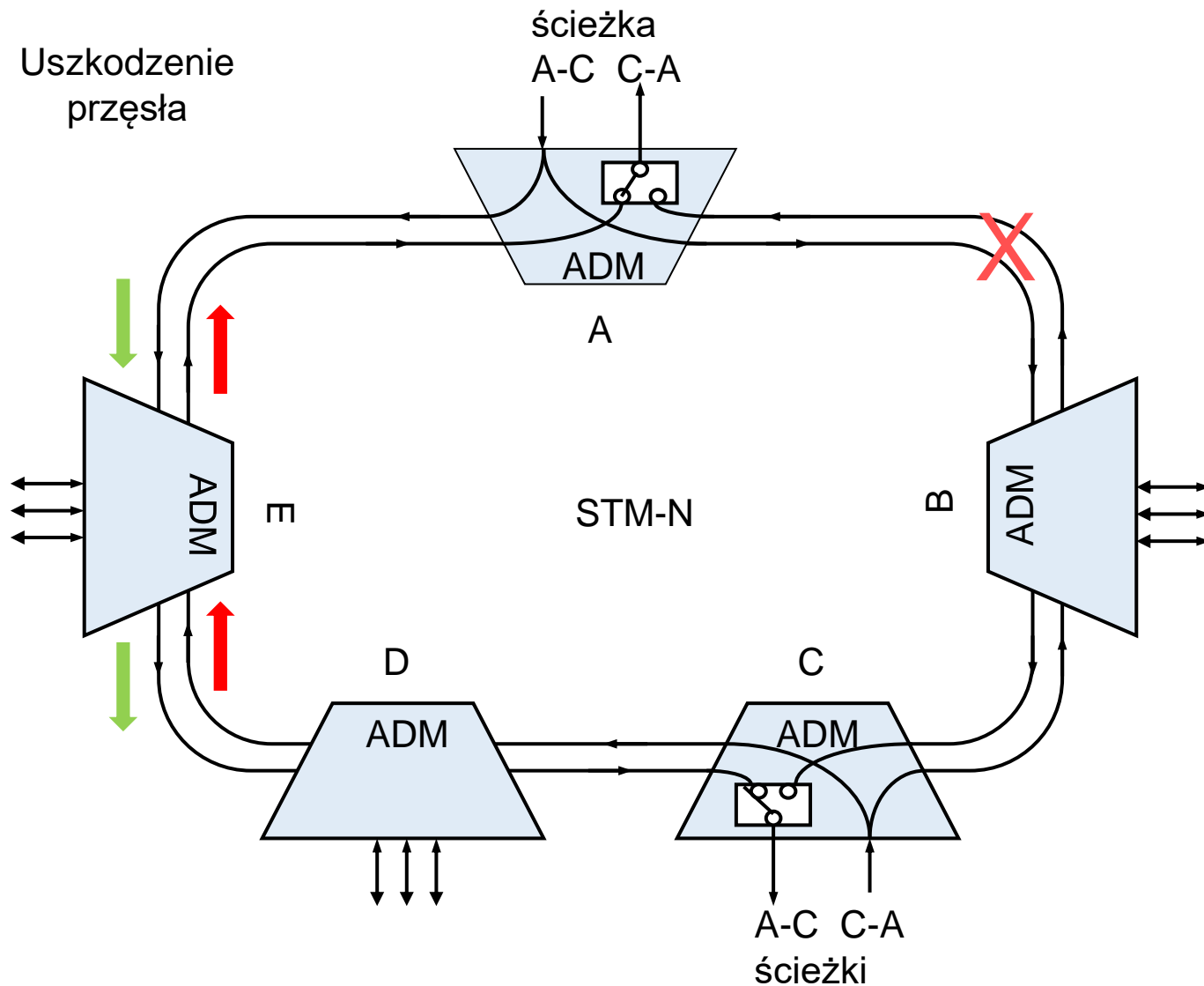

tor rezerwow

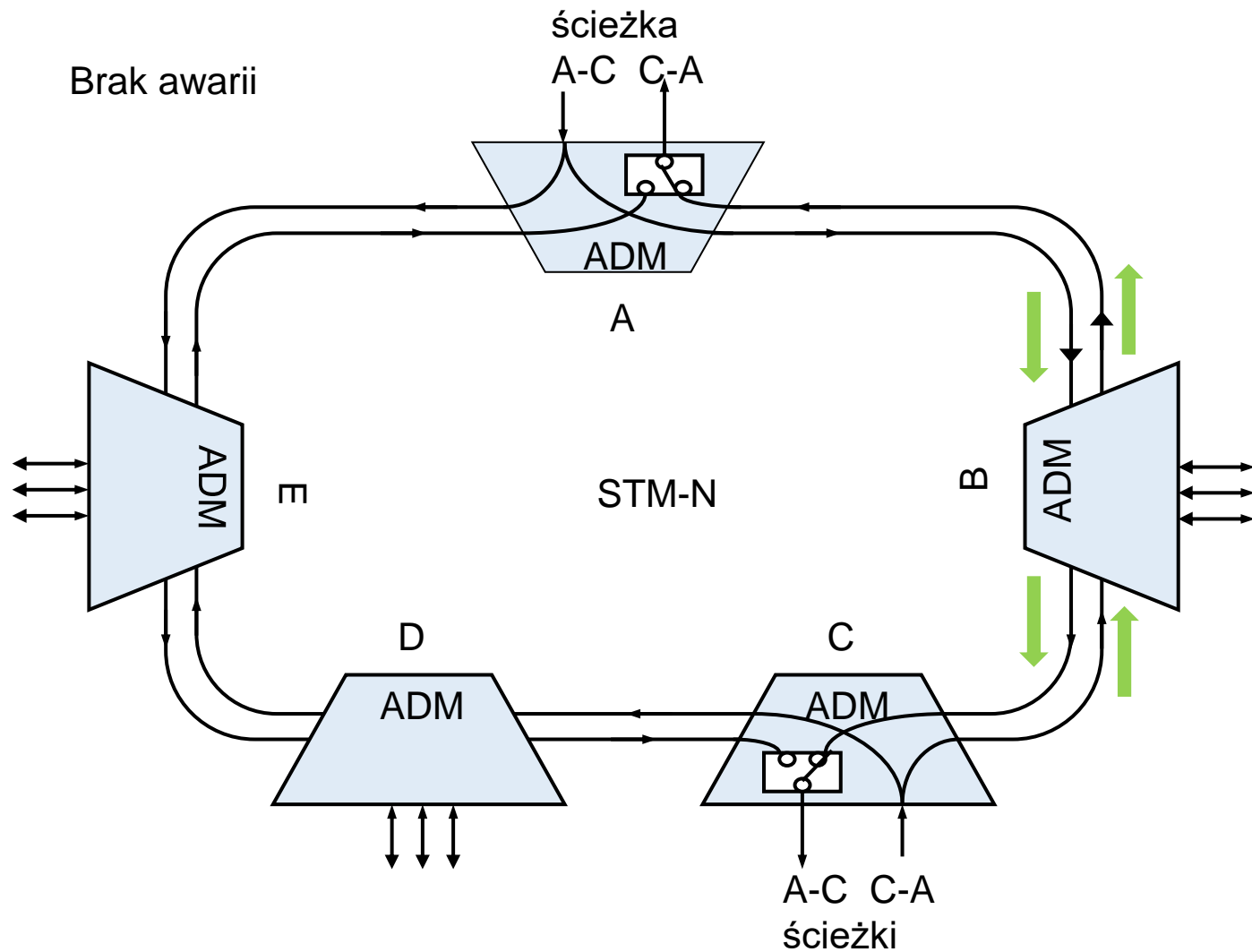
Pierścień jednokierunkowy

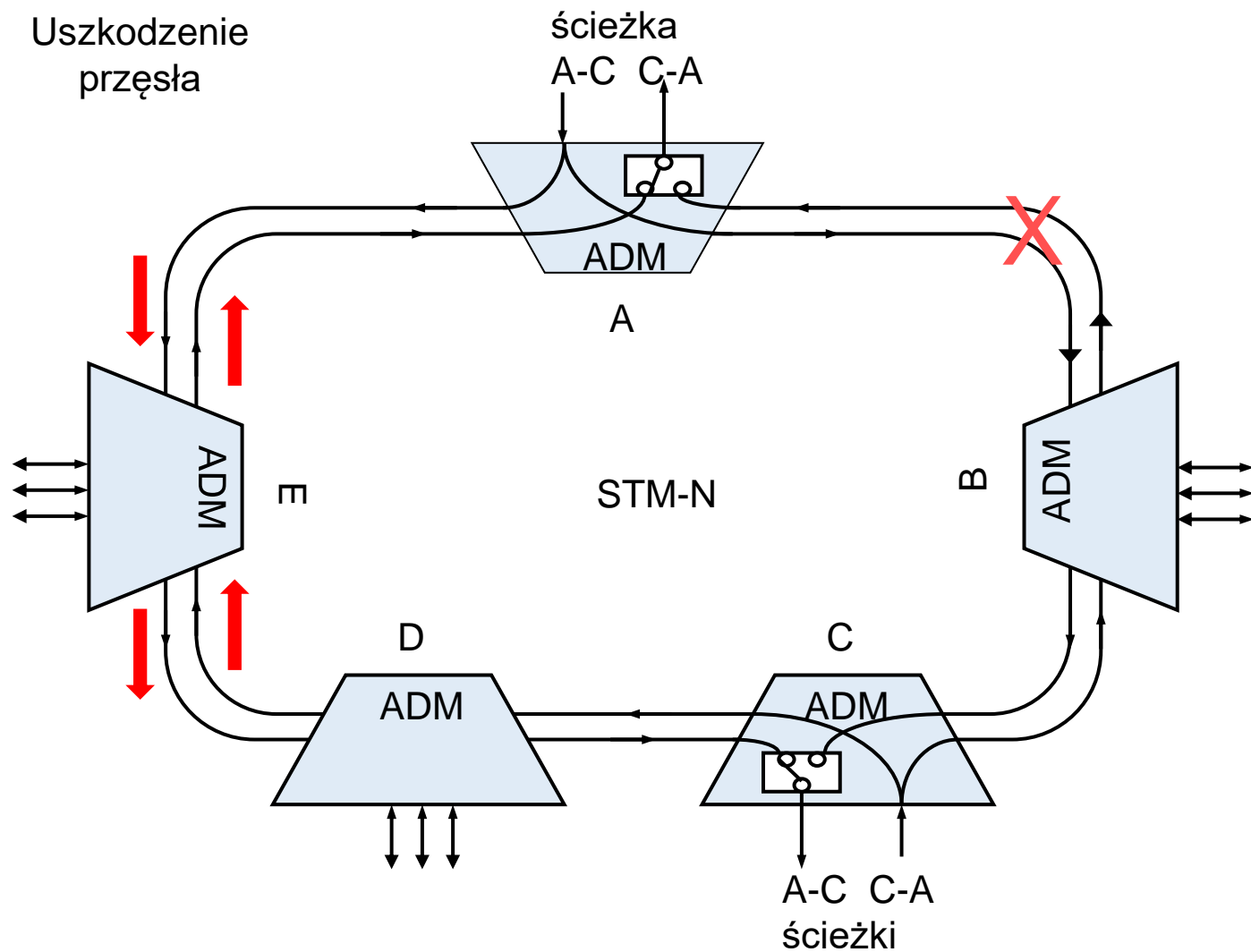
Pierścień jednokierunkowy

Pierścień dwukierunkowy - dwutorowy

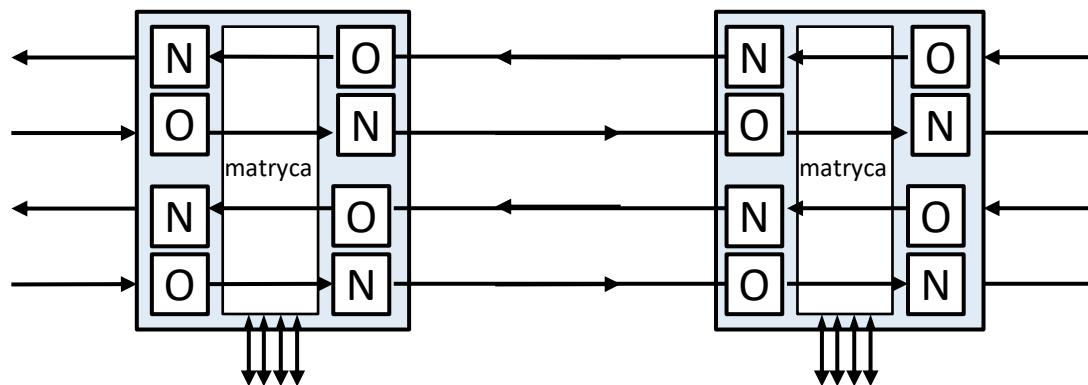
Pierścień dwukierunkowy dwutorowy

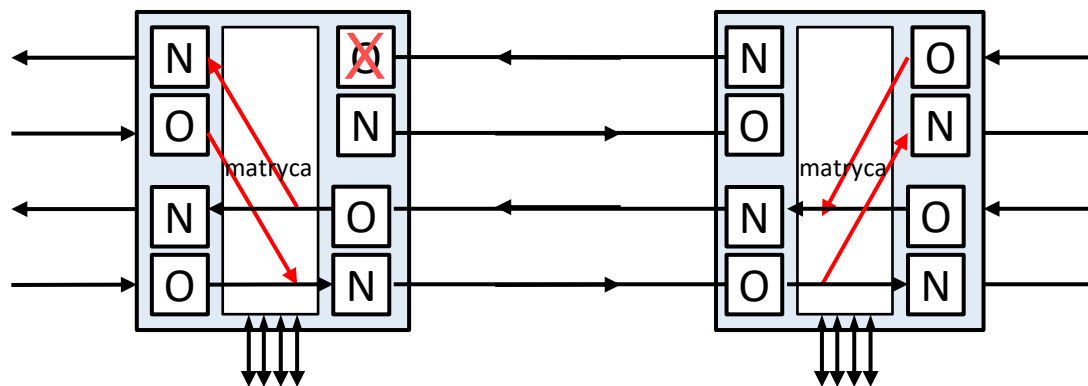

Pierścień dwukierunkowy czterotorowy

Brak awarii

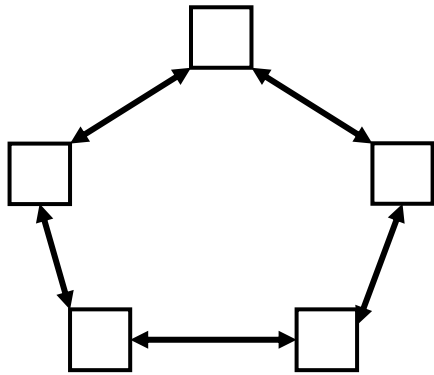

Uszkodzenie odbiornika

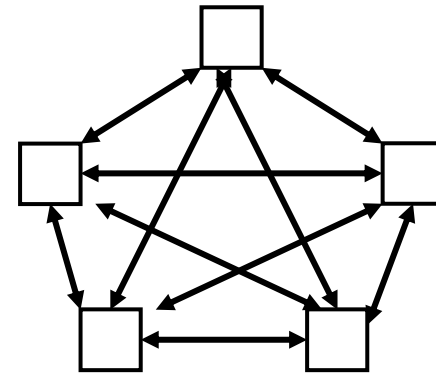

Rozkład ścieżek w pierścieniu

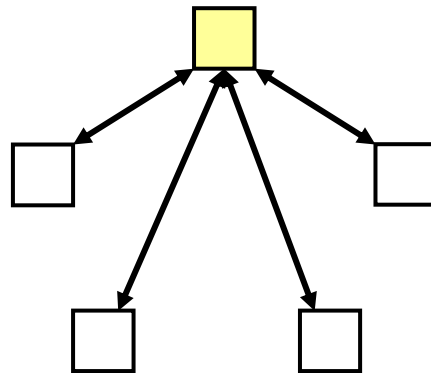
a) Rozkład do sąsiedniego węzła

b) Rozkład jednorodny

c) Rozkład z węzłem centralnym

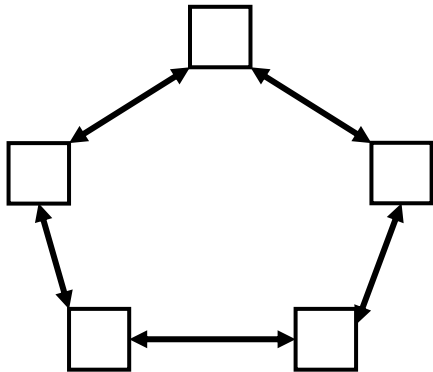

Względne wykorzystanie przepustowości

$$\text{względne wykorzystanie} \\ \text{przepustowości pierścienia} = \frac{\sum \text{ścieżek dwukierunkowych } VC_4 \text{ z protekcją}}{STM-N} N$$

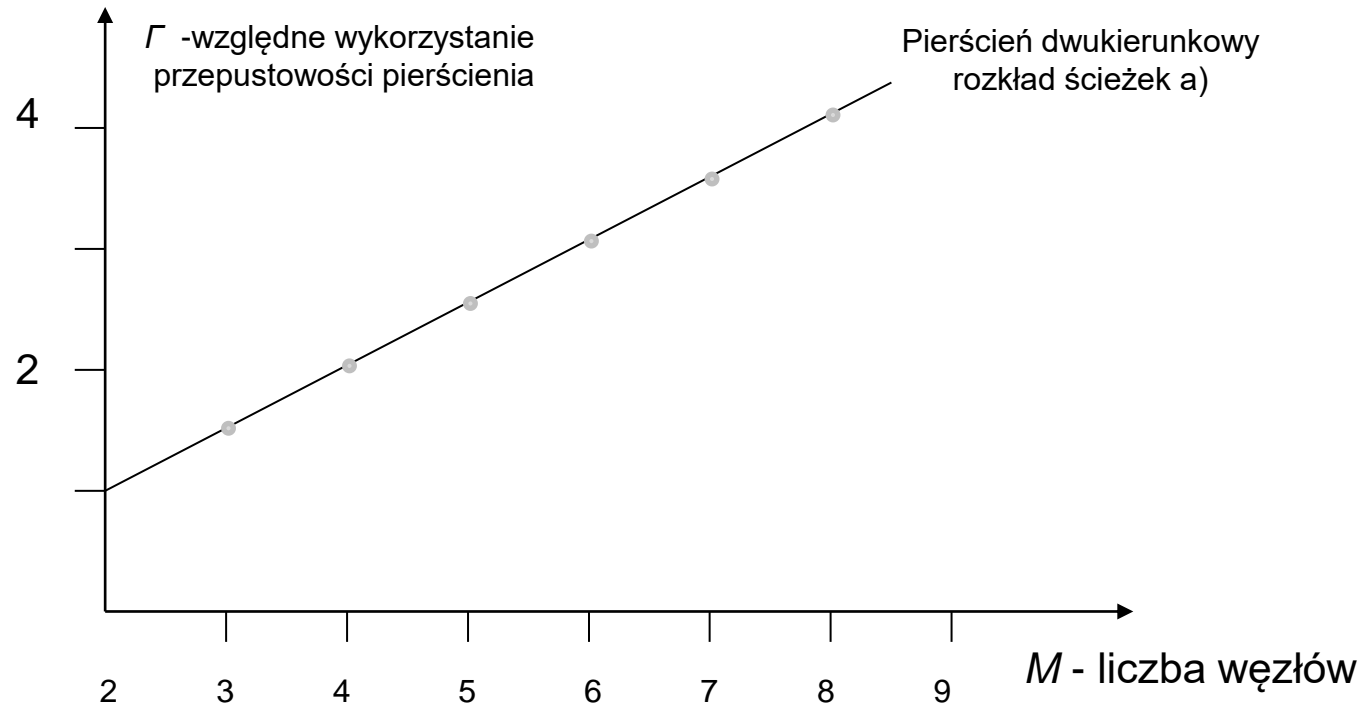
Rozkład ścieżek w pierścieniu

Rozkład do sąsiedniego węzła – pierścień dwukierunkowy

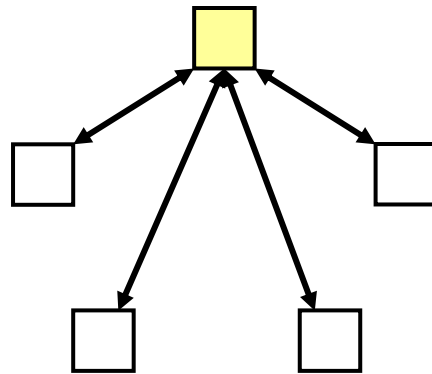
$$\Gamma = \frac{M}{2} \cdot N$$

Efektywność tworzenia ścieżek w pierścieniu

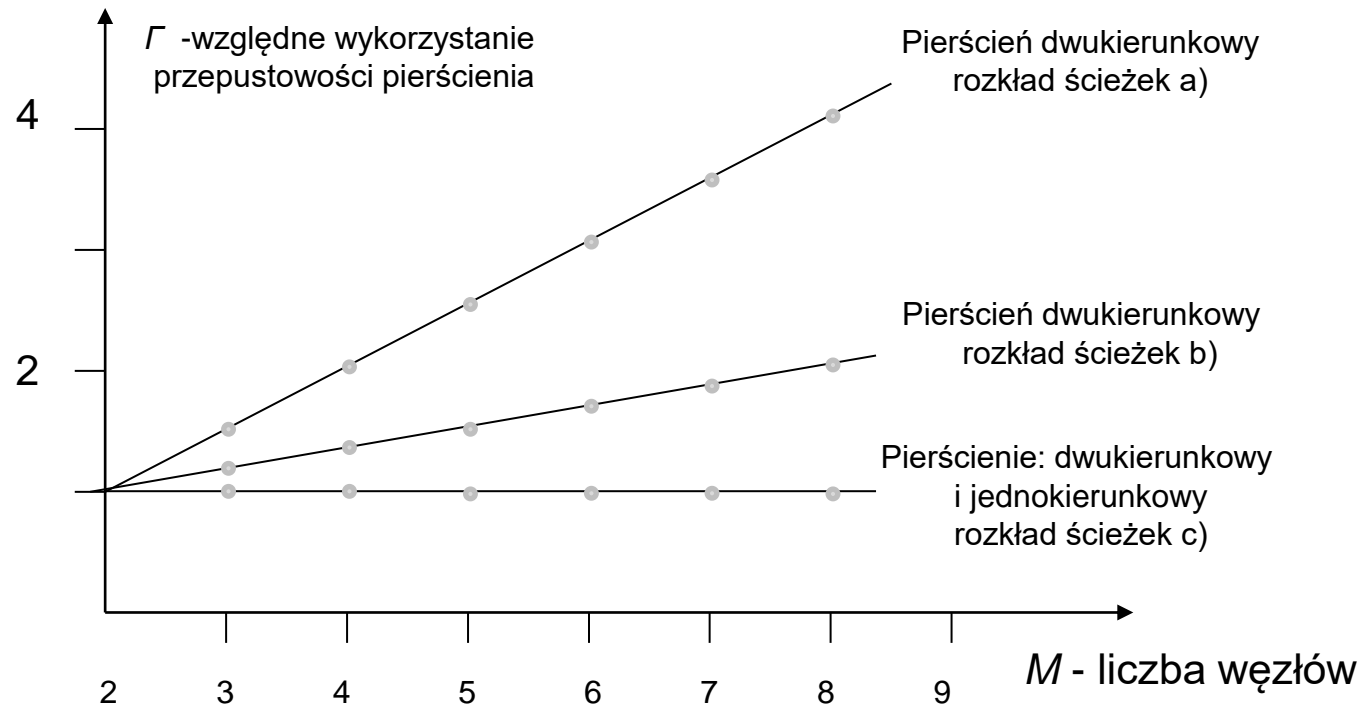
Rozkład ścieżek w pierścieniu

Rozkład z węzłem centralnym

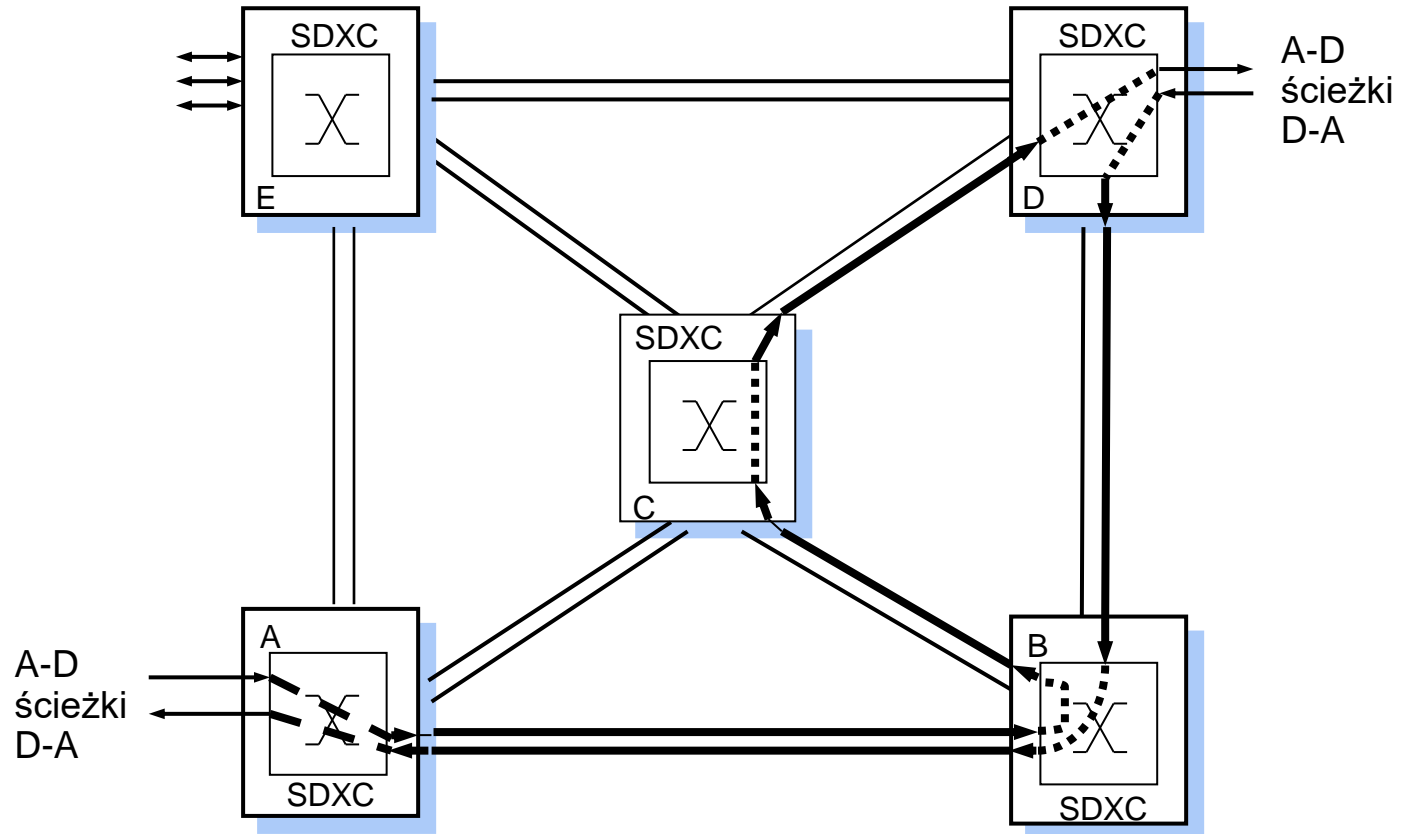

$$\Gamma = \frac{N/2 + N/2}{N} = 1$$

Efektywność tworzenia ścieżek w pierścieniu

Struktura kratowa

Protekcja a restoracja

- Protekcja** – w sieci dwie ścieżki są tworzone na stałe, jedna robocza, druga rezerwowa, dostępna w razie potrzeby tylko dla sygnału przesyłanego ścieżką roboczą, przełączanie na rezerwę jest automatyczne i szybkie, zwykle poniżej 50 ms.
- Restoracja** – brak dedykowanej ścieżki rezerwowej, w sieci jest pewna liczba nieużywanych ścieżek, które mogą być użyte w razie potrzeby, o utworzeniu połączenia drogą rezerwową decyduje system zarządzania siecią, przełączanie jest wolniejsze

SyncE

Synchronous Ethernet

Synchroniczny Ethernet

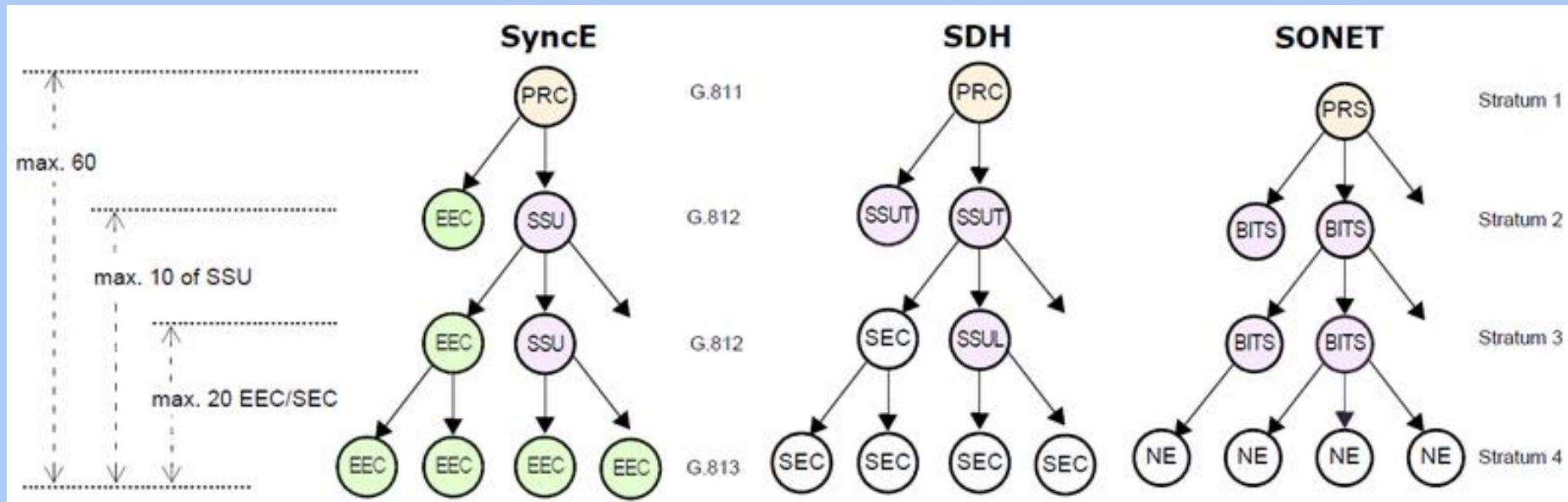
Standardy ITU-T opracowane we współpracy z IEEE:

ITU-T Rec. G.8261 – architektura i wymagania na wander w sieci SyncE

ITU-T Rec. G.8262 – wymagania na zegary w sieci SyncE

ITU-T Rec. G.8264 – opis kanału ESMC (Ethernet Synchronization Messaging Channel)

Synchroniczny Ethernet

Wiadomość SSM w przypadku SyncE

Zegar	Wiadomość	Kod	Odpowiednik w SDH
EEC 1	QL EEC 1	0xB	SEC
EEC 2	QL EEC 2	0xA	Typ IV

Typ IV – zegar klasy SEC opcja 2, tj. podtrzymanie nie 4,6 ppm, lecz 20 ppm

Koniec części pierwszej